

I POSLOVNO POROČILO

1. Predstavitev uporabnika

Občina:	MESTNA OBČINA NOVO MESTO
	Seidlova cesta 1
	8000 NOVO MESTO
spletna stran	<u>www.novomesto.si</u>
šifra dejavnosti	75.110
matična številka	5883288
številka enotnega zakladniškega računa	011000100008585
davčna številka	SI48768111

Mestna občina Novo mesto je del statistične regije Jugovzhodna Slovenija, z osrednjim in največjim naseljem Novo mesto, v katerem živi približno 2/3 prebivalstva občine. S površino 236 km² se uvršča na 20. mesto med slovenskimi občinami. V letu 2023 je imela občina po podatkih stat. urada RS 38.075 prebivalcev. Po številu prebivalcev se je med slovenskimi občinami uvrstila na 6. mesto. Na kvadratnem kilometru površine občine je živel povprečno 160 prebivalcev; torej je bila gostota naseljenosti tu večja kot v celotni državi (104 prebivalci na km²).

Obdaja jo osem sosednjih občin. Na zahodu meji na Dolenjske Toplice, Stražo in Mirno Peč, na severu na Mokronog-Trebelno, na severovzhodu na Šmarješke Toplice, na vzhodu je Šentjernej in na jugu Metlika in Semič.

MO Novo mesto je ena izmed enajstih mestnih občin v Sloveniji, ki jo sestavlja 23 krajevnih skupnosti (Birčna vas, Bršljin, Brusnice, Bučna vas, Center, Dolž, Drska, Gabrje, Gotna vas, Kandija – Grm, Karteljevo, Ločna – Mačkovec, Majde Šilc, Mali Slatnik, Mestne njive, Otočec, Podgrad, Prečna, Regrča vas, Stopiče, Šmihel, Uršna sela in Žabja vas). MO Novo mesto ima 98 naselij. Naselje Novo mesto, ob reki Krki, je središče občine ter upravno, gospodarsko, kulturno in versko središče širše regije jugovzhodna Slovenija.

Mestna občina Novo mesto, s pravico posedovati, pridobivati in razpolagati z vsemi vrstami premoženja, v okviru ustave in zakona samostojno ureja in opravlja javne zadeve lokalnega pomena, ki zadevajo prebivalce občine in naloge iz državne pristojnosti, ki so nanjo prenesene z zakonom. Občina pri uresničevanju skupnih nalog sodeluje s sosednjimi in drugimi občinami, širšimi lokalnimi skupnostmi in državo. Občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), določene s statutom in zakoni, predvsem pa

- normativno ureja lokalne zadeve javnega pomena;
- upravlja občinsko premoženje;
- mogoča pogoje za gospodarski razvoj občine;
- ustvarja pogoje za gradnjo stanovanj in skrbi za povečanje najemnega socialnega sklada stanovanj;
- skrbi za lokalne javne službe;
- zagotavlja in pospešuje vzgojno-izobraževalno in zdravstveno dejavnost;
- pospešuje službe socialnega skrbstva, predšolskega varstva, osnovnega varstva otrok in družine, za socialno ogrožene, invalide in starejše;
- pospešuje raziskovalno, kulturno in društveno dejavnost ter razvoj športa in rekreacije

- skrbi za varstvo zraka, tal, vodnih virov, za varstvo pred hrupom, za zbiranje in odlaganje odpadkov in opravlja druge dejavnosti varstva okolja;
- upravlja, gradi in vzdržuje lokalne javne ceste in druge javne poti, površine za pešce in kolesarje, igrišča za šport in rekreacijo ter otroška igrišča, javne parkirne prostore, parke,
- skrbi za požarno varnost in varnost občanov v primeru elementarnih in drugih nesreč;
- ureja javni red v občini.

Poleg nalog mestne občine v okviru lokalnih zadev javnega pomena občina opravlja tudi naloge, ki se nanašajo na: inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti, ugotavljanje javnega interesa v primeru razlastitve za potrebe občine, določanje namembnosti urbanega prostora, gospodarjenje s stavbnimi zemljišči in določanje pogojev za njihovo uporabo, evidenco občinskih zemljišč in drugega premoženja, zagotavljanje varstva naravnih in kulturnih spomenikov v sodelovanju s pristojnimi institucijami, mrliško ogledno službo in druge;

- opravlja statistične, evidenčne in analitične naloge za svoje potrebe ter za te potrebe pridobiva statistične in evidenčne podatke od pooblaščenih organov za zbiranje statističnih in evidenčnih podatkov.

V letu 2020 je bila ustanovljena Skupna občinska uprava občin Dolenjske, in sicer z Odlokom o ustanovitvi skupne občinske uprave občin Dolenjske (DUL, št. 8/20) za skupno opravljanje nalog občinskega inšpekcijskega nadzorstva, občinskega redarstva, pravne službe, občinskega odvetništva, notranje revizije, proračunskega računovodstva, varstva okolja, urejanja prostora, civilne zaščite, požarnega varstva in urejanja prometa na območju ustanoviteljic SOU OD Mestne občine Novo mesto, Občine Trebnje, Občine Straža, Občine Mirna in Občine Mokronog-Trebelno.

Mestna občina na podlagi in v skladu z zakoni, ki urejajo posamezna področja, kot svoje naloge opravlja še z zakonom določene naloge iz državne pristojnosti, ki se nanašajo na razvoj mesta, ureja javni mestni promet, ureja obratovalni čas gostinskih lokalov na svojem območju, izvaja naloge na področju geodetske službe, zagotavlja javno mrežo gimnazij, srednjih, poklicnih, višjih ter visokih šol na svojem območju, zagotavlja javno zdravstveno službo na sekundarni ravni na svojem območju.

Po zakonu o javnih financah sodi Mestna občina Novo mesto med pravne osebe javnega prava in po pravilniku o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava med druge uporabnike enotnega kontnega načrta.

2. Izhodišča za poslovno poročilo

Po koncu proračunskega leta, ki je enako koledarskemu letu, morajo občine pripraviti zaključne račune svojih proračunov ter pri tem upoštevati strukturo, vsebino in postopke njihove priprave v skladu s predpisi s področja javnih financ. V skladu s predpisi s področja javnega računovodstva je potrebno pripraviti tudi letno poročilo, ki je sestavljeno iz bilance stanja, izkaza prihodkov in odhodkov, pojasnil k izkazom in poslovnega poročila.

Sestavljanje letnih poročil podrobneje razlaga Pravilnik o sestavljanju letnih poročil. V 4. členu je letno poročilo definirano kot letno poročilo, ki ga sestavljata računovodsko poročilo in poslovno poročilo.

V skladu s 27. členom Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04, 120/07, 124/08, 58/10, 60/10 – popr., 104/10, 104/11, 86/16, 80/19, 153/21 in 133/23), vsebino poslovnega poročila določi uporabnik enotnega kontnega načrta. Isti člen določa, da je

sestavni del poslovnega poročila uporabnikov enotnega kontnega načrta tudi poročilo o doseženih ciljih in rezultatih na posameznih področjih iz njihove pristojnosti.

Odlok o proračunu za leto 2023

Proračun Mestne občine Novo mesto za leto 2023 je bil sprejet z Odlokom o proračunu Mestne občine Novo mesto za leto 2023 na 28. redni seji Občinskega sveta, dne 26. 5. 2022, objavljen v DUL, št. 12/22.

Pri izvrševanju proračuna so med letom 2023 nastale nove spremembe in okoliščine, zaradi katerih je bilp potrebno v skladu z veljavno zakonodajo sprejeti rebalans za tekoče leto ter s tem zagotoviti podlago za nemoteno izvajanje projektov iz načrtovanih razvojnih programov oziroma izvrševanje tekočega proračuna (izvajanje programov in nalog, ki jih nalaga zakonodaja). Na nekatere spremembe so posredno vplivale tudi nastale gospodarske razmere kot posledice globalnega dogajanja.

Na 5. redni seji Občinskega sveta MONM, dne 20. 4. 2023 je bil sprejet Odlok o rebalansu proračuna Mestne občine Novo mesto za leto 2023, objavljen v DUL, št. 13/23, s katerim je bil sprejet finančni načrt, ki je znašal na prihodkovi strani 65.539.314 EUR in odhodki v skupni višini 70.480.314 EUR.

Proračun za leto 2023 je sestavljen iz naslednjih dokumentov: odlok o proračunu, splošni del proračuna (Bilanca prihodkov in odhodkov, Račun finančnih terjatev in naložb ter Račun financiranja) in obrazložitev splošnega dela, posebni del proračuna in obrazložitev posebnega dela po programski klasifikaciji ter obrazložitev posebnega dela po proračunskih postavkah, načrt razvojnih programov 2023- 2026, obrazložitev načrta razvojnih programov ter kadrovski načrt.

Temeljna ekonomska izhodišča za pripravo proračuna MO Novo mesto za leto 2023 in njihova realizacija

Proračun MONM za leto 2023 je bil pripravljen na osnovi:

- Proračunskega priročnika za pripravo občinskih proračunov za leti 2022 in 2023,
- Zakona o izvrševanju proračunov RS za leti 2022 in 2023,
- Globalnih makroekonomskih okvirov oziroma makroekonomskih izhodišč in dokumentov, sprejetih na državnem nivoju,
- Višine povprečnine, določene za leto 2023,
- Realizacije proračuna MONM v letu 2022 in neplačanih zapadlih obveznosti iz leta 2022,
- Zasledovanja ciljev uravnoteženja občinskih javnih financ in sicer z nadaljevanjem ukrepov za zmanjševanje javnofinančnih odhodkov ter z ukrepi na strani prihodkov.

S proračunom je bil zastavljen predviden obseg po ekonomskih namenih, notranji strukturi, obsegu in vsebini proračuna po posameznih programih. Naloge in projekte, ki se financirajo v okviru letnega proračuna, smo opredelili v posebnem delu proračuna posameznega neposrednega proračunskega uporabnika in v letnem načrtu razvojnih programov. Proračun občine upošteva dani makroekonomski okvir, v okviru katerega se določijo fiskalne zmožnosti občine (ocena davčnih in nedavčnih prihodkov). Na podlagi tekočih nalog in razvojnih prioritet občine, je bil določen okvirni obseg in razrez proračuna po ključnih nalogah občine, ki so bile podrobneje opredeljene v finančnih načrtih neposrednih uporabnikov proračuna in predstavljajo za neposredne uporabnike zgornjo mejo pravic porabe.

Pri pripravi in izvrševanju proračuna so se upoštevala načela gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti, sledenje zakonskim obveznostim občine in razvojnim prioritetam ob upoštevanju

konkretnih izhodišč ter sprejetih investicijskih obveznosti preteklih let. Javna poraba mora biti: zakonita, gospodarna in učinkovita (načela po ZJF).

V letu 2021 je bil sprejet Zakon o finančni razbremenitvi občin (Uradni list RS, št. 189/20; ZFRO), s katerim se z namenom zmanjšanja izdatkov in povečanja prihodkov občin ter zmanjšanja njihovih administrativnih bremen spreminjajo in dopolnjujejo določbe dvanajstih področnih zakonov.

Skladno z navedenim zakonom tako občine, namesto deleža dodatnih sredstev za financiranje investicijskih projektov, od 1. 1. 2021 prejemajo sredstva za uravnoteženje razvitosti občin. V Zakonu o financiranju občin (Uradni list RS, št. 123/06, 57/08, 36/11, 14/15 – ZUUJFO, 71/17, 21/18 – popr., 80/20 – ZIUOOPE, 189/20 – ZFRO; 207/21 in 44/22 – ZVO-2) so bile črtane oz. dodane nekatere določbe, ki vplivajo na občinski proračun, med drugim;

- sredstva za sofinanciranje investicij iz 21. člena ZFO-1 v višini 6 % skupne primerne porabe občin so bila preoblikovana v sredstva za uravnoteženje razvitosti občin (sredstva se občinam za vsako proračunsko leto zagotovi v višini šestih odstotkov skupne primerne porabe občin);
- se občini zagotovijo sredstva za sofinanciranje uresničevanja ustavnih pravic stalno naseljene romske skupnosti (v višini 3,5 % primerne porabe občine).

Sprememba na socialnem oziroma zdravstveno področju (iz I 2021), kjer ZFRO ureja plačilo zdravstvenega zavarovanja brezposelnim iz državnega proračuna, prav tako se prenaša na državo financiranje družinskega pomočnika in mrliško pregledne službe.

Povprečnina, ki pripada občinam v skladu s sedmim odstavkom 12. člena Zakona o financiranju občin je za proračunsko leto 2023 znašala 700 eur (57. člen ZIPRS2324).

3. Poročilo o doseženih ciljih in rezultatih MO Novo mesto kot neposrednega uporabnika

3.1. Zakonske in druge pravne podlage, ki pojasnjujejo delovna področja neposrednega uporabnika

Pri pripravi zaključnega računa občinskega proračuna in zaključnih računov finančnih načrtov neposrednih uporabnikov občinskega proračuna ter letnih poročil proračuna občine ter neposrednih uporabnikov in posrednih uporabnikov občinskega proračuna se uporabljajo naslednji predpisi:

- Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18 in 195/20 – odl. US; 18/23 – ZDU-10 in 76/23).

- Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Uradni list RS, št. 12/01, 10/06, 8/07 in 102/10).

- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 133/23).

- Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE).

- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 133/23).

- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava (Uradni list RS, št. 133/23).

- Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu Zakona o računovodstvu (Uradni list RS, št. 108/13).

- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS, št. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13 in 100/15).

- Pravilnik o poslovanju sistema enotnega zakladniškega računa države oziroma občine (Uradni list RS, št. 76/20 in 82/20 – popr.).

Predpisi s področja javnih financ, računovodstva in drugih področij se uporabljajo tako pri pripravi zaključnega računa državnega proračuna kot tudi pri pripravi zaključnih računov občinskih proračunov. Gradiva so objavljena na spletni strani:

<https://www.gov.si teme/financiranje-obcin/>

Pravne podlage oziroma predpisi, ki pojasnjuje in opredeljujejo delovna področja neposrednega uporabnika MO Novo mesto se objavljene na spletni strani

<https://www.novomesto.si/obcina/obcinski-svet/akti-monm/> .

3.2. Dolgoročni cilji in programska izhodišča

Dolgoročni cilji in strateška izhodišča razvoja občine, opredeljena s strani župana Mestne občine Novo mesto

Dolgoročne cilje in strateške usmeritve ima mestna občina zastavljena v okviru programskeih dokumentov občine kot celote in sprejetih strategij z izvedbenimi načrti po posameznih področjih. Na posameznih področjih delovanja lokalne skupnosti je župan opredelil razvojne smeri Mestne občine Novo mesto za daljše časovno obdobje. Z vsakoletnim sprejemom proračuna ima mestna občina postavljene operativne cilje v načrtu razvojnih programov kot sestavnim delom proračuna za obdobje naslednjih štirih let. Iz navedenih dokumentov izhajajo cilji, ki jih želi mestna občina s tekočimi aktivnostmi in vodenjem razvojnih projektov dosegati, in sicer na področjih:

A. Čisto okolje, urejen prostor in turizem

- Energetska učinkovitost in uporaba obnovljivih virov energije
- Izgradnja kakovostnega bivalnega okolja v celotni občini
- Podpora usmeritvam krožnega gospodarstva
- Arheološki park Marof
- Naravni (športno-turistični) park Gorjanci
- Prenova talnih površin in pročelij v mestnem jedru
- Trajnostna mobilnost - kolesarske steze, pešpoti in brvi
- Razvoj električne mobilnosti
- Ureditev obrečnega prostora reke Krke
- Romska naselja
- Varnost in spoštovanje reda
- Mobilnost na območju celotne občine

b. Gospodarstvo, podjetništvo, zaposlovanje

- Izgradnja novih obrtno-podjetniških con
- Umestitev podjetniškega inkubatorja visokih tehnologij v mestnem središču
- Spodbujanje podjetništva med mladimi
- Ustvarjanje novih delovnih mest

c. Mladi in starejši, kultura, zdravje in šport

- Športni objekti
- Razvoj bodočega olimpijskega športnega centra v Češči vasi

- Ljubiteljska kultura in šport
- Profesionalna kultura in šport
- Mladinski center Novo mesto
- Starejši in medgeneracijski dialog
- Zdravstvo
- d. Vodenje občine, javnih podjetij in zavodov**
- Spodbujanje lokalne samooskrbe
- Upravljanje s kapitalskimi naložbami MONM
- Strateško upravljanje občinskih javnih zavodov
- Krajevne skupnosti – most med občani in občinsko upravo
- Sodelovanje z drugimi občinami
- Večja učinkovitost občinske uprave
- Učinkovitejše pridobivanje evropskih in državnih sredstev
- e. Izobraževanje in visoko šolstvo**
- Ustanovitev javne univerze v Novem mestu
- Tehnološki park Novo mesto
- Do otrok prijazne osnovne šole in vrtci
- Vključevanje pripadnikov drugih kultur in narodnosti
- f. Infrastruktura**
- Izboljšava vodovoda
- Upravljanje obstoječe infrastrukture
- Izgradnja dela "tretje razvojne osi" v jugovzhodni Sloveniji

Za uresničitev dolgoročnih ciljev je predpogoj uravnotežen prostorski razvoj, kar zagotavlja sprejet Občinski prostorski načrt z spremembami in dopolnitvami ter urejena komunalna in cestna infrastruktura, ki se v občini gradi tudi s pomočjo sredstev iz evropskih skladov. Razvojna usmeritev občine na vseh področjih je razvidna tudi iz vsakoletnih proračunov, ki finančno razčlenjujejo aktivnosti in projekte tako po letih kot tudi virih financiranja.

3.3. Realizacija ciljev v letu 2023 glede na strateška izhodišča in letni program dela po delovnih področjih MO Novo mesto

KABINET ŽUPANA

Zakonska podlaga

V okviru Kabineta župana se izvršujejo naloge na podlagi Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDSLS-1, 30/18, 61/20-ZIUZEOP-A in 80/20-ZIUOOPE), Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20-odl. US, 18/23-ZDU-1O in 76/23), Statuta Mestne občine Novo mesto (Dolenjski uradni list, št. 14/19-UPB1), Odloka o proračunu Mestne občine Novo mesto za leto 2023 (DUL, št. 12/22), Odloka o izdaji lokalnega glasila Novo mesto (Dolenjski uradni list, št. 4/15), Pravilnik o ustanovitvi in izdajanju Dolenjskega uradnega lista, Pravilnik o protokolarnih obveznostih MO Novo mesto ter drugih podzakonskih aktov, pravilnikov in poslovnikov, ki jih je sprejel občinski svet. Področje dela zajema: medobčinsko in mednarodno sodelovanje, odnose z javnostmi in oglaševanje, organizacijo in izvedbo prireditev in protokolarnih dogodkov, izbor in nakup protokolarnih daril ter področje županovega pokroviteljstva.

Vsebinska opredelitev nalog Kabineta župana

V letu 2023 so v Kabinetu župana realizirane naslednje naloge:

- organizacijske, koordinacijske, strokovne ter tehnično-administrativne naloge in finančne zadeve za potrebe kabineta (zbiranje ponudb za različne storitve, priprava naročilnic, pogodb ter priprava odredb za izplačilo sredstev različnim porabnikom proračunskih sredstev), kar zajema delo v CADISu in ODOSu,
- priprava odgovorov na svetniška vprašanja,
- izvedba javnih razpisov in pozivov za področje rednega dela društev in organizacij, ki ne morejo kandidirati na drugih občinskih razpisih, za dogodke in prireditve, medobčinsko in mednarodno sodelovanje, prireditve, ki imajo pomen za turistično promocijo občine, oživljanje mestnega jedra, izredne in večje mednarodne dogodke, delovanje na področju okolja in prostora ter županovo pokroviteljstvo,
- organizacija in izvedba protokolarnih dogodkov, sprejemov in prireditev,
- priprava govorov in uvodnikov za župana in podžupane,
- organizacija in izvedba mednarodnih izmenjav in sodelovanj,
- informiranje in odnosi z javnostmi.

Medobčinsko in mednarodno sodelovanje

V letu 2023 je bilo uspešno in aktivno sodelovanje z Združenjem zgodovinskih mest Slovenije. V MO Novo mesto je potekal osrednji dogodek in podelitev priznanj Šole preнове, ki jo vodijo Združenje zgodovinskih mest Slovenije, Fakulteta za arhitekturo in Zavod za varstvo kulturne dediščine RS. Realiziran je projekt Kulturnega abonmaja zgodovinskih mest, v okviru katerega je potekala glasbena izmenjava med Zavodom Novo mesto in podjetjem Arsana iz Ptuja.

V sodelovanju z DPM Mojca je organiziran občinski in regijski otroški parlament.

Sredstva na javnem razpisu namenjena sofinanciranju medobčinskega in mednarodnega sodelovanja so bila porabljena za gostovanja ali tekmovanja kulturnih, športnih in drugih organizacij v partnerskih in drugih evropskih mestih.

Nadaljevali smo z nakupi protokolarnih in promocijskih daril višjega in srednjega ranga ter priložnostnih daril in daril zanemarljive vrednosti na podlagi javnega poziva izvedenega leta 2022 za obdobje od 2022 do 2023. MO Novo mesto potrebuje izbrana darila za izvajanje svojih protokolarnih aktivnosti in za potrebe protokolarnih obiskov.

MO Novo mesto je kot članica mednarodnih organizacij ALDA, IRE in Irone Age Danube Route zagotovila plačilo članarin in udeležbo na posameznih konferencah ali dogodkih. Prav tako je kot članica slovenskih združenj in organizacij zagotovila plačilo članarin za članstvo v Združenju zgodovinskih mest Slovenije in Mreži postajališč za avtodomove.

Kabinet je izvedel mednarodno konferenco županov na temo oživljanja mestnih jeder in turizma, župan je na delovnih obiskih gostil veleposlanika Kosova, veleposlanico Francije in namestnika veleposlanika Švedske.

Potekalo je redno sodelovanje in stiki s partnerskimi mesti, občinskega praznika MONM so se udeležili predstavniki partnerskih mest iz Balkana in predstavniki organizacij in slovenskih društev iz Balkana (Občina Herceg Novi, Grad Bihać, Grad Prijedor, Grad Banja Luka). Mednarodne delegacije so bile vabljeni tudi na odprtje Bazena Novo mesto. V Novem mestu smo gostili tudi posvet častnih konzulov.

Informiranje in odnosi z javnostmi

V letu 2023 je kabinet župana kontinuirano izvajal:

- odnose z mediji (novinarske konference, sporočila in vabila za medije, gradiva za medije, priprava člankov, izjave, oglasi, bilteni, odgovori na vprašanja, izjave, otvoritveni dogodki, podpisi pogodb, začetki in zaključki dogodkov, oddaje,

- oglaševanje, priprava voščil in intervjujev, priprava oddaj in vsebinska podpora funkcionarjem ter predstavnikom MONM pri nastopih v medijih),
- urednikovanje spletne strani in družbenih omrežij Mestne občine Novo mesto (Facebook, Instagram, Twitter, Youtube) in omrežij za potrebe projektov razvojne pisarne,
 - podpora in vzpostavitev spletne strani lokalne blaginje nm-zame.si in vsebinsko podpora,
 - promocijo strateških dokumentov občine (strategije na področjih mladine, kulture, športa, turizma, romske problematike, TUS, strategija MONM),
 - pripravo občinskega glasila (štiri številke),
 - pripravo Dolenjskega uradnega lista,
 - pripravo baze fotografij investicijskih projektov, dogodkov in drugih fotografij za potrebe občine,
 - komunikacijsko podporo vsem investicijam in projektom drugih sodelavcev,
 - komuniciranje z občani,
 - grajenje blagovne znamke Mestne občine Novo mesto,
 - vsebinska in komunikacijska podpora javnim zavodom MONM in drugim nevladnim organizacijam.

Dogodki – organizacija in sodelovanje

V letu 2023 je kabinet župana izvedel naslednje večje projekte, ki so bili v javnosti zelo odmevni:

- koncert Novomeškega simfoničnega orkestra v ŠD Marof v počastitev slovenskega kulturnega praznika,
- podelitev nagrad in priznanj MO Novo mesto za leto 2023 s koncertom Orkestra Avez razstavo prejemnikov nagrad in priznanj na Glavnem trgu,
- odprtje brvi v Irči vasi z nastopi pevskih zborov OŠ Drska in OŠ Bršljin, orkestra harmonik Glasbene šole Marjana Kozine in novomeških glasbenih skupin,
- odprtje bazena v Olimpijskem centru v Češči vasi z nastopi Tokca in Emanuele ter priložnostnega orkestra otrok poletne glasbene delavnice pod okriljem Pihalnega orkestra Krka,
- odprtje Julijine brvi z arijami iz Opere Julija Aleša Makovca,
- županov prednovoletni sprejem z muzikalom Lepotica in Zver v izvedbi učencev Glasbene šole Marjana Kozine,
- odprtje Pisarne lokalne blaginje s povabljenimi nevladnimi organizacijami,
- organizacija in izvedba več razstav na Glavnem trgu,
- županov dobrodelni teniški turnir,
- številni dogodki v okviru Evropskega tedna mobilnosti (Pešbus, osrednji dogodek na Glavnem trgu, spremljajoče aktivnosti v sodelovanju z različnimi društvi, organizacijami in šolami),
- odprtje poslovnega inkubatorja UrbaNMakerspace na Novem trgu,
- organizacija, vsebinska in komunikacijska podpora pri zbiranju podpisov volivcev za spremembo zakonodaje in izboljšanje razmer otrok iz problematičnih socialnih okoljih,
- soorganizacija sodelovanja osnovnih šol pri projektu Žogarija, ki je bil predvajan na TVSLO,
- sodelovanje pri aktivnostih in dogodkih UNICEFA za projekt Dojenju prijazno mesto,
- soorganizacija in komunikacijska podpora tradicionalne čistilne akcije KS – Očistimo sosesko,
- protokolarni sprejemi župana z različnimi vsebinami: sprejem najboljših učenk in učencev, športnic in športnikov OŠ, sprejem krvodajalcev ob slovenskem dnevu krvodajalstva, sprejem zlatih maturantov, dekanov novomeških fakultet, sprejem prostovoljcev ob mednarodnem dnevu prostovoljstva, posamični sprejemi uspešnih športnikov, kulturnikov, štipendistov,

- prireditev ob dnevu državnosti in v spomin na dan začetka osamosvojitvene vojne za samostojno Slovenijo, prireditev v sklopu spominskega dne MO Novo mesto v spomin na ustanovitev Novomeške čete, spominske slovesnosti ob dnevu mrtvih na pokopališčih Ločna, Šmihel in Srebrniče s polaganjem vencev,
- slovesne otvoritve prenovljenih cest in objektov v krajevnih skupnostih v MO Novo mesto.

Nekaj prireditev smo realizirali v sodelovanju z Dolenjskim muzejem, Zavodom Novo mesto, Založbo Goga, Društvom za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto, krajevnimi skupnostmi, nevladnimi organizacijami, javnimi zavodi ter različnimi društvi in posamezniki, pri čemer so bili posebej odmevni dogodki na območju mestnega jedra (Festival cvička, Festival urbanega dogajanja, Kino na trgu, Novo mesto short, Odprta kuhinja, Galerija na prostem, Novomeški ½ maraton, Advent v Novem mestu ipd.).

Dolgoročni cilji

Dolgoročni cilji predstavljajo izvajanje zakonskih določb, ki jih opredeljuje zakonodaja s področja izvajanja pristojnosti in nalog lokalne skupnosti ter izvajanja nalog na podlagi veljavnih odlokov o izvajanju proračuna MO Novo mesto, ustanovitvi javnih zavodov, zagotavljanje ustreznih pogojev in sredstev za izvajanje programov nevladnih organizacij in javnih zavodov, izvajanje protokolarnih, mednarodnih in medobčinskih programov ter transparentno informiranje javnosti.

Letni cilji, ki so bili določeni s proračunom, so bili vsebinsko in finančno realizirani v celoti. Realizirane so vse aktivnosti povezane z obeleževanjem državnih praznikov, spominskih dni, partnerskih sodelovanj, visokih protokolarnih obiskov, gostovanj, drugih naknadno načrtovanih dogodkov, prireditev, protokolarnih sprejemov ter drugih aktivnosti na področju medobčinskega in mednarodnega sodelovanja.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

Na področju delovanja kabineta župana smo presegli plan in realizirali vse zastavljene cilje, tudi tiste, ki niso bili načrtovani v letu 2023 (odprtje obeh brvi in bazena). Tako smo v celoti realizirali cilje na področjih splošnih, finančnih in administrativnih nalog, kot tudi v izvedbi promocijskih in protokolarnih dogodkov, mednarodnih in medobčinskih izmenjav ter sodelovanj. Intenzivno je bilo obveščanje preko vseh komunikacijskih kanalov o prenovah v krajevnih skupnostih, vseh manjših in večjih investicijah na območju celotne Mestne občine Novo mesto. Prav tako so potekale redne novinarske konference, ki so zajemale različne tematske sklope povezane z delovanjem lokalne skupnosti.

URAD ZA FINANCE IN SPLOŠNE ZADEVE

FINANCE IN PRORAČUN

V letu 2023 smo na področju proračuna in računovodstva opravljali naloge s področja načrtovanja, priprave in izvrševanja tekočega proračuna, izvajali mesečna in poletna poročanja o izvrševanju proračuna za tekočo leto, pripravili zaključni račun proračuna Mestne občine Novo mesto in krajevnih skupnosti za leto 2023, premoženjske bilance občine, krajevnih skupnosti in javnih zavodov, vodenje evidenc zemljišč oz. osnovnih sredstev v lasti občine ter druge tekoče in nepredvidene naloge s področja pristojnosti urada.

➤ **Izvrševanje proračuna za leto 2023 je potekalo na podlagi sprejetih proračunskih dokumentov:**

- Proračun Mestne občine Novo mesto za leto 2023 je bil sprejet z Odlokom o proračunu Mestne občine Novo mesto za leto 2023 na 28. redni seji občinskega sveta, dne 26. 5. 2022, objavljen v DUL, št. 12/22.
- Rebalans proračuna za leto 2023 je bil sprejet z Odlokom o rebalansu proračuna Mestne občine Novo mesto za leto 2023 na 5. redni seji OS, dne 20.4.2023, objavljen v DUL, št. 13/23.

Proračun za leto 2023 je sestavljen iz naslednjih dokumentov: odlok o proračunu, splošni del proračuna (Bilanca prihodkov in odhodkov, Račun finančnih terjatev in naložb ter Račun financiranja) in obrazložitev splošnega dela, posebni del proračuna in obrazložitev posebnega dela po programski klasifikaciji ter obrazložitev posebnega dela po proračunskih postavkah, načrt razvojnih programov za prihodnja štiri leta in obrazložitev načrta razvojnih programov ter kadrovskega načrta.

S proračunom je bil zastavljen globalni obseg po ekonomskih namenih, notranji strukturi, obsegu in vsebini proračuna po posameznih programih. Naloge in projekte, ki se financirajo v okviru letnega proračuna, smo opredelili v posebnem delu proračuna posameznega neposrednega proračunskega uporabnika in v letnem načrtu razvojnih programov. Proračun občine upošteva dani makroekonomski okvir, v okviru katerega se določijo fiskalne zmožnosti občine (ocena davčnih in nedavčnih prihodkov). Na podlagi tekočih nalog in razvojnih prioritet občine, je bil določen okvirni obseg in razrez proračuna po ključnih nalogah občine, ki so bile podrobneje opredeljene v finančnih načrtih neposrednih uporabnikov proračuna in predstavljajo za neposredne uporabnike zgornjo mejo pravic porabe.

Priprava proračunskih dokumentov za:

- rebalans proračuna za leto 2023 je bil sprejet z Odlokom o rebalansu proračuna Mestne občine Novo mesto za leto 2023 na 5. redni seji OS, dne 20.4.2023, objavljen v DUL, št. 13/23.
- predlog proračuna za leto 2024, sprejet z Odlokom o proračunu Mestne občine Novo mesto za leto 2024 na 6. redni seji Občinskega sveta, dne 8. 6. 2023. Objava v DUL, št. 18, z dne 12. 6. 2023.

Urad je pripravil izhodišča, namenjena neposrednim proračunskim uporabnikom, krajevnim skupnostim in posrednim proračunskim uporabnikom (javni zavodi, skladi...), in drugim proračunskim uporabnikom, kot usmeritve pri pripravi finančnih načrtov in podlaga za pridobitev podatkov pri pripravi rebalansa proračuna za leto 2023 in predloga proračuna MO Novo mesto za leto 2024.

Predlogi finančnih načrtov neposrednih in posrednih uporabnikov so sestavljeni tako, da upoštevajo ekonomsko in programsko klasifikacijo javnofinančnih prejemkov in izdatkov, prav tako so tudi ustrezno obrazloženi. Vse te rešitve omogočajo oblikovanje občinskega proračuna skladno z veljavno zakonodajo, podatki so preglednejši, hkrati pa je možno natančneje spremljati porabo sredstev vseh neposrednih uporabnikov občinskega proračuna.

Pri pripravi proračuna so se upoštevala načela in konkretna izhodišča, ki izhajajo iz sprejetih investicijskih obveznosti preteklih let, zakonske obveznosti občine in razvojne naravnosti proračuna. Javna poraba mora biti (načela po ZJF): zakonita, gospodarna in učinkovita.

Proračun je usmerjen k ciljem, kar pomeni:

- jasna, kvalitetna in natančna opredelitev ciljev (kaj bomo z javnim denarjem dosegli),
- določiti kvalitetne in natančne kazalnike (ki bodo pokazali ali so bili cilji doseženi).

➤ **Izvedba redne notranje revizije poslovanja Mestne občine Novo mesto v letu 2023**

V skladu z določili veljavnega Zakona o javnih financah in na podlagi Pravilnika o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ, so neposredni in posredni proračunski uporabniki dolžni zagotoviti notranjo revizijo svojega poslovanja vsako leto oziroma vsake tri leta, v kolikor letni proračun proračunskega uporabnika ne presega s pravilnikom določene višine sredstev. Glede na obseg prihodkov je k izvedbi redne notranje revizije Mestna občina Novo mesto zavezana vsako leto. Zagotavlja se z zunanjim izvajalcem notranjega revidiranja, prav tako tudi v javnih zavodih, katerih ustanoviteljica je MONM. Izvajalec notranje revizije je IJFP RE-VIZIJA, Ljubljana; ki je decembra 2023 pripravil revizijsko poročilo o opravljeni notranji reviziji poslovanja Mestne občine Novo mesto.

Predmet redne notranje revizije Mestne občine Novo mesto v letu 2023 je bilo poslovanje občine v delu, si se nanaša na financiranje delovanja in poslovanja krajevnih skupnosti v letu 2022.

Cilj notranje revizije je bila pridobitev zagotovila, da ima občina na revidiranem področju vzpostavljene ustrezne in zanesljive notranje kontrole, ki pomembno prispevajo k temu, da je tveganje za napake, nepravilnosti in nezakonitosti nizko oz. da pri svojem poslovanju spoštuje predpise na področjih, ki so bila predmet revizije in tudi na področjih, ki so z njim povezana. Na podlagi ugotovitev je bila pripravljena tudi ocena tveganj.

Ostali naloge in cilji, zastavljeni oz. realizirani na proračunu v letu 2023:

- tekoče izvrševanje proračuna oziroma spremljanje in kontrola realizacije proračuna: urad je mesečno pripravljajal poročila o realizaciji prihodkov in odhodkov proračuna in poročanje ministrstvu za finance o mesečni realizaciji; o doseženih rezultatih in o odstopanjih je redno obveščal vodstvo; predlagal je tudi ukrepe pri realizaciji proračuna. Posamezne urade je po potrebi seznanjal s porabo sredstev in morebitnih prekoračitvah na posameznih postavkah in skrbel, da je koriščenje sredstev v skladu s tekočim (veljavnim) proračunom;
 - kontrola odredb in predobremenitev v Cadisu s proračunskega vidika,
 - pregledovanje ustreznosti pogodb s finančnega vidika v fazi parafiranja pogodb,
 - sledenje področni zakonodaji pri pripravi in izvrševanju proračuna;
 - proračun, vsebinsko usmerjen k ciljem in rezultatom:
- pri načrtovanju proračuna jasnejše oblikovanje ciljev, kriterijev in meril, na podlagi katerih se skozi proračun ocenjuje in v zaključnem računu poroča o doseganju zastavljenih ciljev;
- spremljanje izvajanja Načrta razvojnih programov kot sestavnega dela proračuna,
 - podpora in pomoč skrbnikom pri pripravi in izvrševanju proračuna v sistemu Cadis;
 - zbiranje informacij, priprava podatkov in analiz oz. poročil s delovnega področja za notranje in zunanje uporabnike.

V skladu s 63. členom Zakona o javnih financah smo na uradu pripravili Poročilo o izvrševanju proračuna Mestne občine Novo mesto v prvem polletju 2023.

Preverjanje stanja na transakcijskem računu in priprava dnevnih poročil o stanju sredstev na računu ter usklajevanje dnevne likvidnosti.

Plačila zapadlih računov - odredb so se izvajala glede na realizirane prilive proračuna. Odredbe so se razporedile po izdatkih proračuna glede na predpisane klasifikacije proračuna - po področjih proračuna, programih in podprogramih. Razporejene so bile tudi glede na zakonsko določeno valuto plačila. V okviru usklajevanj mesečne in dnevne likvidnosti sodi tudi priprava kompenzacijskih pogodb, asignacijskih pogodb in njihova izpeljava preko transakcijskega računa.

Priprava premoženjske bilance Mestne občine Novo mesto za leto 2022

Osnova za sestavo bilance so bili podatki iz poslovnih poročil posrednih in neposrednih proračunskih uporabnikov Mestne občine Novo mesto. Na podlagi Zakona o javnih financah so bili posredni proračunski uporabniki dolžni posredovati do 31. 3. 2023. Na uradu smo poslovna poročila pregledali in uredili v skladu z navodilom o pripravi premoženjske bilance. Premoženjsko bilanco Mestne občine Novo mesto smo posredovali na Ministrstvo za finance.

Sodelovanje pri pripravi poslovnih poročil zavodov za leto 2022

Urad je zbral povzetke poslovnih poročil javnih zavodov za leto 2022 na področju predšolske vzgoje, kulture, športa, izobraževanja, zdravstva in turizma. Zbirno poročilo povzetkov javnih zavodov je bilo predloženo v seznanitev občinskemu svetu.

Dolgoročno zadolževanje

Mestna občina Novo mesto se je v proračunskem letu 2023 dolgoročno zadolžila v višini 4.500.000,00 EUR.

Urad je mesečno skrbel za vračilo glavnin in obresti po vseh kreditih. Ministrstvu za finance smo preko aplikacije e-Dolg tekoče poročali o odplačilih glavnin in obresti od kreditov Mestne občine Novo mesto in vseh njenih zavodov. V skladu s predpisi smo Ministrstvu za finance trimesečno in letno poročali o stanju zadolženosti Mestne občine Novo mesto in njenih zavodov.

Kratkoročno zadolževanje

Mestna občina Novo mesto se je v letu 2023 kratkoročno likvidnostno zadolžila v višini 5.400.000,00 EUR. Kredite je do 31. 12. 2023 v celoti vrnila.

Ostala dela in naloge z delovnega področja:

- odgovori na razne dopise Ministrstva za finance in drugih ministrstev, bank, izpolnjevanje statističnih podatkov, izračunavanje obresti za različne potrebe, idr.,
- sodelovanje pri pripravi internih pravilnikov in poročil za občinski svet,
- priprava periodičnih informacij o porabi sredstev proračunske rezerve, proračunske rezervacije in kratkoročnega zadolževanja ter sodelovali pri
- zbiranje in priprava podatkov za razna poročila na drugih delovnih področjih.

➤ Računovodstvo

V računovodstvu smo v proračunskem letu 2023 prejeli 12.436 e-računov, zahtevkov in dobropisov in jih po predpisanem postopku evidentirali v knjigo prejetih računov ter za vsebinsko ustrezne in potrjene izvedli plačilo.

Za proračunsko leto 2023 smo izdali 3.629 računov, zahtevkov in dobropisov, izvedli ustrezna knjiženja plačil oz. druga zapiranja dokumentov.

Tekoče aktivnosti in naloge ki so bile izvršene tekom proračunskega leta 2023:

- Mesečni obračun in izplačilo plač, izplačila po podjemnih in avtorskih pogodbah, nagrade, sejnine in druge osebne prejemke.
- Priprava mesečnih poročil o realizaciji prihodkov in odhodkov za potrebe spremljave realizacije finančnega načrta proračuna, ki smo jih v skladu s predpisi posredovali Ministrstvu za finance.
- Priprava kvartalnega poročila statistike finančnih računov (SFR).
- Letno poročanje za zavarovanje premoženja MONM in SOUOD.
- Priprava kalkulacij za zaključene investicije v teku ter predajanje premoženja v upravljanje javnim zavodom, krajevnim skupnostin in stanovanjskemu skladu oziroma v najem javnim podjetjem in javnemu zavodu.
- Mesečno spremljanje in obračunavanje davka na dodano vrednost.
- Spremljanje oz. vodenje evidenc prehodnih računov MONM.
- Vodenje evidenc vseh predpisanih pomožnih knjig glavne knjige.
- Koordiniranje izvedbe letnega popisa sredstev in obveznosti do njihovih virov.
- Analitična evidenca zemljišč v lasti MONM (v register zemljišč MONM vnos pridobitve in odtujitve zemljišč, parcelacije) in priprava podatkov za glavno knjigo.
- Fakturiranje in vodenje evidenc saldakontov kupcev.
- Spremljanje, opominjanje in izterjava zapadlih neplačanih terjatev, vključno z vlaganjem izvršb.
- Obračunavanje zamudnih obresti in izračuni revalorizacij za potrebe ostalih uradov.
- Vodenje centralne evidence upravljanja s kapitalskimi naložbami.
- Usklajevanje analitičnih evidenc z glavno knjigo.
- Finančni pregledi osnutkov javnonaročniških in drugih pogodb, razpisne dokumentacije za izvedbo javnih naročil in odločitev o oddaji naročil.
- Finančni pregled predlogov pogodb in naročilnic pred njihovim podpisom.
- Izvajanje presoj glede upravičenosti do odbitka DDV ter ustreznosti obračuna DDV pri investicijah z vidika opravljanja obdavčene oziroma neobdavčene dejavnosti občine.
- Priprava podatkov in finančnih analiz za potrebe dela drugih oddelkov oziroma uradov.
- Spremljanje izvajanja ukrepov iz registra tveganja in njegovo ažuriranje.
- Zaključni račun občine za leto 2022.
- Zaključni računi za 23 KS v MONM za leto 2022.
- Polletno poročilo o izvrševanju proračuna za leto 2023.

Cilji, ki so bili zastavljeni in realizirani v proračunskem letu 2023:

- Rebalans proračuna za leto 2023.
- Proračun za leto 2024.
- Izvedba redne notranje revizije za l. 2023.

- Nadaljnji razvoj sistema zaračunavanja plač zaposlenih na Mo Nm in SOU OD skladno s Sporazumom o medsebojnih pravicah, obveznostih, odgovornostih in drugih razmerjih med občinami ustanoviteljicami SOUOD.
- Nadaljnji razvoj sistema za izplačilo redne delovne uspešnosti na Mo Nm in SOU OD.
- Nadaljnji razvoj sistema vodenja in ažuriranja registra zemljišč.
- Nadaljnji razvoj sistema evidentiranja osnovnih sredstev v lasti občin ustanoviteljic SOUOD v različnih deležih lastništva opreme s strani posameznih občin, s tem povezanega spremenjenega sistema poročanja za zavarovanje premoženja in pripadajočega prezaračunavanja zavarovalnih premij občinam.
- Nadaljnji razvoj sistema evidentiranja opreme v registru osnovnih sredstev po stroškovnih mestih glede na obstoječa zavarovalna tveganja opreme po njihovih vrstah.
- Nadaljnji razvoj sistema finančnega spremljanja in evidentiranja poslovnih dogodkov, vezanih na enotno mestno kartico SITIUM, vključno s sodelovanjem pri vzpostavitvi sistema ob pridružitvi prevoznih storitev v sistem SITIUM.
- Nadaljnji razvoj sistema odbijanja DDV pri gradnji bazena, sodelovanje pri vzpostavitvi sistema zaračunavanja najemnin za bazenski kompleks ter razvoj in vzpostavitev sistema zagotavljanja potrebnih proračunskih sredstev za izvajanje bazenske dejavnosti.
- Izvajanje vzpostavljenega sistema likvidiranja in evidentiranja prejetih računov za komunalno opremo, zgrajeno v režiji privatnih investitorjev, preko sistema Cadis.
- Nadaljnja nadgradnja sistema naknadnega (delnega) odbijanja DDV pri odvisnih stroških gradnje.
- Nadaljnje razvijanje in izvajanje sistema knjiženja EIB ELENA, vodenja izdanih in prejetih računov ter prenakazil 90% sofinancerskih sredstev partnerjem.
- Nadaljnji razvoj sistema sledenja likvidnostnim tokovom za potrebe najemanja kratkoročnih likvidnostnih oziroma dolgoročnih posojil.
- Vzpostavitev spremembe sistema ročnosti plačil v breme občinskega proračuna skladno s spremembo določil zakona o izvrševanju proračuna.
- Nadaljnji razvoj sistema spremljanja in evidentiranja obdobja nabav zemljišč za potrebe računovodenja.
- Razvoj in vzpostavitev sistema evidentiranja predaj premoženja v upravljanje krajevnim skupnostim.
- Razvijanje sistema računovodskega spremljanja in evidentiranja predaj premoženja v upravljanje krajevnim skupnostim.
- Nadaljnji razvoj sistema predaje namenskega premoženja javnemu stanovanjskemu skladu in njegova realizacija, razvoj sistema predaje stanovanj javnemu skladu v upravljanje ter zasnova in vzpostavitev razmejnitve terjatev oziroma obveznosti v zvezi z najemi stanovanj med MONM in stanovanjskim skladom.
- Priprava registra tveganj.
- Razvijanje enotnega notranje-kontrolnega sistema spremljanja ročnosti predloženih finančnih zavarovanj.

PRAVNE ZADEVE

V letu 2023 smo opravili sledeča dela in naloge:

- Pred pristojnimi sodišči (okrajnimi, okrožnimi, delovnim in socialnim ter upravnim) smo zastopali MONM in vodili postopke, v katerih je MONM tožeča oziroma tožena stranka.

- V rokih smo pripravljali potrebne tožbe, odgovore na tožbe in ostale vloge, priglašali terjatve v zapuščinske postopke, delovali v postopkih prisilne poravnave, likvidacije in stečajev ter vlagali izvršilne predloge, zahtevali vračilo plačanih sredstev za institucionalno varstvo v zapuščinskih postopkih.
- Sodelovali in spremljali smo postopke na sodiščih, kjer nas zastopajo odvetniki in sodelovali z njimi.
- Izvajali smo postopke javnih naročil.
- Pripravljali smo potrebna gradiva za občinski svet in odgovarjali na svetniška vprašanja in pobude.
- Vodili smo upravne postopke na drugi stopnji oz. postopke, o katerih odloča župan, in sicer na področjih komunalnega prispevka, oglaševanja, občinskega inšpektorata in družbenih dejavnosti.
- Pripravljali smo odgovore na odškodninske zahteve občanov in se pogajali z zavarovalnicami in odvetniki strank glede plačil odškodnin.
- Pregledovali in po potrebi smo izdelali različne pogodbe, anekse k že sklenjenim pogodbam ali razne sporazume ter pogodbe o (so)financiranju ali odškodninah v sodelovanju z ostalimi Uradi.
- Pripravljali in sodelovali smo pri sprejemanju splošnih aktov, ki zahtevajo uskladitve med več uradi (Odloki, Pravilniki, Navodila) ali jih pripravili po naročilu direktorice.
- Opravljali smo strokovno podporo za vse Urade (pravna pomoč in svetovanje na področju posameznih težjih projektov, koncesij, pregledi in pomoč pri pripravi pogodb za javna naročila oz. drugih pogodb, sodelovanje na koordinacijskih sestankih za različne projekte).
- Izdelovali smo pravna mnenja, pripravljali odgovore na pravna vprašanja glede postopkov in materialnega prava ter preverjali potrebne pravne informacije. Ravno tako smo pripravljali rešitve in predloge ter potrebne odgovore in poročila za potrebe župana, direktorice občinske uprave in za vse ostale urade občinske uprave oz. javne zavode.
- Z ostalimi uradi občinske uprave smo sodelovali pri pripravi javnih razpisov za razdelitev proračunskih sredstev, pri pripravi in izvedbi različnih koncesijskih dokumentov oziroma postopkov in pri pripravi gradiv za občinski svet.
- S pravnega stališča smo pregledali in parafirali vse pogodbe, ki jih podpiše župan (kontrolnik pogodbe).

OBČINSKI SVET

Vsebinsko področje delovanja Občinskega sveta je v okviru opredeljenih nalog na podlagi zakonodaje in predpisov (Zakon o lokalni samoupravi, Zakon o političnih strankah, Statut Mestne občine Novo mesto, Poslovnik Občinskega sveta Mestne občine Novo mesto, Pravilnik o sredstvih za delo svetniških skupin in samostojnih svetnikov Mestne občine Novo mesto), ki je zajemalo:

- strokovne, organizacijske, administrativne in tehnične naloge za delovanje Občinskega sveta, delovna telesa Občinskega sveta ter za Nadzorni odbor,
- priprava in vodenje poročil, evidenc ter analiz o gradivih za Občinski svet, delovna telesa ter Nadzorni odbor Mestne občine Novo mesto,
- naloge s področja delovanja svetniških skupin v skladu s Pravilnikom o sredstvih za delo svetniških skupin in samostojnih svetnikov MO NM, ter financiranja političnih strank v skladu z Zakonom o političnih strankah,

- skrbništvo za področne proračunske postavke za izplačilo sejin članom OS in njegovih delovnih teles, Nadzornega odbora MO NM, za delovanje svetniških skupin in političnih strank,
- druge naloge po zadolžitvah župana, podžupanov, direktorja Občinske uprave, predsednikov delovnih teles OS in posameznih svetnikov oz. članov delovnih teles ter predsednika Nadzornega odbora.

➤ Podatki o sejah v letu 2023

Občinski svet - podatki o sejah

Občinski svet	
– število sej Občinskega sveta	9 rednih sej
– povprečna udeležba na redni seji OS	28 svetnikov ali 93,3 %
– skupno število (pod) točk dnevnega reda na <ul style="list-style-type: none"> • rednih sejah OS 	126 ali 14 na redno sejo
– skupno število sprejetih sklepov na <ul style="list-style-type: none"> • rednih sejah OS 	178 ali 20 na sejo
– število podanih pobud in vprašanj na sejah OS	172 ali 17,2 na sejo

➤ Delovna telesa Občinskega sveta

V novem mandatu 2022 - 2026 v skladu s Poslovníkom Občinskega sveta MO NM deluje 10 delovnih teles, in sicer pet komisij ter pet odborov.

Za delovna telesa je strokovna služba v letu 2023 opravila vse strokovne, organizacijske, tehnične in administrativne naloge pred, med in po sejah le-teh, in sicer:

- gradiva: zbiranje, evidenca, pregled in objava gradiv na spletni strani v skladu s poslovniškimi določili;
- seje delovnih teles: koordinacija terminov in dnevnih redov sej delovnih teles s predsedniki DT, sklic sej DT v skladu s poslovniškimi določili, vodenje zapisnikov na sejah;
- priprava in objava poročil za seje Občinskega sveta, arhiviranje gradiv.

Podatki o sejah delovnih teles

V obdobju januar – december 2023 so delovna telesa Občinskega sveta:

- imela skupno 60 rednih sej in 2 dopisni seji,
- sprejela 60 zapisnikov ter pripravila 56 poročil za poročanje predsednikov delovnih teles na sejah Občinskega sveta.

Pregled sej po delovnih telesih:

	Delovna telesa	Število sej
1.	Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja	10 rednih in 2 dopisni seji
2.	Komisija za statut in poslovnik	10 rednih sej
3.	Komisija za medobčinsko in mednarodno sodelovanje	1 redna seja
4.	Komisija za priznanja in nagrade	4 redne seje
5.	Komisija za vloge in pritožbe	1 redna seja

6.	Odbor za družbene dejavnosti	7 rednih sej
7.	Odbor za okolje, prostor, komunalno in promet	8 rednih sej
8.	Odbor za davčno politiko, proračun in finance	8 rednih sej
9.	Odbor za gospodarstvo	8 rednih sej
10.	Odbor za spremljanje položaja romske skupnosti	3 redne seje
	S K U P A J	60 rednih in 2 dopisni seji

➤ **Delovanje svetniških skupin in samostojnih svetnikov v skladu s Pravilnikom o sredstvih za delo svetniških skupin in samostojnih svetnikov MO NM ter financiranje političnih strank v skladu z Zakonom o političnih strankah**

Služba OS je sodelovala s svetniškimi skupinami in samostojnimi svetniki pri izpeljavi postopka črpanja sredstev za njihovo delovanje v Občinskem svetu na podlagi 93 izstavljenih zahtevkov svetniških skupin (korespondenca zahtevkov svetniških skupin, priprava naročilnic in izpeljava ostalih postopkov v sistemu Cadis). Dvakrat letno (junija in oktobra) je bila v skladu z Zakonom o političnih strankah, na podlagi sklepa župana, izplačana dotacija političnim strankam (priprava sklepa, izvedba postopkov v sistemu Cadis).

➤ **Vodenje evidenc, poročil, analiz in statistike**

Služba OS je vodila evidenco, poročila, analize in statistiko o gradivih za:

- Občinski svet (vabila, zapisniki, sklepi in ostala gradiva),
- delovna telesa OS (vabila, zapisniki, poročila, sklepi),
- koordinirala in pravočasno objavljala gradiva Občinskega sveta in Nadzornega odbora na spletni strani Mestne občine Novo mesto.

➤ **Administrativno – tehnična dela za Občinski svet in Nadzorni odbor**

V obdobju januar – december 2023 so bila opravljena administrativno tehnična dela (sklici sej, korespondenca gradiv na relaciji Občinska uprava - OS - delovna telesa, Nadzorni odbor, korespondenca s svetniškimi skupinami in posameznimi svetniki, objava gradiv na spletni stran), za:

- 9 rednih sej Občinskega sveta,
- 60 rednih in 2 dopisni seji delovnih teles Občinskega sveta,
- 15 rednih sej Nadzornega odbora,
- obravnava 93 zahtevkov svetniških skupin za plačilo računov materiala oz. storitev za potrebe delovanja svetniških skupin,
- dvakrat letno izplačilo dotacij političnim strankam v skladu z Zakonom o političnih strankah,

ter izdelano naslednje število pisnega gradiva:

- 9 zapisnikov sej OS,
- 178 sklepov OS,
- zbranih in pravočasno objavljenih odgovorov na 172 pobud in vprašanj svetnikov OS MO NM,
- 60 zapisnikov in 56 poročil delovnih teles OS MO NM.

Vse seje Občinskega sveta, seje delovnih teles in seje Nadzornega odbora so potekala izven rednega delovnega časa - v popoldanskem in večernem času, zato je bilo potrebno temu prilagoditi organizacijo dela izven rednega delovnega časa.

➤ **Nadzorni odbor**

Strokovna služba je delovanju Nadzornega odbora Mestne občine Novo mesto nudila strokovno - tehnično podporo:

- zbiranje, evidenca in posredovanje gradiv ter ostale organizacijska in logistična podpora za nemoteno delovanje Nadzornega odbora,
- korespondenca/vodenje, priprava in distribucija zapisnikov in sklepov sej Nadzornega odbora ter sodelovanje pri pripravi končnih poročil,
- evidenca udeležbe članov odbora, obračun in izplačilo sejin ter plačila za opravljene nadzore,
- skrb za objavo gradiv NO na spletni strani občine z upoštevanjem zakonodaje o varstvu osebnih podatkov.

Podatki o številu sej Nadzornega odbora v obdobju januar – december 2023: Nadzorni odbor Mestne občine Novo mesto je v letu 2023 opravil 15 rednih sej.

Ocena uspeha pri doseganju ciljev

Letni cilji so bili zastavljeni na ravni celotne Občinske uprave.

Osnovni cilj za učinkovito delovanje ter zagotavljanje kakovostnega dela Občinskega sveta in njegovih delovnih teles ter Nadzornega odbora je bil dosežen z doslednim in zakonitim izvajanjem nalog v skladu s zakonodajo ter primernim pristopom in odnosom do predstavnikov najvišjih organov občine (OS, DT in NO).

Letni cilji so bili uresničeni tako, da so v skladu s predpisi in pristojnostmi bili zagotovljeni:

- materialni pogoji (prostori, osnovna sredstva, administrativno tehnična podpora) članom Občinskega sveta in njegovim delovnim telesom ter članom Nadzornega odbora;
- pravočasno (v poslovniškem roku) zbrana in posredovana vsa gradiva za seje Občinskega sveta in delovna telesa ter za Nadzorni odbor, pripravljena v Občinski upravi;
- koordiniranje sej delovnih teles ter pravočasno pripravljane in posredovanje/objavljanje gradiv (sklici sej, gradiva, zapisniki, poročila in sklepi) Občinskega sveta in delovnih teles ter Nadzornega odbora;
- gradiva za seje Občinskega sveta in Nadzornega odbora ter zapisniki in končna poročila Nadzornega odbora so bila v poslovniških rokih in v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov objavljena na spletnih straneh Mestne občine Novo mesto,
- svetniškimi skupinami podpora za črpanje proračunskih sredstev, namenjenih njihovem delovanju;
- političnim strankam v skladu z Zakonom o političnih strankah izplačana dotacija za njihovo delovanje.

Delo je potekalo v skladu z veljavnimi etičnimi standardi in pravili stroke ter v predvidenih rokih. Načrtovanje, organizacija in izkoriščanje delovnega časa so bili usklajeni z vsebino, obsegom in dinamiko nalog.

KADROVSKE ZADEVE

Organizacija občinske uprave Mestne občine Novo mesto je določena v Odloku o organizaciji in delovnem področju Občinske uprave Mestne občine Novo mesto z dne 4. 4. 2015 in

nadaljnimi spremembami, ki temelji na sprejetem Pravilniku o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Občinski upravi Mestne občine Novo mesto, št. 100-1/2017 z dne 15. 9. 2017 in nadaljnimi spremembami.

Organizacija občinske uprave Mestne občine Novo mesto zagotavlja zakonito, strokovno in racionalno izvrševanje nalog občinske uprave, zakonito, strokovno in pravočasno uresničevanje pravic, interesov in obveznosti udeležencev v postopkih ter drugih strank, smotrno organizacijo in vodenje dela v upravi, koordinirano izvajanje nalog in izvajanje projektnih nalog, notranji nadzor nad opravljanjem nalog, sodelovanje z drugimi organi, organizacijami in institucijami.

Organi občinske uprave, organizacijske enote in število izvajalcev na dan 31. 12. 2023:

- **župan** – 1,
- **podžupani** – 2,
- **direktorica občinske uprave** – 1,
- **kabinet župana** – 8 (2 opravljata ½ delovnega časa),
- **Urad za finance in splošne zadeve** – 28 (1 opravlja skrajšani delovni čas, 1 opravlja ½ delovnega časa), od tega:
 - **Oddelek za finance in proračun** - 10
- **Urad za družbene dejavnosti** – 9 (1 opravlja ½ delovnega časa),
- **Urad za prostor in razvoj** – 51, od tega:
- **Urad za prostor in razvoj** – 2,
 - **Oddelek za okolje in prostor** – 9,
 - **Oddelek za premoženjsko pravne zadeve** – 8,
 - **Oddelek za ekonomiko nepremičnin** – 4 (1 opravlja skrajšani delovni čas),
 - **Oddelek za investicije** – 6,
 - **Oddelek za promet in mobilnost** – 7 (1 opravlja skrajšani delovni čas),
 - **Oddelek za komunalne dejavnosti** – 6,
 - **Razvojno projektna pisarna** - 9 (1 opravlja ½ delovnega časa).

V občinski upravi Mestne občine Novo mesto je bilo na dan 31. 12. 2023 98 zaposlenih, in sicer 3 funkcionarji in 95 javnih uslužbencev, od tega skupaj 71 žensk ali 72 % in 27 moških ali 28 %.

V letu 2023 je prenehalo delovno razmerje javnim uslužbencem na naslednjih delovnih mestih:

Delovno mesto	Datum prenehanja
višji svetovalec za komunalni prispevek	14. 1. 2023
čistilka II	1. 2. 2023
strokovni sodelavec VII/2-II – za komunalne dejavnosti	28. 2. 2023
podsekretar za splošno pravne zadeve	1. 4. 2023
vodja Oddelka za promet in mobilnost	9. 4. 2023
podsekretar za zdravstvo, socialno varstvo in varstvo starejših	14. 5. 2023
strokovni sodelavec VII/2-I – za razvojne in investicijske projekte	23. 5. 2023

strokovni sodelavec VII/2-II – za razvojne projekte	31. 5. 2023
strokovni sodelavec V	31. 5. 2023
svetovalec za komunalni prispevek	30. 6. 2023
podsekretar za informatiko	1. 9. 2023
višji svetovalec za investicije	30. 11. 2023
strokovni sodelavec VII/1 – pripravnik	16. 12. 2023

V letu 2023 so se zaposlili javni uslužbenci na naslednjih delovnih mestih:

Delovno mesto	Datum zaposlitve
višji svetovalec za družbene dejavnosti	1. 4. 2023
strokovni sodelavec VII/1 – pripravnik	17. 4. 2023
višji svetovalec za upravno poslovanje	26. 6. 2023
čistilka II	29. 6. 2023
višji svetovalec za pravne zadeve	13. 7. 2023
strokovni sodelavec VII/2-II – za razvojne projekte	1. 8. 2023
višji svetovalec za investicije	15. 8. 2023
višji svetovalec za zdravstvo, socialno varstvo in varstvo starejših	29. 8. 2023
strokovni sodelavec VII/2-I – za razvojne in investicijske projekte	1. 9. 2023
strokovni sodelavec VII/2-II – za komunalne dejavnosti	4. 9. 2023
višji svetovalec za promet in cestno infrastrukturo	7. 9. 2023
višji svetovalec za komunalni prispevek	20. 11. 2023

V letu 2023 se je zaposlilo 12 javnih uslužbencev, od tega 5 na strokovno-tehničnih in 7 na uradniških delovnih mestih.

V letu 2023 je 13 javnim uslužbencem prenehalo delovno razmerje, od tega 6 na strokovno-tehničnih in 8 na uradniških delovnih mestih.

Kvalifikacijska struktura (dejanska izobrazba) zaposlenih v občinski upravi na dan 31. 12. 2023:

IX. (doktorat)	2
VIII. (znanstveni mag.)	8
VII/2. (strokovni mag.)	13
VII/2. (spec.)	2
VII/2. (univ.)	37
VII/1. (visok.)	29
VI. (višja)	3
V. (srednja)	3
II. (OŠ)	1

Javni uslužbenci ustrezajo zahtevani izobrazbi v skladu z veljavnim Pravilnikom o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Občinski upravi Mestne občine Novo mesto.

Zaposleni v Občinski upravi Mestne občine Novo mesto so se v letu 2023 vključili v usposabljanja ter izobraževanja, ki so ustrezala programom usposabljanja in izpopolnjevanja uslužbencev v občinski upravi.

VLOŽIŠČE IN ARHIV

Evidentiranje dokumentov in zadev

V skladu z določili Zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (Uradni list RS, št. 30/2006 in 51/2014) ter Uredbe o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/2018, 14/2020, 167/2020, 172/2021, 68/2022, 89/2022, 135/2022 in 77/2023) uporablja občinska uprava dokumentni sistem za evidentiranje dokumentarnega in arhivskega gradiva, iz katerega so za leto 2023 razvidni naslednji rezultati:

	leto 2023
vhodni dokumenti (dohodna pošta v fizični obliki)	6.807
vhodni dokumenti (dohodna pošta v elektronski obliki)	20.091
izhodni dokumenti (odhodna pošta)	20.300
število novih neevиденčnih dokumentov	1.319
število novih upravnih zadev	6.763
število nerešenih upravnih zadev	2.226
število rešenih in nearhiviranih zadev	2.826
število rešenih in arhiviranih zadev	3.827
število izločenih zadev (uničenje)	4.660
število odbranih zadev v pokrajinski arhiv	0

Odposlana pošta:

V letu 2023 je občinska uprava odposlala:

- 11.025 elektronskih pošť;
- 1.219 standardnih pisem;
- 1.530 navadnih pisem;
- 1.496 priporočenih pisem;
- 732 priporočenih pisem s povratnico;
- 3.685 z vročilnico (ZUP);
- 206 z vročilnico (ZUP – navaden elektronski naslov z SMS obveščanjem);
- 89 z vročilnico (ZUP – navaden elektronski naslov).

Blagajna:

V letu 2023 je bilo vplačanih 26.235,85 EUR taks (Zakon o upravnih taksah, občinske takse za spremembo namembnosti, komunalni prispevek in SITIUM), od tega 11.382,25 EUR negotovinskih plačil ter 14.853,60 EUR gotovinskih plačil.

URAD ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI

PREDŠOLSKA VZGOJA

Predšolsko vzgojo v vrtcih ureja več zakonov, podzakonskih aktov ter različni pravilniki s tega področja. Pogoje za opravljanje dejavnosti in določanje načina upravljanja in financiranja na vseh področjih vzgoje in izobraževanja ureja naslednja zakonodaja:

- Zakon o vrtcih (Uradni list RS, št. [100/05](#) – uradno prečiščeno besedilo, [25/08](#), [98/09](#) – ZIUZGK, [36/10](#), [62/10](#) – ZUPJS, [94/10](#) – ZIU, [40/12](#) – ZUJF, [14/15](#) – ZUUJFO, [55/17 in 18/21](#)),
- Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. [16/07](#) – uradno prečiščeno besedilo, [36/08](#), [58/09](#), [64/09 – popr.](#), [65/09 – popr.](#), [20/11](#), [40/12](#) – ZUJF, [57/12](#) – ZPCP-2D, [47/15](#), [46/16](#), [49/16 – popr.](#), [25/17](#) – ZVaj, 123/21, 172/21 in 207/21, [105/22](#) – ZZNŠPP, [141/22](#), [158/22](#) – ZDoh-2AA in 71/23)
- Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, [8/96](#), [36/00](#) – ZPDZC in [127/06](#) – ZJZP),
- Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (Uradni list RS, št. [58/11](#), [40/12](#) – ZUJF, [90/12](#), [41/17](#) – ZOPOPP in [200/20](#) – ZOOMTVI)
- Zakon o celostni zgodnji obravnavi predšolskih otrok s posebnimi potrebami (Uradni list RS, št. [41/17](#)),
- Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen programov v vrtcih, ki izvajajo javno službo (Uradni list RS, št. 97/03, 77/05, 120/05, 93/15, 59/19),
- Pravilnik o normativih za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje (Uradni list RS, št. 27/14, 47/17, 43/18, 54/21 in 82/23),
- Odredba o pogojih za ustanavljanje javnih vrtcev (Uradni list RS, št. 11/99),
- Pravilnik o normativih in minimalnih tehničnih pogojih za prostor in opremo vrtca (Uradni list RS, št. [73/00](#), [75/05](#), [33/08](#), [126/08](#), [47/10](#), [47/13](#), [74/16](#), [20/17 in 63/23](#)),
- Uredba o merilih za oblikovanje javne mreže vrtcev (Uradni list RS, št. 63/99),
- Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 14/13, 56/13 – ZŠtip-1, 99/13, 14/15 – ZUUJFO, 57/15, 90/15, 38/16 – odl. US, 51/16 – odl. US, 88/16, 61/17 – ZUPŠ, 75/17, 77/18, 47/19, 189/20 – ZFRO, 54/22 – ZUPŠ – 1, [76/23](#) – ZŠolPre-1B in [122/23](#) – ZŠtip-1C)
- Statut Mestne občine Novo mesto (DUL, št. 14/19-UPB1).

Predšolska vzgoja je zakonska primarna naloga občine. Na področju predšolske vzgoje so bila sredstva namenjena za financiranje:

- Javnih zavodov Vrtec Ciciban Novo mesto, Vrtec Pedenjped Novo mesto, obšolskih vrtcev Stopiče, Brusnice in Otočec,
- Zasebnega družinskega vrtca Ringa raja (koncesijski vrtec), treh zasebnih vrtcev - Jana d.o.o., Petrov vrtec in Modrinček d.o.o.,
- ter vrtcev v drugih občinah, ki imajo vključene novomeške otroke, za katere je naša občina doplačnica programa skladno z zakonodajo.

Zakon o vrtcih v poglavju o financiranju vrtcev med drugim določa, da se iz proračuna lokalne skupnosti vrtcem zagotavljajo sredstva v višini razlike med ceno programov in plačilom staršev. S tem se zagotavljajo sredstva za stroške dela zaposlenih v vrtcu, ki se ugotavljajo skladno z zakonom, normativi in standardi ter kolektivno pogodbo, stroške materiala in storitev, potrebnih za izvajanje programa in stroške živil za otroke. Prav tako mora lokalna skupnost ustanoviteljica zagotavljati tudi sredstva za pokrivanje stroškov iz naslova dejavnosti in nalog, potrebnih za izvajanje programa za predšolske otroke, ki jih ni mogoče všteti v ceno programa.

Iz proračuna občine se po zakonu zagotavljajo tudi sredstva za investicijsko vzdrževanje in sredstva za investicije v nepremičnine in opremo javnih vrtcev, katerih ustanoviteljica je občina. Za zasebne vrtce velja, da so po 34. členu Zakona o vrtcih upravičeni do sredstev iz proračuna lokalne skupnosti, in sicer v višini 85 % povprečne cene na otroka novomeških vrtcev. Osnova za izračun obveznosti občine za posameznega otroka, vključenega v zasebni vrtec, je cena istovrstnega programa javnega vrtca na območju občine, zmanjšana za znesek, ki bi ga starši plačali za otroka na podlagi lestvice, ki starše razvršča v razrede, če bi bil vključen v javni vrtec.

V Mestni občini Novo mesto izvajajo predšolsko vzgojo javni in zasebni vrtci. Temeljne naloge vrtcev so pomoč staršem pri celoviti skrbi za otroke, izboljšanje kvalitete življenja družin in otrok ter ustvarjanje pogojev za razvoj otrokovih telesnih in duševnih sposobnosti. Predšolska vzgoja v vrtcih je sestavni del sistema vzgoje in izobraževanja in poteka po načelih demokratičnosti, pluralizma, avtonomnosti, strokovnosti in odgovornosti zaposlenih, enakih možnostih za otroke in starše, upoštevanje različnosti med otroki, pravice do izbire in drugačnosti ter ohranjanja ravnotežja med različnimi vidiki otrokovega telesnega in duševnega razvoja.

Strategija razvoja javnih vrtcev temelji na doseženi kvaliteti in obsegu dejavnosti, ki izhaja iz predpisane zakonodaje. Temeljna usmeritev je ohranjati in razvijati obstoječo mrežo javnih vrtcev, ki bo zadovoljevala večino potreb zaposlenih staršev v Novem mestu.

Javno službo na področju predšolske vzgoje v Novem mestu izvajata dva javna zavoda, in sicer Vrtec Ciciban Novo mesto in Vrtec Pedenjped Novo mesto, tri vzgojno-varstvene enote pri osnovnih šolah (OŠ Brusnice, OŠ Stopiče in OŠ Otočec), podeljeno imamo eno koncesijo (Zasebni družinski vrtec Ringa-Raja) ter sklenjeno pogodbo z zasebnim Petrovim vrtcem, Jano d.o.o. in vrtcem Modrinček d.o.o.

Dnevni programi v javnih vrtcih potekajo večinoma dopoldan glede na potrebe staršev, imamo pa tudi izmenski oddelek ter poldnevna (romski vrtec). Oddelki so oblikovani skladno s predpisanimi normativi in standardi.

Dolgoročni in letni cilji

- Obdržati oz. razširiti mrežo javnih vrtcev, da bodo dostopni vsem staršem in bodo zadovoljili njihove potrebe. Programi v vrtcih so organizirani s ciljem spodbujanja otrokovega razvoja skladno z zakonitostmi razvojnega obdobja, ob upoštevanju različnosti in njihovih osebnih sposobnosti in interesov.
- Zagotoviti dovolj prostorskih kapacitet za novomeške predšolske otroke.
- Zagotoviti vrtcem materialne osnove za čim boljše izvajanje programa - kurikuluma. Ta proces je zelo dinamičen, vključuje vse delavce vrtca, z namenom, da bi se čim bolj približali potrebam otrok.
- Zagotoviti sredstva za izvajanje zgodnje obravnave otrok s posebnimi potrebami, določene s strani razvojnih ambulant. Na podlagi ugotovitev strokovnih komisij se tem otrokom v vrtcu nudi individualna zdravstvena in druga strokovna obravnava: izvajanje specialne pedagoške pomoči, spremljevalec za nudenje fizične pomoči otroku, dodatno znižan normativ, prilagoditev opreme... Zaradi vključitve otroka s posebnimi potrebami v redni oddelek nastajajo tudi dodatni stroški.
- Cilj MONM je čim večja vključenost predšolskih otrok v vrtce, kar je tudi usmeritev EU. Vsak dodatno vključen otrok v vrtec pa seveda posledično pomeni tudi večji strošek za občinski proračun. Dodaten strošek je tudi zagotovitev prostorskih kapacitet (morebitna novogradnja, razširitev, obnova, najem).
- Še izboljšati kvaliteto bivanjskih razmer v vrtcih.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

Mrežo vrtcev smo obdržali, oziroma smo se celo trudili razširiti jo z vključevanjem čim večjega števila otrok. Vrtci so dostopni vsem staršem in so na primernih oz. potrebnih lokacijah, ki so staršem blizu.

V novomeških vrtcih v zadnjih letih ostaja približno enako število vpisanih otrok v vrtce, tako da uspešno sledimo ciljem naše občine na področju predšolske vzgoje po čim večji vključenosti otrok v vrtce, katerih starši izrazijo interes za vpis.

Vrtci v okviru svojega programa izvajajo tudi obogatitvene dejavnosti, katere lahko otroci koristijo brezplačno in na ta način še bogatijo svoj program.

Mestna občina Novo mesto v sodelovanju z vrtci sproti po potrebi išče dodatne kapacitete in zagotavlja sredstva za novo odprte oddelke. V program predšolske vzgoje vlagamo veliko truda, da bi otrokom omogočili sprejem v vrtec. Rešitve pri zagotavljanju varstva predšolskih otrok iščemo sproti, saj se trudimo sprejeti čim več otrok v vrtce. Število oddelkov in otrok se oblikuje za vsako šolsko leto na novo, na podlagi vpisa novincev enkrat letno, skladno s prostorskimi zmožnostmi pa se oblikujejo dodatni oddelki tudi med letom. Oddelki se oblikujejo na podlagi zakonskih normativov in so osnova za sistemizacijo delovnih mest v vrtcih, katero potrди župan (za vsako šolsko leto). V šolskem letu 2023/2024 deluje 98 oddelkov, od tega je eden bolnišnični in dva romska.

Zavodi so dolžni zagotoviti kadrovsko zasedbo v skladu z veljavno zakonodajo in prilagajati zaposlitve letnim nihanjem števila vključenih otrok in številu oddelkov.

IZOBRAŽEVANJE

Zakonske podlage:

a) za izvajanje dejavnosti:

- Zakon o osnovni šoli,
- Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami,
- Zakon o glasbenih šolah,
- Zakon o izobraževanju odraslih,
- Pravilnik o normativih in standardih za izvajanje programa osnovne šole,
- Pravilnik o normativih in standardih za izvajanje vzgojo-izobraževalnih programov za otroke s posebnimi potrebami,
- Pravilnik o normativih in standardih za izvajanje programa glasbene šole,
- Pravilnik o podeljevanju izrednih štipendij in enkratnih denarnih pomoči za izobraževanje perspektivnih posameznikov MONM;

b) za financiranje:

Zakonsko podlago za financiranje osnovnošolskega izobraževanja predstavlja Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, pri zagotavljanju plač za zaposlene v posvetovalnici in v OŠ Dragotin Kette, ter pri zagotavljanju sredstev za izplačilo drugih osebnih prejemkov za zaposlene v glasbeni šoli, se upoštevajo določila Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, Kolektivne pogodbe za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji, Zakona o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov, Pravilnika o napredovanju zaposlenih v vrtcih in šolah v plačilne razrede in Pravilnika o napredovanju zaposlenih v vzgoji in izobraževanju v nazive.

Financiranje izobraževanja odraslih je opredeljeno v Odloku o ustanovitvi Razvojno izobraževalnega centra Novo mesto, Zakonu o izobraževanju odraslih in Zakonu o lokalni samoupravi, ki navaja, da lokalna skupnost ustvarja pogoje za izobraževanje odraslih, ki je pomembno za razvoj občine in kvaliteto življenja njenih prebivalcev.

Vse ostalo financiranje poteka na podlagi javnega razpisa za podelitev izrednih štipendij in enkratnih denarnih pomoči ter sklenjenih dogovorov oz. pogodb o sofinanciranju določenih stroškov ali dejavnosti, programov in projektov, ki so v javnem interesu in so izobraževalno - razvojno naravnani.

Na področju izobraževanja so bila sredstva namenjena za:

- financiranje javnega zavoda Posvetovalnica za učence in starše, in sicer za plače in druge osebne prejemke v skladu z zakonodajo in sredstva za tekoče in programsko odvisne materialne stroške;
- financiranje osnovnega šolstva – osnovnih in glasbenih šol, kjer se v skladu z 82. členom Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja zagotavljajo sredstva za materialne stroške šol, permanentno izobraževanje učiteljev glasbe šole, sredstva za nadomestila stroškov delavcem glasbene šole v skladu s kolektivno pogodbo, sredstva za dodatne dejavnosti osnovnih šol, za plačila prevozov učencev, za investicijsko vzdrževanje šol in sredstva za investicije;
- sofinanciranje javnega zavoda za izobraževanje odraslih – Razvojno izobraževalnega centra Novo mesto, kateremu mora lokalna skupnost v skladu z 59. členom Zakona o izobraževanju odraslih zagotavljati prostore in opremo za izvajanje dejavnosti, materialne stroške za obratovanje, investicije in investicijsko vzdrževanje ter sredstva za izvedbo programov izobraževanja odraslih;
- financiranje občinskega programa, v okviru katerega se zagotavljajo sredstva za izredne štipendije in enkratne denarne pomoči za izobraževanje perspektivnih posameznikov ter za izvajanje aktivnosti za razvoj visokega šolstva. Gre za sredstva, ki jih na podlagi javnega razpisa, pogodbe ali na podlagi druge zavezujoče oblike zagotavlja lokalna skupnost za izvajanje nekaterih programov, ki občini omogočajo prisotnost tudi v teh segmentih izobraževanja.

Dolgoročni in letni cilji:

Dolgoročni cilji sledijo izvajanju zakonskih obveznosti in zagotavljanju ustreznih prostorskih pogojev za izvajanje osnovnega in glasbenega izobraževanja, za kar je po zakonodaji neposredno zadolžena lokalna skupnost, ki je tudi ustanoviteljica javnih osnovnih in glasbenih šol, ter organizacij za izobraževanje odraslih.

Letni cilji, zastavljeni s proračunom, so bili vsebinsko in finančno uspešno realizirani na vseh postavkah, malo slabša je bila le finančna realizacija prevozov na postavki Prevozi učencev – javna prevozna sredstva.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev:

Zastavljeni cilji so bili doseženi, nedopustnih in nepričakovanih posledic pri izvajanju programa dela ni bilo.

V Mestni občini Novo mesto je 9 osnovnih šol in štiri podružnice. V šolskem letu 2022/2023 je bilo v osnovno šolo vključenih 4.022 učencev. Pouk je potekal v 193 oddelkih redne osnovne šole, ki ga je obiskovalo 3.893 učencev, v 10 oddelkih programa z nižjim izobrazbenim standardom (OŠPP), ki ga je obiskovalo 79 učencev, ter v 6 oddelkih posebnega programa vzgoje in izobraževanja, v katere je bilo vključenih 50 učencev. Glasbena šola Marjana Kozine je imela 35,95 oddelkov, ki jih je obiskovalo 643 učencev.

Glasbeno šolo Marjana Kozine in Osnovno šolo Dragotin Kette obiskujejo tudi učenci iz drugih občin. S temi občinami ima MO Novo mesto sklenjene pogodbe za kritje stroškov, ki jih morajo po 82. členu Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja šolam zagotavljati lokalne skupnosti. Pogodbe so sklenjene za nedoločen čas, višina financiranja pa se za vsako leto določa z aneksom k pogodbi. MO Novo mesto je obema šolama zagotavljala vsa sredstva, ki jih mora po zakonodaji zagotavljati lokalna skupnost. Sredstva, ki so jih občine za ta namen nakazale MO Novo mesto za leto 2023 pa so bila vrnjena integralno v proračun. Za GŠ Marjana Kozine so bile pogodbe sklenjene s 7 občinami v skupni višini 48.837,76 EUR (cca 27,7 % vseh sredstev), za OŠ Dragotina Ketteja pa z 9 občinami v skupni višini 42.782,90 EUR (cca 29,4 % vseh sredstev, potrebnih za financiranje OŠ D. Ketteja).

Za sofinanciranje Posvetovalnice za učence in starše MO Novo mesto nima pravne podlage za direktno sklepanje pogodb z drugimi občinami, zato je za leto 2023 posvetovalnica sama sklepala pogodbe z občinami v skladu s 14. členom odloka o ustanovitvi. Pogodbe je sklenila z občinami: Črnomelj, Metlika, Semič, Kostanjevica na Krki, Šentjernej, Škocjan, Mirna Peč, Žužemberk, Dolenjske Toplice, Straža, Šmarješke Toplice, Trebnje in Mokronog-Trebelno v skupni višini 69.614,68 EUR (cca 37,55 % vseh sredstev). Sredstva so bila v celoti poračunana pri financiranju posvetovalnice v letu 2023, tako da so bila izplačila plač zmanjšana za navedeno višino sredstev, ki jih je posvetovalnica prejela po pogodbah.

Razvojno izobraževalni center je javni zavod za izobraževanje odraslih. Njegovo poslanstvo je predvsem neformalno izobraževanje odraslih, v manjšem deležu pa tudi programi formalnega izobraževanja. Vedno več podpornih aktivnosti RIC ponuja odraslim, ki se odločajo za vseživljenjsko učenje v okviru dejavnosti kot so: Svetovanje za znanje, programi Univerze za starejše, TVU in Parada učenja, Splošno neformalno izobraževanje odraslih, Večgeneracijski center Skupaj, Teden izobraževanja za trajnostni razvoj, Informiranje in svetovanje v izobraževanju odraslih. Grow, Stepin, Reveal in drugi. Izvajajo pa tudi dejavnosti za ranljive ciljne skupine kot so Romi, brezposelni, zaporniki in odrasli s posebnimi potrebami. RIC je usmerjen v projektno delo in v oblikovanje lokalnih, regionalnih in mednarodnih projektov partnerstev. Svojo dejavnost skoraj v celoti pokriva iz sredstev pridobljenih na državnih in mednarodnih razpisih.

MO Novo mesto podpira tudi strateški razvoj visokošolske, znanstveno raziskovalne in razvojne dejavnosti v lokalni skupnosti. Kot soustanoviteljica dveh visokošolskih zavodov, Fakultete za industrijski inženiring Novo mesto in Fakultete za organizacijske študije v Novem mestu, je v okviru proračunske postavke Razvoj Univerzitetnega prostora Novo mesto realizirala sofinanciranje izvajanja študijske in znanstveno raziskovalne dejavnosti obeh zavodov, skladno z veljavno zakonodajo s področja visokega šolstva in Akti o ustanovitvi. Sredstva so bila namensko porabljena za izvajanje študijskih programov in enakovredno skrb za izvajanje znanstveno raziskovalne in razvojne dejavnosti. Občina je s sofinanciranjem prispevala k temu, da imata oba visokošolska zavoda, katerih soustanoviteljica je, registrirano raziskovalno skupino, da sta aktivna s prijavi na različne razpise in izvajanjem projektov, imata zaposlenega vsaj enega raziskovalca, ki hkrati izpolnjuje pogoje za vodjo temeljnega ali aplikativnega projekta po kriterijih ARRS, da zagotavljata vsakoletni vpis nove generacije študentov in se med seboj aktivno povezuje. Drugi zastavljeni cilji so podrobneje opredeljeni s pogodbami in skladni s strategijo razvoja visokega šolstva v MO Novo mesto.

MO Novo mesto je na podlagi Pravilnika o podeljevanju izrednih štipendij in enkratnih denarnih pomoči za izobraževanje perspektivnih posameznikov MONM (DUL, št. 36/2016, 13/2022) objavila javni razpis za podelitev izrednih štipendij in enkratnih denarnih pomoči za študijsko leto 2023/2024 (DUL, št. 20/2023). Vodilo ideje tovrstne finančne pomoči posameznikom, ki se izobražujejo, je izbrati in podpreti dijake in študente, ki so perspektivni, talentirani, dosegajo izjemne dosežke na različnih področjih, kot so glasba, kultura, umetnost, šport, tehnika in znanost in ne izkazujejo zgolj odličnega učnega uspeha. Velik poudarek je na mednarodni

konkurenčnosti posameznika, v času šolanja v tujini je tako možno pridobiti tudi enkratno denarno pomoč za izobraževanje.

MONM z izvajanjem tovrstnega projekta štipendiranja prepoznava mlade talente in jim nudi podporo pri pridobivanju znanja. Posredno je poudarek na spodbujanju razvoja in promociji občine, ki ju posameznik lahko uresničuje s svojimi izjemnimi dosežki v času izobraževanja in v želji, da se perspektivni mladi, ki pridobivajo znanje v tujini, po zaključku šolanja tudi vrnejo v lokalno okolje.

Na razpis v letu 2023 je prispelo 29 vlog za izredno štipendijo in 1 vloga za enkratno denarno pomoč za izobraževanje v tujini. Komisija za štipendiranje je izbrala štiri izredne štipendiste, ter eno prejemnico enkratne denarne pomoči v višini 600 EUR v enkratnem znesku. V času šolanja oziroma študija štipendisti prejemajo izredno štipendijo v višini 240 EUR mesečno, štipendist na študiju v tujini pa 360 EUR. V letu 2023 smo tako z izredno štipendijo pri izobraževanju podprli 4 dijake in 5 študentk oz. študentov, od katerih eden študira v tujini.

ŠPORT

Zakonske podlage:

- Zakon o športu (Uradni list RS, št. [29/17](#), [21/18](#) – ZNOrg, [82/20](#) in [3/22](#) – ZDeb),
- Odlok o spremembi odloka o postopku in merilih za sofinanciranje letnega programa športa v Mestni občini Novo mesto (DUL, št. 14/21),
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Zavod za šport, kulturo, turizem in mladino Novo mesto (DUL, št. 35/16),
- Strategija športa v Mestni občini Novo mesto do leta 2030,
- Letni program športa, ki je podlaga za objavo javnega razpisa na področju športa in izbiro izvajalcev športnih programov.

S sprejetjem letnega programa športa lokalna skupnost soustvarja pogoje za razvoj športa kot pomembnega dejavnika razvoja posameznika in družbe, ter prispeva k zmanjševanju neenakosti na področju dostopnosti do športne vadbe.

Mestna občina Novo mesto skrbi za uresničevanje javnega interesa na področju športa z izvajanjem sprejete Strategije športa v Mestni občini Novo mesto do leta 2030. Občinski svet Mestne občine Novo mesto je sprejel Letni program športa za leto 2023, s katerim je določil programe športa, ki so bili sofinancirani iz občinskega proračuna, višino sredstev in vse dejavnosti, ki so bile izvedene za realizacijo programov. Na javnem razpisu so bili izbrani izvajalci letnega programa športa in z njimi sklenjene pogodbe o sofinanciranju športnih programov. Velik del letnega programa športa na področju pristočne športne vzgoje otrok in mladine, športnih prireditev ter športne rekreacije je izvedel Zavod Novo mesto.

Dolgoročni in letni cilji

Dolgoročni cilji predstavljajo izvajanje Zakona o športu in Strategije športa v Mestni občini Novo mesto do leta 2030, Letnega programa športa, izvajanje zakonskih obveznosti in veljavnih odlokov ter zagotavljanje ustreznih pogojev in sredstev za izvajanje letnega programa športa, za kar je po zakonodaji neposredno zadolžena lokalna skupnost. Mestna občina je tudi ustanoviteljica javnega zavoda Zavod za šport, kulturo, turizem in mladino, ki izvaja dejavnosti tudi na področju športa.

Letni cilji, ki so bili določeni s proračunom, so bili vsebinsko in finančno realizirani skoraj na vseh proračunskih postavkah. Vse odredbe za izplačila sredstev so bile vsebinsko in finančno preverjene.

Skladno z dolgoročnimi in letnimi cilji so bile izvedene sledeče dejavnosti:

- Izveden je bil Letni program športa za leto 2023, sprejet je bil Letni program športa v MONM za leto 2024 na Občinskem svetu MONM;

- Pripravljena so bila merila, razpisna dokumentacija in objavljen in izveden je bil Javni razpis Mestne občine Novo mesto za sofinanciranje letnega programa dela organizacije oz. posameznika za leta 2022, 2023 in 2024 in/ali za sofinanciranje projekta/-ov organizacije oz. posameznika za leto 2023. Na področju športa so bili sofinancirani programi športne rekreacije, športnih prireditev, vrhunškega športa, prostočasne športne vzgoje otrok in mladine in športa starejših, športne vzgoje otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport, kakovostnega športa in športa invalidov;
- Izvedeno je bilo Javno naročilo za dobavo igral, opreme in montažo na igriščih na območju Mestne občine Novo mesto, nova igrala, vadbene naprave in oprema je bila nameščena na 14 različnih igriščih v 13 krajevnih skupnostih,
- Pripravljene in usklajene so bile urniki prostočasnih dejavnosti v osnovnih šolah v sodelovanju s športnimi društvi in osnovnimi šolami, v dejavnosti je bilo v šolskem letu 2022/2023 vključenih cca 4500 otrok in mladine,
- Investicijsko vzdrževanje športnih in otroških igrišč – Zavod Novo mesto je redno vzdrževal šestinštirideset otroških in športnih igrišč v mestnih in primestnih krajevnih skupnostih,
- Pripravljena in podpisana je bila Pogodba o sofinanciranju Zavoda Novo mesto v letu 2023 - Zavod je skladno z Odlokom o ustanovitvi skrbel za tekoče in investicijsko vzdrževanje športnih objektov, s katerimi upravlja, to je Športna dvorana Marof, Športno rekreacijski center Portoval, Športno rekreacijski center Loka, Velodrom, Kegljjišče, Teniška igrišča, Bazeni na OŠ Grm; izvedel izbor in prireditev »Športnik leta 2023«, Rudolfove tedne športa, rekreativne lige, Delavske športne igre, šolska športna tekmovanja za osnovne in srednje šole, plavalne tečaje, programe Mali in Zlati sonček ter nudil tehnično in vsebinsko pomoč pri organizaciji in izvajanju drugih športnih prireditev in programov.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

Zasledovali smo cilje s Strategije športa. Na področju prostočasne vzgoje otrok in mladine so bili v programe za vrtce vključeni skoraj vsi predšolski otroci. V program Mali sonček je bilo vključenih 88,5% otrok, v program Naučimo se plavati 97,5 % otrok, v program Zlati sonček 97% otrok, v šolska športna tekmovanja 4950 otrok in mladine iz vseh osnovnih in srednjih šol. Športna in druga društva, sklenjenih je bilo 50 pogodb o sofinanciranju programov športa, so izvedla športne programe, v katere je bilo vključenih skoraj 6000 občanov iz MONM. Izvedenih je bilo cca 50 športno rekreativnih programov za vse starostne kategorije občanov, skoraj 50 mednarodnih in lokalnih prireditev, ki so bile atraktivne za gledalce in tekmovalce in rekreativne športnike. Zaposleni v zavodu so zagotavljali ustrezne pogoje za vadbo v športnih objektih in skrbeli za ustreznost športne opreme.

V Mestni občini Novo mesto je bilo za leto 2023 evidentiranih 263 kategoriziranih športnikov, od tega 173 športnikov mladinskega razreda, 55 državnega razreda, 25 perspektivnega razreda, 8 športnikov, ki so dosegli mednarodni razred in 2 športnika, ki sta dosegla svetovni razred. Sofinancirali smo 17 trenerjev za delo z mladimi v društvih. Ti kazalniki kažejo na uspešno strokovno delo na področju otrok in mladine in ostalih starostnih kategorij. S tem smo uresničili glavni cilj, saj smo otrokom, mladini, aktivnim in rekreativnim športnikom ter starejšim občanom v večji meri omogočili dostop do športnih dejavnosti, od prostočasnih, tekmovalnih, vrhunskih do rekreativnih. Več kot polovico sredstev, namenjenih za javni razpis, je MONM namenila za sofinanciranje športnih programov otrok in mladine, prostočasnih in tekmovalnih, ter za stroške dela strokovnih delavcev za delo z mladimi.

MLADINA

Zakonske podlage:

- Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju (ZJIMS, Ur. l. RS, št. 42/10),
- Pravilnik o izvajanju javnega interesa v mladinskem sektorju (Ur. l. RS, št. 47/11),
- Strategija za mlade v MONM 2021 – 2030.

Javni interes na področju mladine uresničuje MONM z zagotavljanjem normativnih in drugih pogojev za razvoj mladinskega dela, in s finančno podporo mladinskim programom in programom za mlade, mladinskim projektom, vključno s podporo mladinski infrastrukturi.

Skladno z dolgoročnimi in letnimi cilji so bile izvedene sledeče dejavnosti:

- Zagotavljali smo kvalitetno preživljanje prostega časa, z vključevanjem čim večjega števila mladih v prostočasne dejavnosti, stabilno okolje za delovanje mladinskih organizacij in vključevanje čim večjega števila mladih v nacionalne in evropske mladinske programe, zagotavljali smo ustrezne pogoje za obstoj in razvoj dejavnosti za mladino in otroke. Veliko pozornosti smo namenili tudi kurativnemu delu z mladimi, izboljšanju ter dograjevanju infrastrukture, celovitemu spremljanju sofinanciranja mladinskih programov in projektov ter jih dopolnjevali z novimi glede na potrebe, mladinski kulturi in izobraževanju, pospeševanju mladinske raziskovalne dejavnosti,
- Izveden je bil Javni razpis Mestne občine Novo mesto za sofinanciranje letnega programa dela organizacije oz. posameznika za leta 2022, 2023 in 2024 in/ali za sofinanciranje projekta/-ov organizacije oz. posameznika za leto 2022, sofinancirali smo počitniške projekte, ki so bili namenjeni kakovostnemu preživljanju prostega časa otrok in mladine, z vključevanjem čim večjega števila te populacije v pripravo in izvedbo dejavnosti. Povečalo se je tudi medsebojno sodelovanje NVO pri posameznih projektih. Natiskali smo zloženke z vsemi pomembnimi podatki za otroke, mlade in starše glede programov in jih razdelili otrokom v vrtcih in osnovnih šolah.
- Mestna občina Novo mesto je že peto leto sodelovala v projektu Europa Goes Lokal, ki je namenjen večjim občinam. Izvedena je bila analiza mladinskega področja z namenom vzpodbujanja razvoja področja in vključevanje čim večjega števila mladih v mladinsko delo.
- Mladinski centri (DRPD, Zavod LokalPatriot in DNŠ) in Zavod Novo mesto so konec leta 2018 začeli uporabljati program LogBook, v katerega tekoče vnašajo vse svoje dejavnosti centra, z namenom povečanja kakovosti mladinskega dela.
- Sofinancirali smo izobraževanje mladinskih delavcev, s ciljem pridobivanja usposobljenih mladinskih delavcev za delo z mladimi.
- Področje mladine je bilo aktivno vključeno v delovanje Zavoda Novo mesto, pripravljen in izveden je bil zastavljen program.
- Mladinski svet Novo mesto je objavil Javni poziv za sofinanciranje projektov mladih, sofinancirani so bili trije projekti.
- Projektni svet za mlade, ki je bil imenovan v letu 2021, je aktivno deloval in spremljal izvajanje sprejetih ukrepov Strategije za mlade in podajal predloge za izboljšanje celotnega področja.
- MONM je prejela certifikat »Mladim prijazna občina«, ki ob izpolnjevanju pogojev velja do konca leta 2024.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

Sprejeta je Strategija za mlade 2021 - 2030, strateški dokument, ki vsebuje osemnajst ciljev na šestih področjih mladinske politike. Lokalna strategija za mlade tako predstavlja medij med dvema svetovoma, katere temeljna naloga in učinek sta povezovanje ter vključevanje obeh prek vzajemnih procesov učenja, medgeneracijske solidarnosti in soodločanja v delo in življenje vseh dejavnikov lokalne skupnosti.

KULTURA

Zakonske podlage:

Dejavnosti na področju kulture se izvajajo na podlagi:

- Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07-UPB, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18-ZNOrg, 3/22- ZDeb in 105/22-ZZNSPP, v nadaljevanju ZUJIK),
- Zakona o javnem skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (Uradni list RS, št. 29/10),
- Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/06-UPB, 36/08-ZPOmK, 77/10-ZSFCJA, 90/10-odl. US, 87/11-ZAvMS, 47/12, 47/15-ZZSDT, 22/16, 39/16, 45/19-odl.US, 67/19-odl.US in 82/21),
- Zakona o knjižničarstvu (Ur. l. RS, št. 87/01, 96/02-ZUJIK in 92/15),
- Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 16/08, 123/08, 8/11-ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18-ZNOrg in 78/23-ZUNPEOVE).

Na področju kulture se izvajajo naloge skladno z zakonskimi določili, ki veljajo za področje kulturno-umetniških dejavnosti, knjižničarstva, varovanja premične in nepremične kulturne dediščine, izvajanja postopkov javnih razpisov in pozivov ter izvajanja kulturnih dogodkov, katerih organizator je Mestna občina Novo mesto. Mestna občina Novo mesto zagotavlja sredstva v proračunu Mestne občine Novo mesto za izvajanje programskih vsebin s področja kulture in umetnosti, ki jih izvajajo javni zavodi na področju kulture (Anton Podbevšek Teater, Dolenjski muzej, Knjižnica Mirana Jarca, delno Zavod Novo mesto ter Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Zavod za varstvo kulturne dediščine in Zgodovinski arhiv Ljubljana, enota Novo mesto, katerih ustanovitelj je država) ter nevladne organizacije. Načrtovani kulturni projekti in dogodki so bili realizirani.

Vsebinska opredelitev realiziranih nalog

Na podlagi zakonskih določil in sprejetega proračuna MO Novo mesto smo v letu 2023 realizirali naslednje naloge na področju kulture:

- Organizacija in izvedba kulturnih dogodkov: MO Novo mesto je v letu 2023 izvedla večje prireditve in dogodke z bogatim kulturnim programom, ki so bile zelo odmevne in so potekale v izvedbi novomeških ljubiteljskih in/ali profesionalnih ustvarjalcev; med prireditvami izpostavljam koncert v počastitev slovenskega kulturnega praznika (v izvedbi Novomeškega simfoničnega orkestra), slavnostno akademijo ob občinskem prazniku (nastopajoči Orkester Ave), počastitev spominskega dne MO Novo mesto in dneva državnosti (sodelujoča veteranska društva, Dolenjski muzej in Tehniška gimnazija Novo mesto); počastitev spominskega dne MO Novo mesto ustanovitev novomeške čete (literarni in harmonikarski nastopi), počastitev dneva spomina na mrtve (literarni nastopi članov Društva upokojencev Novo mesto, sekcije Jutro in nastop članov KUD Mestne godbe Novo mesto), odprtje Štukljeve brvi (nastopi pevskih zborov OŠ Drska in Bršljin, orkestra harmonik Glasbene šole Marjana Kozine ter novomeških glasbenih skupin in kantavtorjev), odprtje Julijine brvi (solistični nastopi z arijami iz opere Julija v produkciji Zavoda Novo mesto), odprtje bazena v Olimpijskem

centru Češča vas (nastop Tokca in Emanuele ter priložnostnega otroškega orkestra poletnih glasbenih uric, ki potekajo pod okriljem Pihalnega orkestra Krka), županov prednovoletni sprejem (muzikal Lepotica in Zver v izvedbi učencev in učiteljev Glasbene šole Marjana Kozine) – večina nastopajočih je sofinancirana iz javnih razpisov MO Novo mesto;

- organizacija in postavitve več tematskih razstav na Glavnem trgu;
- spremljanje in poročanje občinskemu svetu glede realizacije kazalnikov in sprejetih ukrepov opredeljenih v Strategiji na področju kulture do leta 2030 in Strategiji MO Novo mesto do leta 2030;
- priprava pogodb o sofinanciranju javnih zavodov na področju kulture, soglasij in drugih potrebnih dokumentov za javne zavode na področju kulture, priprava ocene delovne uspešnosti direktorice Dolenjskega muzeja, direktorja Knjižnice Mirana Jarca in ravnatelja Anton Podbevšek Teatra;
- sodelovanje pri Združenju zgodovinskih mest Slovenije (redna srečanja, priprava projektov Kultura in turizem za STO in mednarodni projekt Refresh+); vsebinska in finančna priprava projekta FESTMEST za vse članice ZZMS z začetkom izvedbe projekta konec leta 2024); v okviru kulturnega abonmaja zgodovinskih mest je Zavod Novo mesto gostoval na Ptuj; organizacija in izvedba osrednjega vseslovenskega dogodka Podelitev priznanj Šole preнове za najboljšo preno vo kulturne dediščine v Sloveniji, ki ga je organizirala MO Novo mesto v Dolenjskem muzeju; MO Novo mesto je prejela priznanje za najboljšo preno vo mestnega jedra;
- redno izplačilo sredstev za plače, prispevke in materialne stroške javnim zavodom, katerih ustanoviteljica je MO Novo mesto,
- izvedba javnega razpisa za področju kulture (objava skupnega digitalnega razpisa po posameznih področjih, odpiranje vlog, obravnava vlog, izdaja odločb, sklenitev pogodb, izplačila sredstev),
- izvedba javnega poziva za sofinanciranje akcij zaščite kulturne dediščine (odpiranje vlog, obravnava vlog, izdaja odločb, sklenitev pogodb, izplačila sredstev),
- priprava vsebin za javne razpise s področja kulture za leto 2024 v digitalizirani obliki.

Vse prireditve in dogodke je MO Novo mesto realizirala samostojno in v sodelovanju z Dolenjskim muzejem, Knjižnico Mirana Jarca, Zavodom Novo mesto, Založbo Goga in drugimi nevladnimi organizacijami in javnimi zavodi.

Dolgoročni in letni cilji

Dolgoročni cilji predstavljajo izvajanje zakonskih nalog ter nalog na podlagi veljavnih odlokov o ustanovitvi javnih zavodov na področju kulture, zagotavljanje ustreznih pogojev in sredstev za izvajanje programov nevladnih organizacij in javnih zavodov.

Letni cilji, določeni s proračunom, so bili v letu 2023 vsebinsko in finančno uspešno realizirani. Javni zavodi so v celoti realizirani zastavljene programske cilje. Vsi dogodki v organizaciji MO Novo mesto so bili nadpovprečno obiskani. Nevladne organizacije, ki kandidirajo na javnih razpisih so večinoma realizirali kulturne in umetniške projekte Na medijskem razpisu so sredstva dodeljena trem lokalnim radijskim postajam, trem časopisom in lokalni televiziji za medijske projekte, ki so zajemali tematske oddaje oz. članke s področja kulture in družbenega dogajanja ter aktualne novice v MO Novo mesto. Na javnem pozivu za sofinanciranje akcij zaščite kulturne dediščine so sredstva odobrena štirim prijaviteljem, od tega so trije projekt tudi realizirala.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

Na področju kulture je MO Novo mesto realizirala zastavljene cilje. Javni zavodi sofinancirani iz proračuna MO Novo mesto so realizirali zastavljene cilje in programe dela. Odmevni so bili

posamezni dogodki in projekti na nacionalni in mednarodni ravni, ki so bili sofinancirani iz proračuna MO Novo mesto. Sem sodijo odlični rezultati javnih zavodov na področju kulture:

- gostovanja Anton Podbevšek Teater v Sloveniji in tujini,
- gostovanje Zavoda Novo mesto z opereto Netopir v Trstu,
- gostovanje Dolenjskega muzeja s fotografsko razstavo Boruta Peterlina v Lizboni,
- Knjižnica Mirana Jarca je zaradi inovativnih in tehnološko naprednih pristopov vodilna v slovenskem prostoru (predseduje Skupini za inovacije na Združenju splošnih knjižnic, predseduje Nadzornemu svetu bibliografskega leksikona Obrazi slovenskih pokrajin, postaja agregator za e-knjige, je edina knjižnica, ki ima predstavnika v Strokovnem svetu IZUM.

Med nevladnimi organizacijami so se iz državnih, evropskih in svetovnih tekmovanj z odličji vrnili Klub novomeških mažoret, ŠKD Plesni studio Novo mesto, ŠKD Plesni center Dolenjske, katerih udeležbe so bile sofinancirane iz proračuna MO Novo mesto. Posamezni projekti in programi, ki so bili podprti iz javnega razpisa so bili zelo odmevni in zelo dobro obiskani. To so bili Novomeški poletni večeri, Festival Rudi Potepuški, letni koncert Pihalnega orkestra Krka, koncert Orkestra Ave, predstava Atwoodovo padalo v izvedbi društva Živa dama, koncert Mihaela Hrustlja z združenimi pevskimi zbori Gimnazije Novo mesto in Šolskim centrom Velenje, izdaja knjige Arkanum slikarke Kiki Klimt.

Vsi omenjeni programi in projekti javnih zavodov in nevladnih organizacij so bili finančno podprti iz proračuna MO Novo mesto na področju kulture. Bili so odmevni na lokalni in nacionalni ravni ter dobro obiskani s strani publike.

Na področju varstva kulturne dediščine so sofinancirana restavratsko-konzervatorska dela na oltarju v cerkvi Marijinega rojstva na Trški gori. V podružnični cerkvi Marijinega vnebovzvetja v Smolenji vasi je izvedena obnove fasade. Na Grmu so izvedena vzdrževalna dela na vili Witschl. Vsi trije objekti so razglašeni za kulturni spomenik lokalnega pomena in so obnove potekale skladno s kulturno-varstvenim soglasjem ZVKD, OE Novo mesto k obnovitvenim posegom.

SOCIALNO VARSTVO

Zakonske podlage:

- Zakon o socialnem varstvu (v nadaljevanju: ZSV), (Uradni list RS, št. [3/07](#) – uradno prečiščeno besedilo, [23/07 – popr.](#), [41/07 – popr.](#), [61/10](#) – ZSVarPre, [62/10](#), ki ureja: so te storitve:
 - financiranje storitev institucionalnega varstva oziroma stroškov oskrbe v zavodih za odrasle, kadar je upravičenec v celoti ali delno oproščen plačila zavodske oskrbe (domovi za starejše, posebni socialnovarstveni zavodi - stanovanjske skupine in VDC),
 - subvencioniranje socialnovarstvene storitve - pomoč družini na domu,
 - subvencioniranje neprofitnih in tržnih najemnin.
- Pravilnik o dodelitvi enkratne denarne pomoči
- Pravilnik o subvencioniranju stroškov socialno varstvene storitve socialnega servisa varovanja na daljavo v Mestni občini Novo mesto (DUL, št. 10/2023),
- Pravilnik o enkratni denarni pomoči za novorojence v Mestni občini Novo mesto (DUL, št. 4/2015),
- Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev,
- Stanovanjski zakon.

Mestna občina Novo mesto je v dvaindvajsetih splošnih in posebnih zavodih, stanovanjskih skupnostih ter zavodih za odrasle osebe z duševno motnjo po Sloveniji delno ali v celoti

financirala institucionalno varstvo. V zavodsko oskrbo je bilo tako v letu 2023 nastanjenih okrog 100 občanov.

Dolgoročni in letni cilji

Mestna občina Novo mesto ima z izvajalcem DSO Novo mesto za izvajanje socialno varstvene storitve »Pomoč družini na domu« sklenjeno pogodbo o izvajanju in financiranju navedene zakonske naloge. V socialno varstveno storitev je bilo v letu 2023 vključenih v povprečju 81 uporabnikov. Mestna občina Novo mesto je financirala storitev v višini 75,79% ekonomske cene. Cena storitve za uporabnika je bila 5,73 EUR/na uro.

Subvencioniranje neprofitnih in tržnih najemnin občanom Mestne občine Novo mesto se izvaja na podlagi Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev ter Stanovanjskega zakona. V letu 2023 je bilo na podlagi odločb Centra za socialno delo, ki je pristojen za odločanje o dodelitvi te pravice, do subvencije najemnine upravičenih v povprečju okoli 130 občanov mesečno, od tega do subvencije neprofitne najemnine okoli 60 in do subvencije tržne okoli 70 upravičencev mesečno. Število upravičencev niha, je pa je v letu 2023 zaznati trend rasti števila upravičencev do subvencije neprofitne najemnine in upad števila upravičencev do subvencije tržne najemnine.

Socialnovarstveni programi, ki jih je izvajala Mestna občina Novo mesto na podlagi svojih pravilnikov, katerih namen je zagotavljanje dodatnih pomoči socialno šibkim občanom so bili:

- zagotavljanje sredstev za enkratne denarne pomoči,
- na podlagi javnega razpisa sofinanciranje programov socialnega in zdravstvenega varstva nevladnih organizacij, ki sicer ne sodijo v mrežo javne službe, jo pa pomembno dopolnjujejo in širijo,
- na podlagi javnega razpisa sofinanciranje programov preprečevanja zasvojenosti,
- na podlagi javnega razpisa sofinanciranje programov lokalnih medgeneracijskih središč,
- financiranje splošno humanitarnih programov (letovanje otrok, obdaritve starejših, donirana hrana,...),
- enkratna denarna pomoč ob rojstvu otroka,
- subvencioniranje toplega obroka za starejše in invalide, ki živijo pod pragom revščine,
- zagotavljanje brezplačnih prevozov za starejše in invalidne osebe, ki ne potrebujejo spremstva,
- subvencioniranje stroškov socialno varstvene storitve socialnega servisa varovanja na daljavo.

Iz občinskega proračuna smo v letu 2023 neposredno financirali:

- splošno humanitarne programe, ki jih izvaja OZ RK NM,
- program regijskega NVO CENTRA, ki ga izvaja DRPD NM in
- program brezplačnih prevozov za starejše »Rudi«, ki ga izvajajo prostovoljci Društva upokojencev Novo mesto.

Mestna občina Novo mesto na podlagi Pravilnika o dodelitvi enkratne denarne pomoči zagotavlja sredstva za enkratne občinske denarne pomoči za materialno ogrožene posameznike in družine. Sredstva so namenjena za poplačilo najnujnejših življenjskih stroškov, nakup ozimnice, kurjave, šolskih potrebščin, medicinskih pripomočkov,... Opažamo, da je med prosilci za dodelitev enkratne občinske denarne pomoči vse več oseb z nizko pokojnino, katera jim ne služi za poplačilo vseh življenjskih stroškov. V letu 2023 je bila dodeljena enkratna denarna pomoč 188 prosilcem.

Na podlagi javnega razpisa smo iz sredstev občinskega proračuna 48 - tim nevladnim organizacijam na področju socialnega in zdravstvenega varstva sofinancirali izvajanje tistih

programov, ki lajšajo in preprečujejo socialne stiske posameznikov in skupine ljudi ter s svojimi preventivnimi programi dopolnjujejo delovanje javnih služb.

Mestna občina Novo mesto podpira APZ (aktivno politiko zaposlovanja) s sofinanciranjem razlike v plači za udeležence javnih del. V letu 2023 smo 13- tim nevladnim organizacijam in javnim zavodom sofinancirali stroške dela za 23 udeležencev javnih del, in sicer v najvišjem deležu na področju socialnega varstva, izobraževanja in mladine.

V letu 2023 smo nudili brezplačne prevoze občanom Mestne občine Novo mesto z dvema električnima avtomobiloma, Zoe in Kangoo. V ta namen smo opravili skupaj z obema avtomobiloma 36.888 km in opravili 1663 prevozov. Največ prevozov je bilo opravljenih k zdravniku oziroma za potrebe zdravniških pregledov.

Na podlagi Pravilnika o subvencioniranju stroškov socialno varstvene storitve socialnega servisa varovanja na daljavo v Mestni občini Novo mesto (DUL, št. 10/2023) smo v letu 2023 subvencionirali storitev varovanja na daljavo 8 (osmim) osebam, ki so izpolnjevale kriterije in merila javnega razpisa za umestitev v sofinanciranje e-oskrbe.

Na podlagi Pravilnika o enkratni denarni pomoči za novorojence v Mestni občini Novo mesto (DUL, št. 4/2015) so bile podeljene enkratne denarne pomoči za novorojence družinam oziroma staršem z območja Mestne občine Novo mesto. Z enkratno denarno pomočjo smo družini oziroma staršem zagotovili dodatna sredstva za pokrivanje stroškov, ki nastanejo z rojstvom otroka.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

Dolgoročni cilji predstavljajo izvajanje zakonskih določb, ki jih opredeljuje zakonodaja s področja socialnega varstva, in se nanašajo na obveznosti sofinanciranja lokalne skupnosti ter izvajanja nalog na podlagi veljavnih predpisov.

Letni cilji, ki so bili določeni s proračunom, so bili vsebinsko in finančno uspešno realizirani.

ZDRAVSTVENO VARSTVO

Zakonske podlage

Področje zdravstvenega varstva zajema storitve in programe, ki jih lokalne skupnosti izvajajo na podlagi:

- Zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. [23/05](#) – uradno prečiščeno besedilo, [15/08](#) – ZPacP, [23/08](#), [58/08](#) – ZZdrS-E, [77/08](#) – ZDZdr, [40/12](#) – ZUJF, [14/13](#), [88/16](#) – ZdZPZD, [64/17](#), [1/19](#) – odl. US, [73/19](#), [82/20](#), [152/20](#) – ZZUOOP, [203/20](#) – ZIUPOPDVE, [112/21](#) – ZNUPZ, [196/21](#) – ZDOsk, [100/22](#) – ZNUZSZS, [132/22](#) – odl. US, [141/22](#) – ZNUNBZ, [14/23](#) – odl. US in [84/23](#) – ZDOsk-1),
- Zakona o lekarniški dejavnosti (Uradni list RS, št. [85/16](#), [77/17](#), [73/19](#) in [186/21](#)),
- Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. [72/06](#) – uradno prečiščeno besedilo, [114/06](#) – ZUTPG, [91/07](#), [76/08](#), [62/10](#) – ZUPJS, [87/11](#), [40/12](#) – ZUJF, [21/13](#) – ZUTD-A, [91/13](#), [99/13](#) – ZUPJS-C, [99/13](#) – ZSVarPre-C, [111/13](#) – ZMEPIZ-1, [95/14](#) – ZUJF-C, [47/15](#) – ZZSDT, [61](#).

Na podlagi navedene zakonodaje smo izvajali naslednje naloge:

- Zagotavljali smo mrežo primarne zdravstvene dejavnosti,
- Izvajali smo prekope posmrtnih ostankov.

Mestna občina Novo mesto na podlagi 21.člena Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti (Uradni list RS, št. 62/16 in 3/22 – ZDeb) izdaja dovoljenja za prekop posmrtnih ostankov. V letu 2023 je bilo obravnavanih 8 vlog za dovolitev prekopa posmrtnih ostankov.

Zdravstveno varstvo obsega ukrepe za krepitev zdravja, preprečevanje in zgodnje odkrivanje bolezni, pravočasno zdravljenje, nego in rehabilitacijo obolelih in poškodovanih, kot tudi pravice iz zdravstvenega zavarovanja. Lokalna skupnost v skladu s svojimi pravicami in dolžnostmi zagotavlja pogoje za uresničevanje zdravstvenega varstva na svojem območju. Zdravstveni programi in pravice, ki jih po zakonu zagotavljamo s sredstvi občinskega proračuna, so povezani z zagotavljanjem programov na področju primarnega zdravstva in lekarniške dejavnosti, podeljevanjem koncesij v zdravstveni dejavnosti na primarni ravni, zagotavljanjem preventivnih zdravstvenih programov in programov krepitev zdravja prebivalcev in z zagotavljanjem in vzdrževanjem javne zdravstvene mreže (investicijska vlaganja).

Cilj Mestne občine Novo mesto je enakomerna dostopnost do kvalitetnih in primerljivih zdravstvenih storitev ter ohranjanje, krepitev in povrnitev zdravja prebivalstva. Pomembna je trajna promocija zdravja za večanje vpliva na čim boljše kakovost zdravja prebivalstva. Mestna občina Novo mesto ohranja nivo financiranja preventivnih programov na področju zdravstvenega varstva. Zdravstveni dom Novo mesto je osrednji izvajalec zdravstvene dejavnosti na primarni ravni, zato mora ohraniti del javnih storitev. Pri podeljevanju koncesij se predhodno pridobi in upošteva mnenje javnega zavoda z namenom nadzorovanega podeljevanja koncesij.

Mestna občina Novo mesto je tudi v letu 2023 sofinancirala preventivne zdravstvene programe za preprečevanje zasvojenosti ter programe pomoči urejanja in reševanja socialnih stisk, povezanih z uživanjem prepovedanih drog, alkohola in drugih oblik zasvojenosti. Gre za preventivno delo v osnovnih šolah v Mestni občini Novo mesto (izvajanje preventivnih predavanj/delavnic na temo zasvojenosti v vseh oddelkih zadnje triade vseh osnovnih šol v novomeški občini), preventivno delo v srednjih šolah Mestne občine Novo mesto (izvajanje preventivnih predavanj/delavnic na temo zasvojenosti v vseh oddelkih vseh srednjih šol v novomeški občini), preventivna predavanja in delavnice za mladino izven šol ter odrasle, izvajanje svetovalne dejavnosti pomoči odvisnikom in njihovim družinam na sledeč način: individualna svetovalna pomoč odvisnikom, individualna svetovalna pomoč svojcem odvisnika, terensko delo z odvisniki izven svetovalnice (ulično delo, ipd.), sodelovanje z drugimi organizacijami na področju zasvojenosti (interdisciplinarnost programa), osveščanje širše strokovne in laične javnosti o problemu zasvojenosti.

V letu 2023 se je zaključil projekt Skupaj za varni jutri. S projektom smo sodelovali pri širjenju in dopolnjevanju že obstoječih mrež javno dostopnih AED aparatov. Z izvajanjem aktivnosti projekta se je prebivalstvo usposobilo za hitro in učinkovito pomoč ob srčnem zastoju, kar je bilo doseženo z izvedbo delavnic za prve posredovalce in obnovitvenimi tečaji.

ROMSKA PROBLEMATIKA

Zakonske podlage

Področje romske problematike zajema aktivnosti, ki jih realiziramo na podlagi sledeče zakonodaje:

- Zakon o romski skupnosti (Uradni list RS, št. 33/07),
- Strategije za Rome v Mestni občini Novo mesto 2022 - 2030 .

Ukrepi in aktivnosti, ki smo jih izvedli v letu 2023, so sledeči:

1. Urejanje prostorske problematike romskih naselij in izboljšanje bivalnih razmer pripadnikov romske skupnosti

V sklopu ukrepa je MONM sanirala cesto v naselju Stranska vas (Kremenjak) v dolžini cca 260 in izvedla investicijo na Kamencih. GRC Novo mesto je skupaj s PGD-ji izvedel številne intervencije v romskih naseljih (požari in eksplozije v naravi oziroma na prostem, požari na prometnih sredstvih, požari v komunalnih in drugih zabožnikih, požari v objektih), cepili smo tudi potepuške pse.

2. Vzgoja in izobraževanje, dvig izobrazbene ravni pripadnikov romske skupnosti

V okviru izvajanja ukrepa je MONM izvedla številne aktivnosti. V sklopu programa »Učna pomoč in mentorstvo romskim učencem« štirim osnovnim šolam (Bršljin, Center, Dragotina Ketteja in Drska) zagotavljala sredstva za plače, prispevke in druge osebne prejemke za romskega koordinatorskega s V. stopnjo izobrazbe, ki so v posamezni šoli skrbeli za razreševanje konfliktov, koordinirali delo na področju skrbi za učence Rome znotraj šole in na poti v šolo in iz šole, povezovali šolo z naseljem oz. romskimi starši in koordinirali delo javnih delavcev in romskih pomočnikov. Znotraj istega programa OŠ Bršljin smo zagotavljali tudi sredstva za enega strokovnega delavca s VII. stopnjo izobrazbe za nudenje učne pomoči za učence Rome. Prav tako je MONM zagotavljala brezplačen prevoz vseh romskih učencev do osnovnih šol, saj na ta način že leta povečuje njihova prisotnost v osnovnih šolah. Zaradi dodatnih oddelkov ob nižanih normativih v osnovnih šolah je MONM krila nastale višje materialne stroške osnovnim šolam. V okviru ukrepa je MONM sofinancirala zaposlitev za delo na področju Romov in koordinacije priprave ukrepov na področju romske problematike, javne delavce in finančno podporo za izvajanje programov v dveh romskih naseljih (Brezje – Žabjak in Jedinščica) ter sofinancirali Center za Rome.

MONM je sredstva namenila tudi za novorojence in enkratne socialne pomoči Romom.

V letu 2023 smo prav tako nadaljevali sodelovanje z nevladnimi organizacijami, ki delujejo na področju izobraževanja, usposabljanja in vzgoje Romov.

Namen programov je bil skozi različne aktivnosti in neformalne oblike učenja prispevati k večji vključenosti otrok in mladih Romov v izobraževalni sistem, sistem zaposlovanja in priložnosti kulturni sistem ter na ta način opolnomočiti uporabnike, zmanjšati tveganje revščine in njihovo socialno izključenost. Mesečno se je na obeh lokacijah v povprečju vključilo pribl. 110 uporabnikov, ki so v program vključeni 15 ur (mesečno na uporabnika).

3. Spodbujanje zaposlovanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja pripadnikov romske skupnosti

MONM je na področju zaposlovanja, poklicnega izobraževanja in usposabljanja pripadnikov romske skupnosti sodelovala z Razvojno izobraževalnim centrom Novo mesto, ki je izvajal programe izobraževanja odraslih Romov. V sklopu tega je podprla naslednje programe in projekte:

- programi za motiviranje Romov za večje vključevanje v izobraževanje in za usposabljanje za življenje (motiviranje za učenje in razvijanje učnih spretnosti, motiviranje za obisk šole, funkcionalna in bralna pismenost, kultura in glasba, drugačnost nas povezuje, stereotipi in predsodki, zdrav način življenja, šola za življenje, prometna varnost, tradicija in zgodovina ...),
- projekt Večnamenski Romski center Novo mesto,
- Osnovna šola za odrasle in
- projekt Socialna aktivacija.

V sklopu ukrepa je MONM sofinancirala aktivnost Vključevanje romske participacije v organih lokalne samouprave je MONM z udeležbo romskega svetnika na sejah in odborih OS MONM.

4. Spodbujanje ohranjanja in razvoja romskega jezika ter kulturne, informativne in založniške dejavnosti romske skupnosti

MONM je prek javnega razpisa za sofinanciranje delovanja organizacij sodelovala s tremi društvi, ki so aktivna na področju ohranjanja in razvoja romske kulture. Na področju romske kulture v celoti deluje eno društvo, ki izvaja programe ohranjanja kulturnega izročila skozi ples, jezik, ustvarjalno izražanje (slikanje, fotografija). Delno na tem področju delujeta tudi Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto in Društvo Arabeska/ Luna in Sonce.

Aktivnosti, ki smo jih izvajali v letu 2023, so bile usmerjene k izboljšanju bivalnih razmer romske populacije in njihove kvalitete življenja na socialni in izobraževalni ravni. Nekaj aktivnosti pojasnujemo v nadaljevanju.

Dolgoročni in letni cilji

a. Predšolska vzgoja

- Zelo pomembno je vključevanje predšolskih otrok v vrtec. Opaziti je večjo prisotnost pri otrocih, ki so eno leto pred vstopom v šolo. Pomembno pa je, da bi vrtec začeli obiskovati še prej.

b. Osnovnošolsko izobraževanje

- Enakomerna prerazporeditev romskih otrok po osnovnih šolah v MONM, ki upošteva obvladljiv vzgojno pedagoški proces in zmogljivosti prostorskih kapacitet, se je izkazala kot dobra in se je nadaljevala tudi v letu 2023.
- Realizacija skupnih načel ukrepanja v primerih neopravičenega izostajanja pri pouku. Na temo neopravičenih izostankov v šoli je MONM kot prejšnja leta organizirala več delovnih sestankov pristojnih institucij, ki vse bolj medsebojno sodelujejo. Stanje se izboljšuje, a še ni optimalno.
- V letu 2023 je z delom nadaljeval tudi izobraževalni center v Šmihelskem naselju, Igralnica Pot v gaj, kjer Center šolskih in obšolskih dejavnosti izvaja delavnice za predšolske in šolske otroke.

Za redno obiskovanje predšolskega in osnovnošolskega programa je pomembna motivacija staršev, ki se morajo zavedati, da je izobrazba temelj za prihodnost njihovih otrok. Tega pri Romih jugovzhodne Slovenije praktično ni, saj jih je več kot 97% trajno brezposelnih prejemnikov socialnega transferja.

c. Področje vzdrževanja javnega reda in miru

- Na navedenem področju MONM permanentno sodeluje s policijo, krajevnimi skupnosti, romskim svetnikom in Centrom za socialno delo. Sklicevanje operativnih sestankov institucij, katerih pristojnosti direktno ali posredno vplivajo na področje vzdrževanje javnega reda in miru, je postalo redno delo. Delovanje varnostnih sosvetov v okviru MONM in posameznih KS, se je nadaljevalo tudi v letu 2023. Policija bi bila pri svojem delu še veliko bolj uspešna, če bi se lahko izrečene kazni izterjale tudi iz socialnega transferja, na kar nenehno opozarjamo pristojne na državnem nivoju.

d. Področje urejanja romskih naselij

- V letu 2023 smo nadaljevali s postopki pridobivanja stavbne pravice, s katero bodo lahko predstavniki romske skupnosti uredili vse postopke legalizacije in temu bo lahko sledil priklop na javno infrastrukturo.
- S ponovnim odprtjem izvajanja delavnic v naselju Šmihel, je MONM delno obnovila bivalni kontejner in s tem omogočila izvajanje delavnic.

e. Področje povezovanja delovanja institucij

- MONM aktivno izvaja koordinacije državnih institucij, ki delujejo na območju MONM za doseg večje povezanosti in učinkovitosti pri svojem delu oz. danih pristojnostih. Prav tako so se predstavniki MONM aktivno udeleževali sej Odbora za romsko problematiko v DZ in Komisije za integracijo romske skupnosti na nivoju Skupnosti občin Republike Slovenije.
- Odbor za romsko problematiko na MONM je v letu 2023 redno deloval in sprejemal ustrezne odločitve.

f. Odgovornost nad lastništvom živali

- Koordinacijska skupina na terenu je redno pozivala pripadnike Romske skupnosti naj stremijo k temu, da za svoje pse skrbijo, jih čipirajo in poskrbijo, da so redno cepljeni prosti različnim boleznim

g. Čistoča v naseljih

- Čistoča je pomemben dejavnik v naših življenjih in se začne že s tem, ko otroke navajamo na osnovno higieno. Ker je potrebno otroke zgodaj navaditi tudi na to, da je pomembno ločevanje odpadkov, smo v Romskih naseljih izvedli čistilno akcijo v kateri sodelovali otroci iz vrtca Pikapolonica in otroci, ki obiskujejo delavnice v VNC Brezje.

Ocena uspeha

Za večji uspeh na področju vključevanja Romov v družbo bo poleg investicijskih ukrepov potreben dodaten vložek v izvajanje mehkih vsebin, ki Romom omogočajo dostop do znanj in veščin. Potrebni so premiki na področjih šolanja, zaposlovanja, zdravja, vključevanja v javno življenje, za ta uspeh pa je ključna sprememba vedenj in ravnanj Romov. Glede na močno izoblikovane socializacijsko vrednostne vzorce v okolju, kjer Romi živijo in trenutno stanje, teh ne bo mogoče doseči na kratek rok. Ključni dejavniki za doseganje pozitivnih premikov na vseh področjih življenja pripadnikov romske skupnosti bodo povezanost, komplementarnost in sodelovanje vseh pristojnih služb ter konstruktivno partnerstvo vseh akterjev tako državnih kot lokalnih in predvsem Romov.

SISTEM LOKALNE BLAGINJE

Sistem lokalne blaginje je bil vzpostavljen z namenom ponuditi občanom čim širši nabor informacij o tem, kaj v našem okolju že obstaja na področju družbenih dejavnosti in življenja na sploh, ter jih opolnomočiti in jim pomagati dvigniti kakovost na najrazličnejših področjih življenja (finančna pismenost, zdravje, izobraževanje, zaposlovanje, družabno življenje...). Naša neposredna pomoč poteka v obliki informacij na spletni strani NM Zame in osebnega svetovanja v pisarni Sistema lokalne blaginje.

Mestna občina Novo mesto kot nosilec izvirnih in prenesenih nalog organiziranja skupnosti je namreč z vzpostavitvijo Sistema lokalne blaginje prevzela koordinacijo naporov vseh delujočih organizacij na relevantnih področjih delovanja za blaginjo naših prebivalcev. Koordinatorstvo prevzema s cilji, prvič, postati uporabniku prijazna občina, v kateri se je mogoče še učinkoviteje spopadati z izzivi in stiskami, drugič, doseči največje možne učinke na blaginjo ljudi glede na vložek tako lokalne skupnosti kot tudi države, tretjič, vzpostaviti načine systemskega urejanja posameznih področij, ki izhajajo iz trendov in potreb posameznikov na terenu, četrtič, vzpostaviti trajne povezave in redno sodelovanje med organizacijami na posameznih področjih.

Načrt vzpostavitve Sistema lokalne blaginje v Mestni občini Novo mesto predvideva več izvedbenih nalog. Prva in najpomembnejša je vezana na vzpostavitev spletnega kataloga

informacij vsega, kar je pri nas na voljo za posameznike, ki se lotevajo reševanja izziva ali stiske sami ter oblikovanje t.i. Pisarne lokalne blaginje, s čimer želimo posameznikom nuditi enotno vstopno točko, ko se v življenju soočijo z izzivom ali stisko. Ostale izvedbene naloge so vezane na vzpostavitev primerne supervizije sistema, operacionalizacije koordiniranja ter strukturirano strateško delovanje na posameznih področjih.

Cilj Sistema lokalne blaginje je tako dvigniti raven kakovosti življenja naših občanov na najrazličnejših družbenih področjih.

V okviru Sistema lokalne blaginje smo v letu 2023 vzpostavili in odprli Pisarno lokalne blaginje 31. maja 2023 na Gubčevi ulici 15 v Novem mestu. Odprtje smo obeležili z dogodkom, na katerega so bili povabljeni mediji, predstavniki organizacij, ki delujejo na območju Mestne občine Novo mesto in sodelavci Mestne občine Novo mesto. Pisarna lokalne blaginje temelji na Pravilniku o poslovanju Pisarne lokalne blaginje Mestne občine Novo mesto, ki je bil sprejet 31. julija 2023. Občane smo o lokaciji pisarne, delovnem času in ostalih informacijah glede naročanja na termin obveščali s promocijskimi letaki, objavami na spletu in družbenih omrežjih. Za vsako stranko je pripravljeno soglasje o sodelovanju v postopkih Pisarne lokalne blaginje, ki jo podpišejo pred samo obravnavo. V pisarni je na voljo tudi seznam partnerjev pisarne, ki obsega 111 partnerjev. Število strank in primerov se vodi v posebni evidenci, kjer pa ne zapišemo osebnih podatkov. V letu 2023 smo imeli skupno 57 primerov, od tega smo jih 33 ugodno rešili, 24 je ostalo odprtih (ali zaradi uporabnikov samih, ki ne upoštevajo pomoči ali možnih rešitev problema, ali ker so zadeve v postopkih na sodiščih ipd.). Varstvo osebnih podatkov je bilo zagotovljeno v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (UL L 119, 4. 5. 2016; v nadaljevanju: Splošna uredba o varstvu podatkov) in Zakonom o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 163/22; ZVOP-2), ter Pravilnikom o varstvu osebnih podatkov MONM, prav tako je bila popisana evidenca obdelave osebnih podatkov.

Na lokaciji Gubčeva 15 smo uredili tudi klančino za invalide.

Že pred odprtjem pisarne smo na omrežju Facebook odprli skupino za vse Novomeščane in vse ostale, ki imajo radi Novo mesto #NovomestoZame, kjer smo tudi ves čas objavljali relevantne informacije o Sistemu lokalne blaginje in širšemu dogajanju v lokalni skupnosti.

1. junija smo organizirali 1. dogodek srečanja organizacij, ki delujejo na območju Mestne občine Novo mesto, ki ga je gostil Zavod Novo mesto v Kulturnem centru Janeza Trdine in se ga je udeležilo 40 predstavnikov organizacij. 2. srečanje je potekalo 12. decembra 2023 v prostorih Škofijske karitas Novo mesto in se ga je udeležilo 43 predstavnikov organizacij. Na vsakem srečanju smo organizacije poprosili, da prinesejo svoja promocijska gradiva, ki smo jih razstavili v pisarni in so na voljo občanom. Na pobudo različnih društev, organizacij in institucij vodimo tudi poseben seznam projektov, ki bi si jih želeli organizirati v okviru Sistema lokalne blaginje (okrogle mize, predavanja, skupni projekti ozaveščanja o različnih temah (finančna pismenost, starševstvo, vzgoja), razbijanja tabujev ipd.). Za vsako srečanje smo uredili tudi možnost tolmačenja znakovnega jezika.

V letu 2023 smo se v okviru Sistema lokalne blaginje udeležili tudi več dogodkov po lokalni skupnosti, kamor so nas povabile različne institucije, in kjer smo imeli možnost predstaviti naše delo in pisarno samo (6. april 2023: strokovno srečanje ob Svetovnem dnevu zdravja: Duševno zdravje otrok in mladostnikov gradimo skupaj, Univerza v Novem mestu; 26. oktober 2023: Okrogla miza: Lahko si poiščem podporo, Društvo Projekt Človek; 2. seja Sveta lokalnih skupnosti CSD Dolenjska in Bela krajina – Predstavitve Pisarne lokalne blaginje MONM.

Oblikovali smo tudi brošuro za tujce, ki vsebuje vse relevantne informacije za tujce, ki prihajajo v Novo mesto in se želijo priučiti jezika, najti zaposlitev in vključiti v družabno življenje. Brošura je prevedena v angleški jezik. S strani Društva za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto pa trenutno čakamo še prevode v srbski, bosanski, hrvaški in albanski jezik.

Oblikovali smo tudi spletni katalog www.nmzame.si, ki je uradno zaživel decembra 2023. Zanj je bilo spisanih in objavljenih okoli 250 člankov na različne teme vsakdanjega življenja in razporejenih glede na 4 kategorije: otroci, mladi, odrasli in starejši. Za spletno stran je bil spisan opis Sistema lokalne blaginje, izjava o dostopnosti spletne strani, ustvarjena je bila povezava na spletno stran www.novomesto.si, objavljene pa so bile tudi informacije o delovanju pisarne, sedežu pisarne in kontaktne informacije. Na vsak članek lahko občani podajo tudi svoje komentarje in vprašanja, s čimer še dodatno spodbujamo medsebojne stike in komuniciranje.

Za Sistem lokalne blaginje je bilo v promocijske namene ustvarjenih več vsebin za spletni strani www.nmzame.si in www.novomesto.si, Facebook profil MONM, Instagram profil MONM, fizični letaki oblikovno ustvarjeni v programu Canva, in članki za Glasilo MONM in lokalne medije (Novi medij ipd.).

TURIZEM

Zakonske podlage

Dejavnosti na področju turizma se izvajajo na podlagi:

- Zakona o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 13/18).
- Odloka o turističnem vodenju na turističnem območju Dolenjska (Uradni list RS, št. 118/23), ki ga je leta 2023 sprejelo dvanajst dolenjskih občin, s katerim je prenehal veljati Odlok o lokalnem turističnem vodenju v Mestni občini Novo mesto (Uradni list RS, št. 78/2002),
- Strategije razvoja turizma v Mestni občini Novo mesto do leta 2030.

Mestna občina Novo mesto skrbi za uresničevanje strateških ciljev na področju turizma z izvajanjem sprejete strategije. V proračunu je zagotovila sredstva za izvajanje programskih vsebin s področja turizma, ki jih je izvajal Zavod Novo mesto kot temeljni nosilec funkcije razvoja in promocije turizma v Novem mestu in Razvojni center Novo mesto, ki so mu dolenjske občine podelile vlogo organizacije za management in marketing destinacije Dolenjska. Od junija 2022 Zavod Novo mesto upravlja tudi Turistično informacijski center Novo mesto, ki ga je pred tem na osnovi koncesijske pogodbe upravljal Kompas Novo mesto. Prek javnega razpisa je Mestna občina Novo mesto sofinancirala turistične programe in projekte krajevnih skupnosti, društev, nevladnih organizacij in drugih organizacij, ki promovirajo destinacijo Novo mesto. Zavod Novo mesto v imenu Mestne občine Novo mesto je kot član sodeloval v treh nacionalnih interesnih združenjih: Združenju zgodovinskih mest Slovenije (ZZMS), Konzorcijih Slovenia Green in Slovenia Outdoor. Članstvo v združenjih, s katerimi smo v minulem letu še bolj okrepili sodelovanje, ponuja številne razvojne in promocijske priložnosti. Aktivno je bilo tudi sodelovanje s Slovensko turistično organizacijo (STO).

Vsebinska opredelitev nalog

Na podlagi zakonskih določil in sprejetega proračuna MO Novo mesto so bile v letu 2023 realizirane naslednje naloge na področju turizma:

- izvedba javnega razpisa za področju turizma (objava skupnega digitalnega razpisa po posameznih področjih, odpiranje vlog, obravnava vlog, izdaja odločb, sklenitev pogodb, izplačila sredstev);
- priprava vsebin za javne razpise s področja turizma za leto 2023 v digitalizirani obliki,

- redno izplačilo sredstev za programske vsebine Zavodu Novo mesto;
- priprava pogodb z Razvojnim centrom Novo mesto (Pogodba o sofinanciranju in izvajanju turističnih programov v Mestni občini Novo mesto v letu 2023; Pogodba o sofinanciranju in zagotavljanju lastnega deleža na projektu za prijavo na javni razpis STO, Pogodba o sofinanciranju predstavitve destinacije Dolenjska ter vodilne destinacije Novo mesto na sejmu Alpe Adria), spremljanje izvajanja pogodb, pregled končnih poročil in kazalnikov ter izplačilo sredstev;
- sodelovanje na srečanjih in pri projektih vodilnih destinacij Dolenjske,
- priprava vsebinskega dela prijave projekta Vstopna točka Trška gora na *Javni razpis za sofinanciranje vlaganj v javno in skupno turistično infrastrukturo in naravne znamenitosti v turističnih destinacijah*, ki ga je razpisalo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, ter koordinacija izvedbe vsebinskega dela projekta;
- izvajanje dejavnosti Turistično informacijskega centra (TIC): izvajanje informacijske dejavnosti, beleženje statistike o obisku, povezovanje ponudnikov na terenu, pripravljane ponudbe programov in skrb za promocijo in prepoznavnost destinacije Novo mesto;
- razvoj turističnih produktov: na Mestni plaži je tudi v letu 2023 obratoval Bar Plaža, kjer se je v okrnjeni obliki vršila tudi oddaja plovil, ves čas leta pa je bil za javnost odprt tudi nov turistični produkt v samem središču mestnega jedra - razgledna ploščad Kapitelj;
- podpora programskim vsebinam: Zavod Novo mesto je v letu 2023 prvenstveno podpiral in razvijal turistični potencial prireditelj in programov, ki potekajo v organizaciji Zavoda Novo mesto in Mestne občine Novo mesto (Pust Novo mesto, Festival cvička, Krka Outdoor Festival, Noč na Krki, Advent Novo mesto, Jazzinty, Sem glasba, sem mesto, Konferenca županov, Srečanje kulturnih domov Slovenije idr.), z informiranjem in promocijskimi aktivnostmi pa smo podpri tudi programske vsebine in prireditve drugih izvajalcev, ki prizadevno prispevajo k turističnemu utripu mesta (Praznik situl, Pohod Po Slakovi poti, Festival ulične umetnosti Rudi Potepuški, Festival novomeško poletje, Novomeški poletni večeri, Festival kratke zgodbe Novo mesto Short, Novomeški polmaraton idr.). Podpore so bile deležne tudi aktivnosti in projekti javnih institucij, društev, organizacij, krajevnih skupnosti in posameznikov, ki krepijo prepoznavnost Novega mesta in turistično dogajanje v mestnem jedru in okolici (npr. Odprte zidanice, Turizem v zidanicah, tematske kolesarske in pohodniške poti ipd.);
- izvedba kampanje Na kolo pa gasa v okviru Dirke Po Sloveniji;
- promocijske aktivnosti: Zavod Novo mesto je skozi celo leto izvajal raznolike promocijske aktivnosti (priprava vsebin in promocijskih materialov za različne medije, sodelovanje na sejmih, v promocijskih akcijah, dogodkih in projektih, izvedba natečaja za cvičkov spominek z namenom promocije cvička, uvrstitev oddaje plovil na Mestni plaži v darilni paket doživetij Select Box, organizacija in izvedba več študijskih tur za tuje novinarje v sodelovanju z STO, priprava vsebin za izdelavo strukturne in oblikovne zasnove za prenovo spletne strani Visit Novo mesto, izdelava novih fotografij Novega mesta in okolice za namen splošne promocije mesta in izdelave novih razglednic Novega mesta);
- ponatis in posodobitev tiskanih materialov Zavoda Novo mesto (zemljevida pešpoti in kolesarskih poti, trganka, zloženka »Razgledna ploščad Kapitelj«, tisk novoletnih voščilnic z motivom Novega mesta, tisk transparenta za praznično okrasitev Glavnega trga z motivi novomeških situl, katalog cvičkovih produktov, dodatne nalepke s QR kodo za prodajo vstopnic za razgledno ploščad Kapitelj).

Dolgoročni in letni cilji

Dolgoročni cilji predstavljajo izvajanje zakonskih nalog, izvajanje ciljev Strategije razvoja turizma v Mestni občini Novo mesto do leta 2030 in Strategije razvoja Mestne občine Novo mesto do leta 2030, zagotavljanje ustreznih pogojev in sredstev za izvajanje programov nevladnih organizacij in javnih zavodov. Letni cilji izhajajo iz vsakoletnega Programa dela Zavoda Novo mesto za tekoče leto in vsakoletnih pogodb z Razvojnim centrom Novo mesto.

Letni cilji, določeni s proračunom, so bili v letu 2023 vsebinsko in finančno uspešno realizirani. Mestna občina Novo mesto je na razpisu za sofinanciranje organizacij v letu 2023 na področju turizma podprla šest organizacij in na področju turistične promocije dve organizaciji. Vse organizacije so projekte tudi realizirale. Razvojni center Novo mesto je na področju turizma realiziral zastavljene programske cilje, ki izhajajo iz pogodb z Mestno občino Novo mesto. Zavod Novo mesto je realiziral vse ključne načrtovane aktivnosti, kljub nekaterim izzivom. V Zavodu Novo mesto so se na področju turizma v primerjavi z lanskim letom, ko so se soočali z nekaterimi težkimi preizkušnjami, ki so nastale predvsem zaradi kadrovske podhranjenosti, slabega planiranja in večjega obsega del pri vzpostavitvi Turistično informacijskega centra (TIC), v letu 2023 še vedno srečevali z nestabilno kadrovske situacijo, ki so jo zaznamovale predvsem nepričakovane večmesečne bolniške odsotnosti strokovnih delavcev, kar pa ni bistveno vplivalo na izvedbo načrtovanega programa. Vse ključne načrtovane aktivnosti so bile realizirane tudi kljub ukrepom sanacijskega načrta zavoda (obvezni prihranki pri izvajanju programov), ki se je v letu 2023 izvajal zaradi zavodovega negativnega poslovnega rezultata v predhodnem letu. K izboljšanju finančne slike zavoda so na področju turizma prispevali tudi s povečanjem prihodkov iz lastne dejavnosti, pri čemer gre izpostaviti predvsem redne mesečne prilive z naslova oddaje Bara Plaža, prodaje spominkov in vstopnic v TIC-u ter trženja turističnih vodenj po mestu.

Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

Turizem v Novem mestu je v letu 2023 po vnovični oživitvi panoge po dolgotrajni negotovi situaciji, povezani z epidemijo koronavirusa, vnovič v rahlem porastu. V letu 2023 smo v Novem mestu zabeležili za skoraj 6 % več prihodov turistov in za 2 % več nočitev v primerjavi s prejšnjim letom.

Med vsemi projekti, ki smo jih podprli v letu 2023, velja še posebej izpostaviti Dirko Po Sloveniji. V soorganizaciji z Mladinskim svetom Novo mesto je Zavod Novo mesto izvedel kampanjo Na kolo pa gasa, ki je aktivirala in povezala različne lokalne akterje na terenu z namenom vzpostaviti odlično navijaško vzdušje ob zaključku kolesarske dirke. Prav ta akcija je doprinesla pomemben prispevek, da je Mestna občina Novo mesto v tem letu prejela dolgo želeni naziv Naj gostitelj Dirke Po Sloveniji.

Leto 2023 je zaznamovalo izjemno uspešno prireditveno dogajanje. V letu 2023 se je zelo izkazal 2. Festival cvička, ki je v vseh pogledih nadgradil prvo izvedbo – organizatorji so našli 3.700 obiskovalcev več kot leta 2022. Še večji skok pri številu obiskovalcev pa je zabeležil Advent 2023, ki je obiskovalce od blizu in daleč navdušil z izvrstnim programom na dveh odrih - mali oder pred Rotovžem, ki je bil namenjen programu lokalnih društev in izvajalcev do 23. decembra ter veliki oder pri Kandijem mostu, ki je bil namenjen koncertom najvidnejših slovenskih glasbenih skupin med 25. in 31. decembrom - in je v Novo mesto privabil za dobrih 15.400 obiskovalcev več kot leta 2022. Svojevrsten uspeh predstavlja tudi dejstvo, da je bila prireditev Advent Novo mesto usklajena tudi z Uredbo o embalaži in odpadni embalaži - v vseh javnih pozivih je bil naveden pogoj za sodelovanje v gostinski hišici ali na stojnici, in sicer: »Ponudniki lahko za opravljanje gostinskih storitev uporabljajo papirnato, kartonsko ali lesno embalažo oziroma embalažo iz biološko razgradljive plastike po standardu SIST EN 13432/EN 14995«, čemur bomo sledili tudi v prihodnje.

Razvojni center Novo mesto je v sklopu aktivnosti po pogodbi o sofinanciranju in zagotavljanju lastnega deleža na projektu za prijavo na javni razpis STO, izvedel prenovno celostno grafično podobo destinacije Dolenjska, prav tako se je pripravila in lansirala nova spletna stran destinacije Dolenjska. S tem se je osvežila celostna grafična podoba destinacije, ki je tako bližje modernim smernicam v turistični panogi. Nova spletna stran je vizualno modernizirana, v koraku s trenutnimi trendi spletnih strani v panogi ter obenem omogoča boljše uporabniško izkušnjo in preglednost.

S projektom za izboljšanje dostopnosti in prepoznavnosti turističnega območja Trške gore smo bili uspešni na Javnem razpisu za sofinanciranje vlaganj v javno in skupno turistično infrastrukturo in naravne znamenitosti v turističnih destinacijah ter iz sklada Načrta za okrevanje in odpornost prejeli dobrih 184 tisoč evrov. V okviru projekta Vstopna točka Trška gora bomo uredili centralno fizično in digitalno točko prihoda turistov na območje Trške gore, ki bo opravljala vrsto funkcij in bo izboljšala dostopnost, funkcionalnost, varnost in kakovost javne turistične infrastrukture ter jo bo tudi trajnostno preoblikovala.

V letu 2023 je na pobudo Mestne občine Novo mesto 12 dolenjskih občin sprejelo skupni *Odlok o turističnem vodenju na turističnem območju Dolenjska*, s čimer so se uspešno lotile preseganja zastarele in neučinkovite pravne ureditve na tem področju. Nekatere od 12 dolenjskih občin so imele svoje odloke o turističnem vodenju, ki so veljali samo znotraj občinskih meja, nekateri med njimi so bili že povsem zastareli in jih ni bilo več moč izvajati. S ciljem, da bi Dolenjsko povezali kot turistično destinacijo in hkrati usposobili lokalne turistične vodnike, ki lahko vodijo po širšem območju (ne le znotraj občin), je Razvojni center Novo mesto v sodelovanju in na predlog občin pripravil Odlok o turističnem vodenju na turističnem območju Dolenjska.

URAD ZA PROSTOR IN RAZVOJ

I. PROSTORSKA INFORMATIKA

Urad za prostor in razvoj je v letu 2023 opravljal naloge na področju prostorske informatike, ki zajemajo: vodenje in arhiviranje digitalnih podatkov oziroma prostorskih aktov (PA v nadaljevanju) občine v digitalni obliki, pripravo digitalnih podatkov iz PA za uporabnike oziroma izdelovalce PA, vodenje drugih prostorskih evidenc (baze podatkov o namenski rabi prostora iz veljavnega prostorskega plana občine, območja varovanj in omejitev, območja veljavnih in predvidenih PA idr.), izdelavo kartografskega gradiva za potrebe izvajanja nalog občinske uprave, izvedba prostorskih analiz idr.

Ena od pomembnejših nalog je vzdrževanje portala »Prostorski akti Mestne občine Novo mesto«, ki je bil oblikovan in deluje v sklopu spletnih strani MONM. Preko portala so občanom in drugim zainteresiranim dani na vpogled vsi sprejeti prostorski akti na območju MONM kot tudi akti v pripravi, to je aktualno stanje prostorskih aktov, ki so še v fazi izdelave, tako da je vsaka faza priprave dokumenta posebej opisana, priložena pa so tudi ustrezna gradiva, kar olajšuje komunikacijo med zainteresirano javnostjo in uradom, npr. možnost vpogleda v gradivo javno razgrnjenih prostorskih aktov ipd. Podatki se redno vzdržujejo in prenavljajo glede na faze priprave posameznih prostorskih aktov. Prostorski portal je izredno koristen predvsem zato, ker so na enem mestu zbrani (grafično prikazani na skupni karti) vsi prostorski akti z interaktivnimi povezavami na ustrezne objave v uradnem glasilu, kot tudi povezave med samimi akti (osnovni odlok v povezavi z vsemi nadaljnjimi spremembami in dopolnitvami ter sezname predpisov, na katere vpliva). Portal se redno vzdržuje in polni z aktualnimi podatki.

Na področju prostorske informatike so bile v letu 2023 izvedene še naslednje naloge:

- priprava podatkov za potrebe izvedbe geodetskih postopkov skladno s sklenjenim okvirnim sporazumom za izvajanje geodetskih storitev na območju MONM,
- zastopanje MONM v geodetskih postopkih, kjer nastopa MONM kot stranka v postopku,
- priprava podatkovnega modela in zajem grafičnega dela za vzpostavitev grafičnega katastra pokopališč v aplikacij PisoDesktop (v sistem vključena KS Otočec)
- izdelava katastra mestnega drevja z zunanjim izvajalcem, Peter Železnik s.p., po določeni metodologiji in podatkovnem modelu iz leta 2019, dopolnjenem 2023,
- priprava podatkovnega modela in organizacija evidentiranja terenskih opravil na mestnem drevju s strani izvajalcev JP Komunala NM in Peter Železnik s.p.,
- analiza podatkov za potrebe izvedbe javnega naročila tehnične posodobitve grafičnega prikaza namenske rabe OPN na zemljiško katastrski načrt (ZKN) skladno z 142.členom ZUreP-3,
- uskladitev mej prostorskih izvedbenih aktov (OPPN) na zemljiško katastrski načrt (ZKN),
- pridobitev in priprava podatkov GURS in JP Komunala NM za potrebe odmere NUSZ,
- izobraževanje internih uporabnikov PISO in PisoDesktop (MONM in SOU OD),
- priprava kartografske dokumentacije kot priloga Odredbe o spremembah in dopolnitvah odredbe o izvedbenih aktih k odloku o ureditvi cestnega prometa (SOU OD, Služba za urejanje prometa),
- arhiviranje prostorskih dokumentov in projektne dokumentacije v digitalni obliki na strežniku MONM,
- priprava podatkov in objava na strežniku MONM za potrebe izdaje soglasij in mnenj posameznih nosilcev urejanja prostora,
- dopolnitev podatkovnega modela za vzpostavitev evidence izdanih soglasij manjših rekonstrukcij, evidence izdanih projektnih pogojev, pogojev za dovoljene posege brez gradbenega dovoljenja (Oddelek za prostor),
- priprava kartografske dokumentacije za različna delovna področja.

II. RAZVOJNO PROJEKTNA PISARNA

V letu 2023 je Mestna občina Novo mesto izvajala razvojne projekte na področju gospodarstva, razvoja in evropskih zadev, zastavljenih v okvirih lokalnih, regionalnih, državnih in evropskih programskih usmeritev. Pri tem je bil v sredini leta v Razvojno projektno pisarno umeščen tudi oddelek za informacijske tehnologije s tremi zaposlenimi ter novim delokrogom zadolžitve, ki se deloma prepletajo s procesi digitalnega prehoda MONM.

Glede na obsežnost in vsebinsko raznolikost del in nalog, ki jih pokriva Urad za prostor in razvoj se lahko delovno področje razvoja razdeli po naslednjih vsebinskih sklopih:

- razvojni programi in projekti,
- digitalizacija in informacijske tehnologije,
- podjetništvo in gospodarstvo,
- evropske zadeve.

1 ŠIROKOPASOVNA OMREŽJA DOLENJSKE

Z gradnjo odprtega širokopasovnega omrežja želi Mestna občina Novo mesto spodbuditi različne vidike socialno-ekonomskega razvoja občine: premostitev digitalne ločnice s povezovanjem območij, na katerih ni zadostne širokopasovne povezljivosti, izboljšanje razpoložljivosti spletnih storitev (npr. e-poslovanje), dvig življenjskega standarda (npr. delo na daljavo), možnost dostopa do različnih vrst izobraževanja (npr. spletno učenje, vseživljenjsko učenje), izboljšanje dostopa do informacij za vse prebivalce, učinkovitost javnih storitev (e-uprava), optimizacijo poslovnega okolja, spodbujanje novih in ohranitev obstoječih podjetij, okrepitev razvoja podeželskega turizma, nepremičnin, kmetijstva in drugih pomembnih gospodarskih panog, povečanje konkurence na trgu telekomunikacijskih storitev, izboljšanje konkurenčnosti in inovativnosti, privabljanje vhodnih naložb, preprečevanje selitve gospodarske dejavnosti.

V letu 2023 se je v skladu z načrti nadaljevala izgradnja odprtega širokopasovnega omrežja v okviru projekta RuNE, ki bo s svojim omrežjem omogočila širokopasovni dostop do interneta tudi tistim uporabnikom, ki jih obstoječi ponudniki ne pokrivajo oziroma na načrtujejo izgradnje omrežja na njihovi lokaciji v bližnji prihodnosti. Razvojno projektna pisarna je v letu 2023 delovala predvsem kot posrednik informacij med projektom RuNE in občani, ki jih izgradnja širokopasovnega omrežja neposredno zadeva, pri čemer smo predvsem skrbeli za odpravo ovir pri izgradnji omrežja, ki so se pojavile v operativni fazi, kjer je bilo to v pristojnosti MO Novo mesto.

2 MESTNA KARTICA

Sistem Mestne kartice je bil operativno vzpostavljen v oktobru 2021 in občanom ter trenutno obiskovalcem Mestne občine Novo mesto omogoča plačevanje parkirnine ter storitev javnega potniškega prevoza. Sistem mestne kartice je na voljo v obliki fizične brezstične kartice, ki je primerna tako za najmlajšo in starejšo populacijo ter ima omejen nabor funkcionalnosti, ali pa kot aplikacija za pametne telefone, ki ponuja tudi dodatne možnosti – informiranje, zemljevid in pregled uporabe, enostavno nalaganje denarja v račun in upravljanje s podatki. V letu 2023 smo izvajali vse potrebne pravne in finančne postopke za delovanje sistema, ter izvajali nadzor nad delovanjem sistema in korektivnimi aktivnostmi, ki so bile potrebne za dodatno dodelavo tehničnih sistemov ter postopkov izvajanja plačilne sheme.

V letu 2023 je potekal nadaljnji razvoj storitev pametne mestne kartice, v avgustu 2023 je bilo tako lansirano plačevanje storitev mestnega potniškega prometa ter validacija mesečnih vozovnic na avtobusih, tudi z vsemi predvidenimi funkcijami štetjem uporabnikov MPP.

3 POSTAVITEV PLATFORME PAMETNEGA MESTA

Glede na trenutno situacijo z razpoložljivostjo financiranja za razvoj pametnega mesta smo v letu 2023 nadaljevali z alternativnim načrtovanjem postopnega razvoja osnovne IoT infrastrukture, tako, da imamo sedaj štiri delujoče LoraWan dostopne točke za osnovno mrežo prenosa podatkov naših IoT naprav, ter preko projekta Varcities izvedeno osnovno IoT podatkovno platformo za zbiranje in obdelavo podatkov iz senzorskih in drugih naprav.

Trenutno so postavljeni senzorji mikroklimatskih parametrov, ki pošiljajo podatke o temperaturah, vlažnosti zraka in zračnega pritisk, senzorji kakovosti zraka ter nekaj drugih testnih naprav. S tovrstnimi in drugimi aktivnostmi postavljamo bazično hrbtnico sistemov, preko katerih bomo upravljali z IoT podatki pametnega mesta.

4 SODELOVANJE Z RAZVOJNIM CENTROM

Razvojni center Novo mesto opravlja vlogo regijskega nosilca oziroma koordinatorja, ki na osnovi prepoznanih potreb regije in posameznih občin pripravlja vsebinsko usklajene razvojne programe, v katerih občine sofinancirajo svoje lokalne projekte v razmerju do višine odobrenih državnih oz. EU sredstev.

Mestna občina Novo mesto z Razvojnimi centrom Novo mesto sodeluje pri uresničevanju zastavljenih podjetniških programov, pri snovanju in sofinanciranju skupnih regionalnih

razvojnih projektov, pri spodbujanju in koordinaciji regionalnega razvoja ter ostalih razvojnih projektih, ki so namenjeni razvoju gospodarstva in regije.

4.1 SOFINANCIRANJE SUBVENCIJE OBRETNOSTNE MERE PODJETNIŠKIH KREDITOV NA OBMOČJU DOLENJSKE 2022

V sodelovanju z Razvojnim centrom Novo mesto smo v letu 2023 izvedli povabilo za sofinanciranje subvencije obrestne mere podjetniških kreditov na območju Dolenjske za leto 2023. Odobrene so bile subvencije petnajstim vlogam v upravičeni vrednosti oz. do maksimalne upravičene vrednosti 2.000 EUR.

4.2 LOKALNA AKCIJSKA SKUPINA (LAS) – CLLD

Lokalna akcijska skupina Dolenjska in Bela krajina je pripravila Strategijo lokalnega razvoja za programsko obdobje 2021 – 2027. Strategija je temeljni dokument za izvajanje pristopa CLLD – Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost in je bila izdelana na osnovi zaključkov izvedenih delavnic, prejetih idejnih predlogov projektov in usmeritev nacionalnih strateških dokumentov.

Z LAS DBK smo v letu 2023 sodelovali pri usklajevanju predvidenih sofinanciranih projektov s poudarkom na tistih, ki bodo imeli posreden in neposreden vpliv tudi na MO Novo mesto ter dejavno sodelovali na skupščinah in ostalih delovnih telesih kot eden od članov LAS DBK.

4.3 ROBOTIKA IN ZABAVNO PROGRAMIRANJE

MO Novo mesto je v okviru programa robotika in zabavno programiranje sofinancirala celoletne delavnice Robotki in programiranje (celoletni krožki za učence osnovnih šol), poletne delavnice Ciciban in robotek, organizacijo dneva otroške robotike, so-organizacijo dnevov programiranja, izvajanje priložnostnih delavnic robotike in programiranja v knjižnicah/šolah in tehniške dneve, ki jih izvaja Razvojni center Novo mesto v prostorih Podjetniškega inkubatorja Podbreznik. Program je namenjen mladim, ki jih zanima tehnika, računalništvo in/ali robotika. Obsega tudi razvoj naprednih vsebin s področja robotike in tehnologije za srednješolce v okviru novega UrbanMakerspace, kjer dijaki uporabljajo napredne izobraževalne robote DOBOT in gradnike, ki omogočajo razširitve, kot so umetna inteligenca in simulacija proizvodnega tekočega traku. Poleg robotike in programiranja se program dopolnjuje s tehnologijo interneta stvari (IoT), 3D tiska in modeliranja.

Razvojni center Novo mesto želi s tovrstnimi vsebinami navdušiti čim širši krog otrok in mladine ter izobraziti bodoči tehnični kader, ki bo podjetjem omogočal visoko učinkovitost in inovativne rešitve na trgu doma in v tujini. Ob tem uspešno povezuje gospodarstvo, izobraževalne institucije in institucije, ki skrbijo za razvoj regije.

4.4 SOFINANCIRANJE IZVAJANJA IN UPRAVLJANJA PODJETNIŠKEGA INKUBATORJA PODBREZNIK

V okviru spodbujanja podjetništva MO Novo mesto sofinancira izvajanje programa Podjetniškega inkubatorja Podbreznik (PIP), ki pomembno prispeva k ustvarjanju novih inovativnih podjetij s potencialom rasti in pozitivno vpliva na razvoj podjetniške miselnosti ter novih idej pri potencialnih podjetnikih (mladi, brezposelni, zaposleni) v lokalnem okolju. Cilj programa PIP je omogočiti mladim inovativnim podjetjem ter potencialnim podjetnikom lažji dostop do ustrezne poslovne infrastrukture ter dostop do ustreznih strokovnih znanj in pomoči pri razvoju poslovne ideje, rasti in prodoru na nove trge. MO Novo mesto je k vzpostavitvi inkubatorja pristopila že v fazi njegovega načrtovanja in tako že od samega začetka delovanja vsebinsko in finančno podpira izvajanje programa.

PIP ima skupno površino 4.092 m². Od tega je 574 m² (13%) površin, ki jih ni moč oddati v najem. Od preostale površine predstavljajo 56 % najete površine inkubiranih podjetij, kjer je na voljo še 158 m² prostih površin. 547 m² predstavljajo prostori, v katerih izvajajo delavnice, izobraževanja, coworking dejavnost, 10 % pa za svoje delovanje zaseda RC NM. Trenutna zasedenost inkubiranih podjetij v letu 2023 je v povprečju znašala 2.412 m².

V letu 2023 so beležili najvišje število podjetij, ki so od začetka leta bivala pri njih. Prišli so do številke 47 (21 podjetij s samostojno pisarno in 26 članov v coworkingu). Število zaposlenih se je povečalo iz lanskih 154 na 182 zaposlenih, ki so delali v inkubatorju v letu 2023. Povečanje pri podjetjih je predvsem na račun Rudolfovega, ki je zaposlovalo predvsem visokoizobražen in tehničen kader. Vključno z zaposlenimi v RC NM, je letos v inkubatorju delalo 221 različnih oseb (lani 214).

V inkubator so v celotnem letu sprejeli 5 novih podjetij v samostojne pisarne in pa 14 novih podjetij v coworking. Ob upoštevanju vseh podjetij in članov coworkinga, ki so v letu 2023 bivala pri njih, so dosegli najvišje številke do sedaj.

V letu 2023 je PIP pri večini kazalnikov presegel kazalnike predhodnega leta, s povprečno zasedenostjo prostorov 2.412 m², 47 podjetji, 182 zaposlenimi, 72 dogodki in 1.919 udeleženci dogodkov. Največji projekt inkubatorja je vzpostavitev in zagon nove enote na Novem trgu – Urbanmakerspace. V prostoru se vzpostavljajo vse potrebne aktivnosti (internet, čiščenje, vzdrževanje), da bo prostor lahko sprejel nove člane oz. da bo možno izvajati vse zastavljene delavnice (robotika, VR itd.). Del delavnic robotike za mlade se je že izvajal, še več vsebin pa sledi.

4.5 SOFINANCIRANJE IZOBRAŽEVANJ IN USPOSABLJANJA PODJETNIKOV IN BODOČIH PODJETNIKOV

MO Novo mesto sofinancira dejavnosti izobraževanja, informiranja in usposabljanja obrtnikov, podjetnikov in bodočih podjetnikov ter spodbujanje razvoja podjetništva, ki se izvajajo na Razvojnem centru Novo mesto in Območno obrtno-podjetniški zbornici Novo mesto.

RC Novo mesto je izvajal tovrstne dejavnosti v okviru razvojnega programa "Izzivi za mlade v letu 2023", ki povezuje novomeške izobraževalne ustanove: 7 osnovnih, 6 srednjih šol ter 6 višjih in visokih strokovnih šol. S povezovanjem izobraževalnih ustanov in rednim izvajanjem aktivnosti so vzpostavili močno podjetniško gibanje med mladimi, ki je zgled tudi drugim po Sloveniji. Mladi so tako v okviru jasno opredeljenih izzivov preko krožkov in ostalih oblik aktivnosti ter ob pomoči mentorjev, predstavili podjetjem in javnosti svoje inovativne rešitve. Gre za program povezovanja šolskega sistema z gospodarskimi družbami oz. lokalnim okoljem, prenosa idej, izkušenj in znanja. Mlade se na ta način vzpodbuja, da že v času šolanja oz. študija postanejo bolj aktivni, se vključijo tudi v podjetniško okolje in si s tem dvignejo nivo znanja in kompetenc. Tako so lažje zaposljivi, svoje znanje lahko izkoristijo za zagon svojih podjetij in s tem pomembno prispevajo k ustvarjanju novih delovnih mest.

V letu 2023 sta bila tako izvedena dva podjetniška izziva Dolenjske, 80 ur izvajanja podjetniških vsebin (podjetniški krožek, mentoriranje šolskih podjetniških ekip, animacija šolskih podjetniških mentorjev, animacija vključevanja novih šol, povezovanje s podjetji za vključevanje v podjetniške aktivnosti) in vključenih preko 100 mladih udeležencev v različne podjetniške aktivnosti.

MO Novo mesto sofinancira tudi programe za obrtnike in podjetnike s sedežem v Mestni občini Novo mesto, ki potekajo na Območno obrtno-podjetniški zbornici Novo mesto, z namenom, da se jim omogoči lažji dostop do specializiranih izobraževanj, znanja in posredovanja novosti na področjih, ki so pomembna za poslovanje obrtnikov in podjetnikov.

4.6 IZVAJANJE SVETOVANJ, INFORMIRANJ IN E-VEM POSTOPKOV

MO Novo mesto je v letu 2023 sofinancirala izvajanje dela aktivnosti svetovalnih in specialističnih storitev za delujoče samostojne podjetnike, pravne osebe in vse ostale, ki prvič registrirajo svoje podjetje in dejavnost. Aktivnosti izvaja Območna obrtno-podjetniška zbornica Novo mesto v obliki poslovnega, podjetniškega svetovanja pred vstopom na samostojno podjetniško pot, hkrati pa vzpodbujajo podjetništvo za ciljne skupine mladih, študentov,

potencialnih podjetnikov, podjetij, samostojnih podjetnikov in drugih zainteresiranih občanov. Cilj aktivnosti je omogočiti lažje ustanavljanje podjetij, povečanje informiranosti in znanja za vstop na samostojno podjetniško pot in premagovanje ovir na podjetniški poti v vseh fazah podjetniškega ciklusa.

Aktivnosti, ki so lokalnega pomena, predstavljajo pomemben program spodbujanja podjetništva, v katerega se vključujejo lokalne skupnosti na Dolenjskem in ki je s svojimi storitvami za občane MO Novo mesto brezplačen.

5 PROJEKT VARCITIES (H2020)

Na območju športno rekreacijskega centra Češča vas smo tudi v letu 2023 izvajali pilotni raziskovalni projekt VARCITIES, ki je v celoti financiran iz okvirnega programa Evropske komisije za raziskave in inovacije Horizon 2020. MONM je pridobila za izvajanje projekta 530.000 EUR nepovratnih sredstev, partner projekta je tudi Razvojni center Novo mesto, ki mu je za izvedbo aktivnosti v okviru projekta namenjenih 146.087 EUR evropskih sredstev. Aktivnosti zajemajo revitalizacijo posameznih delov športno rekreacijskega parka Češča vas z infrastrukturnimi ukrepi (rekreacijske površine vpete v naravno okolje), pripravo inovativnih programov dobrega počutja in zdravja ter razvoj sodobnih tehnologij za njihovo spremljanje in izvajanje – tudi z gradniki tehnologij pametnih skupnosti. Cilj projekta je integrirati posamezne dele bodočega Olimpijskega športnega centra Češča vas v inovativno celoto, ki bo omogočala aktivnosti tako športnikom kot tudi mlajšim in starejšim populacijam s specifičnimi potrebami. Konzorcij VARCITIES je sestavljen iz partnerjev iz Slovenije, Nizozemske, Belgije, Irske, Grčije, Italije, Malte, Švedske in Norveške, vrednost celotnega inovativnega projekta pa znaša nekaj manj kot 11 mio EUR. Eden ključnih ciljev projekta je tudi prenos inovativnih rešitev trajnostnega razvoja in zdravega načina življenja med partnerji projekta. Pri razvojnih nalogah bodo sodelovala tudi slovenska inovativna podjetja kot partnerji projekta.

V letu 2023 smo nadaljevali z izvedbo predvidenih delavnic z deležniki, kot to predvideva projektni načrt, ter izvajali aktivnosti priprave IoT in drugih digitalnih sistemov projekta. Delo na projektu je obsegalo tudi intenzivno koordinacijo z vodilnim partnerjem projekta ter ostalimi partnerji za usklajevanje skupnih razvojnih sklopov projekta, ki obsegajo tudi pripravo »Digital Twin« modela območja ŠRC Češča vas. Izvedena je bila tudi gradnja za enega ključnih povezovalnih delov parka – trim steze. Postavljena je bila tudi vrsta senzorjev (mikroklimatski parametri, kakovost zraka, štetje obiskovalcev) v urbanem in naravnem delu parka. Izvedeno je bilo javno naročilo za postavitve spletne strani in informacijskega sistema ter celostne grafične podobe projekta, kar pomeni, da so z letom 2023 pričeli na pilotnem mestu delovati vsi predvideni digitalni sistemi. Marca in septembra 2023 smo se udeležili 3. in 4. srečanja projektnih partnerjev na Švedskem in v Belgiji, kje smo z ostalimi projektnimi partnerji uskladili nadaljnji razvoj rešitev ter uspešno sodelovali pri nadzoru aktivnosti s strani Evropske komisije.

6 PROJEKT NOVIKROG (NORWAY GRANTS)

V letu 2022 smo s strani Norveškega finančnega mehanizma dobili odobreno sofinanciranje za projekt **NOVIKROG** v višini 799.990 EUR – tema projekta je krožno javno naročanje – v primeru Novega mesta konkretno javno naročanje v lokalnem prostoru, tudi v smislu pospeševanja lokalne pridelave in krožnega gospodarstva. Vodilni partner je MO Novo mesto, v projektu sodelujejo še Zavod Knof, RC Novo mesto, Komunala Novo mesto, FINI ter Univerza NORD iz Norveške. Gre za enega ključnih projektov s področja razvoja krožnega gospodarstva in javnega naročanja v državi v trajanju 24 mesecev.

V okviru projekta smo v letu 2023 do zaključka leta izvedli vrsto aktivnosti, ki so v drugem in tretjem obdobju poročanja projekta tekle skladno s projektnim načrtom – izvedba strokovne konference, stiki z deležniki, analize snovnih tokov ipd., ki se nadaljuje še v letu 2024 in zaključni 1. 5. 2024.

7 PROJEKT SOCRATES (EC)

Mestna občina Novo mesto je v letu 2023 v sodelovanju z Razvojnim centrom Novo mesto vodila evropski projekt SOCRATES, katerega cilj je izboljšati regionalno poslovno okolje in trajnostne poslovne modele, ki temeljijo na socialni ekonomiji, s transnacionalnimi misijami

socialne ekonomije za medregijsko vzajemno učenje in izmenjavo dobrih praks, s čimer se bo povečala ozaveščenost, prepoznavnost in priznavanje socialne ekonomije. Poleg tega je bil cilj projekta pripraviti priporočila za vzpostavitev lokalnega socialnega ekosistema, izboljšanje pravnih, političnih in regulativnih okvirov, podpiranje dostopa do financiranja ter krepitev javno-zasebnega dialoga.

Projekt je bil zasnovan s čezmejnimi partnerstvom z lokalnimi/regijskimi upravami iz Slovenije (Mestna občina Novo mesto, regija Jugovzhodna Slovenija), Poljske (mesto Poznan, regija Wielkopolska/Velika Poljska), Madžarske (regija Hajdú-Bihar) in Hrvaške (mesto Zagreb, regija Zagreb). V procese projekta smo vključili tudi široko skupino deležnikov in odločevalcev ter predstavnike lokalnih in regionalnih skupnosti (lokalne uprave, nacionalne odločevalce, socialna podjetja, raziskovalne centre, nevladne organizacije).

V letu 2023 je bil pripravljen v okviru projekta akcijski načrt za razvoj socialne ekonomije v lokalni skupnosti ter izvedena zaključna mednarodna konferenca projekta v Novem mestu. Projekt se je tako zaključil jeseni 2023.

8 PROJEKT SRC-EDIH (EC)

Razvojno projektna pisarna je v letu 2023 intenzivno sodelovala pri izvajanju projekta evropskega digitalnega inovacijskega središča (**SRC-EDIH**). Prijava za ta projekt je bila uspešno oddana konec 2020 ter s strani MJU potrjena kot nacionalni kandidat za EDIH, kar je omogočilo prijavo projekta na razpis Evropske komisije v postopku prijave 2. faze. V letu 2022 prejeli odobritev sofinanciranja s strani Evropske komisije, kar pomeni, da so v septembru 2022 stekle prve aktivnosti izvajanja projekta, ki v celoti obsega 1,5 mio EUR sofinancerskih sredstev s strani Evropske komisije, od tega pa MO Novo mesto črpa ca. 160.000 EUR sredstev. V okviru aktivnosti projekta je bilo v letu 2023 na MO Novo mesto vzpostavljeno testno in izobraževalno okolje za ključne informacijske tehnologije lokalne skupnosti – z vsemi potrebnimi tehničnimi sistemi in opremo. V 2023 smo izvedli tudi prva izobraževanja in webinarje za »train the trainer« aktivnosti evropskih DIH-ov.

9 RAZVOJNE INICIATIVE IN DRUGI PROJEKTI

- Tudi v letu 2023 smo sodelovali pri redni izmenjavi izkušenj v evropskih združenjih za razvoj pametnih mest, še posebej v okviru organizacije OASC.
- Posebno področje, kjer z analizo podatkov ter uporabo sistemov pametnega mesta sodelujejo sodelavci razvojnega področja, je okolje, predvsem na področju kakovosti zraka. V letu 2023 je potekalo nadaljevanje analiz stanja zraka v Mestni občini Novo mesto ter spremljanje trendov, ki so povezani tudi z aktualno energetske krizo in spremembami na tem področju, dodatno smo se angažirali tudi pri presoji zelenih površin v mestu, ki so s to tematiko delno povezane.
- Kot partner MO Novo mesto sodeluje v projektu **EIB ELENA ENERGY** (vodilni partner MO Kranj), kjer bomo kot partner črpali tehnično pomoč za energetske učinkovitost na področju fotovoltaičnih sistemov. V letu 2023 so potekale aktivnosti na področju spremembe projektnega načrta, saj smo skladno s strateškimi usmeritvami prenesli večji del tehnične pomoči v procese zasnove in projektiranja sončnih elektrarn.
- Za potrebe projekta urbaNMakerspace je projektna pisarna asistiral pri vseh aktivnosti zagona prostorov ter finaliziranja tehnične opremljenosti. Tehnična oprema se je nanašala na opremljanje skupne delavnice z notranjo opremo delavnice, robotsko opremo, IT opremo, IoT opremo in 3D tiskalniki. Konec leta 2023 so bili tako predani prostori v upravljanje RCNM.

10 ELENA MOBILITY SLOVENIA (EIB)

Razvojno projektna pisarna izvaja naloge vodilnega partnerja pri projektu **EIB ELENA MOBILITY Slovenija**, v katerem sodeluje 9 slovenskih občin ter Pošta Slovenije in ELES in za katerega je MO Novo mesto podpisala sofinancersko pogodbo z EIB konec leta 2020, konzorcijsko pogodbo s partnerji pa v začetku leta 2021. V okviru nalog vodilnega partnerja smo tudi v letu 2023 koordinirali tekoče delovanje in finančno poslovanje konzorcija ter upravljali s celotno administracijo konzorcija do EIB. Velik del nalog obsega tudi izvedbo javnih

naročil konzorcija ter posameznih partnerjev. Predmet sofinanciranja projekta je tehnična pomoč na področju razvoja trajnostne mobilnosti. Vrednost celotnega sofinanciranja s strani Evropske investicijske banke znaša 2,5 mio EUR.

11 SODELOVANJE PRI PRIJAVI EVROPSKO SOFINANCIRANIH PROJEKTOV

Ena od ključnih nalog sodelavcev na razvojnem področju je podpora pri izvedbi prijav za sofinancerska sredstva, ki so na voljo preko evropske kohezijske politike ali drugih državnih ukrepov. V letu 2023 smo tako izvajali pripravo prijavne dokumentacije za naslednje projekte:

- APOLLO – prijava na sredstva Interreg Alpine Space,
- Vstopna točka Trška Gora – prijava na sredstva NOO turistična infrastruktura (pridobljena sredstva na ponovljenem razpisu)
- M-HUBS – prijava na sredstva Interreg Alpine Space
- INTERCITIES – priprava prijave za razpis Horizon Evropske komisije.

Dodatno Razvojno projektne pisarne zagotavlja projektno podporo pri prijavi na druge državne ali evropske mehanizme kot so npr. razpisi Fundacije za šport, državnih ministrstev.

12 CELOSTNE TERITORIALNE NALOŽBE

V letu 2023 so se nadaljevala usklajevanja med lokalnimi skupnostmi, državo in Evropsko komisijo – tako na operativnem programu kohezijske politike 2021 – 2027 kot tudi na specifičnem področju zasnove mehanizma Celostnih teritorialnih naložb. Sodelavci Razvojno projektne pisarne smo zastopali interese Mestne občine Novo mesto in sodelovali v vseh procesih usmerjanja pogojev in določil CTN. Na objavljenih pozivih ZMOS za 1. fazo izbora projektov CTN smo prijavi tri projekte:

- Narodni dom
- Ureditev mestne tržnice in
- Kolesarska povezava Seidlova cesta.

V pripravi je tudi projekt CTN zelene infrastrukture Urbani park Loka, za katerega se je konec leta 2023 formirala delovna skupina in pripravljala izhodišča za pripravo prijave na poziv ZMOS konec 2024 ali začetku 2025.

V letu 2023 smo analizirali tudi do sedaj izvedeni obseg projektov, ki temeljijo na CTN ter Trajnostni urbani strategiji MO Novo mesto 2030 in pripravili novelacijo Izvedbenega načrta Trajnostne urbane strategije MONM 2030, ki jo je konec leta na seji sprejel tudi Občinski svet Mestne občine Novo mesto.

13 SODELOVANJE V DELOVNIH TELESIH ZMOS IN DRŽAVE

Sodelavec Razvojno projektne pisarne intenzivno sodeluje pri aktivnostih Združenja mestnih občin (ZMOS) v Odboru za evropske zadeve in mednarodno sodelovanje ter Odboru za digitalizacijo, saj sta obe področji ključnega pomena za razvojne projekte MONM.

Na področju digitalizacije smo bili eni ključnih pobudnikov in sodelujočih pri zasnovi državne digitalne infrastrukture za lokalne skupnosti – projekta ROLS, ki pa ga ministrstvo (MDP) ni odobrilo in se je v tem delu v začetku leta 2023 projekt ustavil.

14 REGIONALNE KOLESARSKÉ POVEZAVE

Osnovni namen izgradnje regionalnih kolesarskih povezav je ureditev varnega kolesarskega prometa, ki bodo Novo mesto povezale s sosednjimi lokalnimi središči. Predvidene so bile tri povezave: Novo mesto – Straža, Novo mesto – Šmarješke Toplice – Škocjan in Novo mesto – Mirna Peč – Trebnje. Z investicijo se bo omogočila dnevna migracija kolesarjev iz sosednjih lokalnih središč proti zaposlitvenem in upravnem središču regije, Novemu mestu. S tem se bodo spreminjale tudi potovalne navade prebivalcev, pri čemer se stremi k temu, da kolo postane dobra alternativa osebnemu vozilu. Povečala se bo tudi prometna varnost kolesarjev zaradi urejenih kolesarskih povezav, kar bo vplivalo tudi na povečanje števila dnevnih kolesarjev. Osnovni namen izgradnje regionalne kolesarske povezave je ureditev varnega kolesarskega prometa zagotavljanje trajnostne mobilnosti, v okviru mehanizma Dogovor za razvoj regije. V letu 2023 so tekle intenzivne aktivnosti izgradnje in izvajanja sofinancerskih postopkov za regionalno povezavo Novo mesto – Straža, ki je v delu projekta, ki zadeva

Mestno občino Novo mesto dokončana ter tudi ustrezno pridobljena vsa za ta namen predvidena sofinacerska sredstva mehanizma DRR.

15 ENERGETIKA

Med dejavnosti samoupravnih lokalnih skupnosti sodi po Energetskem zakonu tudi energetska načrtovanje in organizacija javnih služb s področja energetike. Energetska politika je tako del dolgoročnega načrtovanja v občini. Energetski zakon navaja, da so izvajalci energetskih dejavnosti in lokalne skupnosti dolžni v svojih razvojnih dokumentih načrtovati obseg porabe in obseg ter način oskrbe z energijo in te dokumente usklajevati z nacionalnim energetskim programom in energetsko politiko Republike Slovenije.

Lokalna skupnost se v področje energetike vključuje kot:

- porabnik energije (občinske stavbe, kot so osnovne šole, občinski uradi, dvorane za prireditve, zdravstveni domovi, športne dvorane, javna razsvetljava, vozni park itd. – potrebujejo energijo za ogrevanje, pripravo tople vode, hlajenje, razsvetljava, pogon električnih aparatov, javni transport idr.),
- podeljevalec koncesije podjetjem za oskrbo z energijo,
- občinski planer na področju razvoja, prostorskega načrtovanja, industrijskega in stanovanjskega razvoja, prometnih in komunalnih ureditev itd.,
- usmerjevalec lokalnega razvoja (odpiranje svetovalnih energetskih pisarn za občane idr.).

Lokalna skupnost je na podlagi Energetskega zakona dolžna pripraviti in sprejeti lokalni energetski koncept, s katerim na podlagi analize obstoječega stanja določi način bodoče oskrbe z energijo, ukrepe za njeno učinkovito rabo, sproizvodnjo toplote in električne energije ter uporabo obnovljivih virov energije.

Lokalni energetski koncept je temeljni planski dokument za osnivanje enotne politike občine na področju oskrbe in rabe vseh vrst energije. Na osnovi izdelanega energetskega koncepta lokalna skupnost izvaja programe učinkovite rabe energije in izrabe obnovljivih virov energije v okviru svojih pristojnosti. Mestna občina Novo mesto je v letu 2019 sprejela lokalni energetski koncept, njegova veljavnost pa je 10 let.

Lokalna skupnost mora Ministrstvu za infrastrukturo poročati o izvajanju lokalnega energetskega koncepta. Poročilo predhodno potrdi občinski svet.

V proračunu je zagotovljena stalna postavka Energetika, kjer so sredstva zagotovljena za izvajanje ukrepov na področju energetike skladne z lokalnim energetskim konceptom, ter pripravo projektne dokumentacije in investicijske dokumentacije za potrebe energetskih sanacij.

15.1 ENERGETSKO KNJIGOVODSTVO

Energetsko knjigovodstvo je temeljni sistem za dobro gospodarjenje z vidika porabe energentov. Na podlagi jasne evidence porabe omogoča vpogled v stanje objekta, posledično pa omogoča določitev prioritete liste ukrepov za sanacije z namenom zmanjševanja porabe energentov.

Mestna občina Novo mesto vodi energetska knjigovodstvo za 54 javnih objektov in za 133 odjemnih mest javne razsvetljave.

15.2 ENERGETSKA SVETOVALNA PISARNA MREŽE ENSVET

V letu 2023 je v Mestni občini Novo mesto delovala energetska svetovalna pisarna mreže ENSVET za potrebe svetovanja občanom pri pridobitvi spodbud iz Eko sklada javni okoljski sklad. Pisarna deluje na naslovu Rozmanova 10.

15.3 ENERGETSKA SANACIJA STAVB

Spremlja se izvajanje koncesijske pogodbe in doseganje prihrankov na 27 objektih, ki so v lasti občine, ki so bili energetska sanirani v letu 2017. Energetske sanacije občinskih stavb so se v večjem delu izvajale po modelu javno-zasebnega partnerstva, preko katerega zasebni partner investira v energetska sanacija objekta in garantira minimalni nivo prihrankov, javni partner pa ga skozi te prihranke poplača. Po poteku pogodbenega obdobja 15 let bodo prihranki pri stroških za energijo v celoti občinski. Partner v času trajanja koncesije zagotavlja tudi upravljanje ter vzdrževanje novo vgrajenih energetskih naprav in sistemov.

16. INFORMACIJSKE TEHNOLOGIJE

V sredini leta 2023 je bila v Razvojno projektno pisarno integrirana dejavnost informacijskih tehnologij in podpore, kjer je bilo v okviru tega dela izvajano:

- tekoče vzdrževanje informacijske opreme in pomoč uporabnikom informacijskih storitev na vseh lokacijah OU MONM in SOU OD,
- organizacija tehnične podpore za delo od doma (ISL) in oddaljenih videokonferenc (Zoom, MS Teams),
- izvedba javnega naročila za nabavo nove računalniške opreme in namestitev opreme pri uporabnikih,
- izvedba drugih javnih naročil iz delovnega področja (npr. strežniška infrastruktura),
- priprava odsluženih osnovnih sredstev za odpis in predaja v reciklažni center,
- vzdrževanje in nadgradnje računalniških sistemov:
 - o elektronska pošta novomesto.si (vključno z Zavodom Novo mesto),
 - o knjigovodsko proračunski sistem CADIS,
 - o strežniki za dokumentni sistem ODOS,
 - o sistem za redarje in dokumentni sistem za inšpektorje,
 - o centralni vpis v vrtce in javljanje odsotnosti otrok,
 - o evidenca delovnega časa,
 - o sistemi mobilnega plačevanja parkirnine EasyPark in 2Mobile,
 - o nadzorni center parkomatov,
 - o nadzorni center potopnih stebričkov,
 - o sistem zapornic
 - o vzdrževanje in nadgradnja lastnih programskih rešitev (obračun NUSZ, denarna pomoč za novorojence),

Sodelavci za informacijske tehnologije so izvajali tudi druge podporne storitve kot so sodelovanje in tehnična podpora pri izvedbi popisa osnovnih sredstev, upravljanje digitalnih spletnih potrdil za zaposlene in informacijske sisteme, upravljanje opreme in naročnin stacionarne in mobilne telefonije ter aktivne omrežne opreme, upravljanje omrežnih multifunkcijskih naprav in tiskalnikov ter naročanje potrošnega materiala ter izdelava mesečnih poročil za mobilno plačevanje parkirnine.

Na področju informacijskih tehnologij smo pripravili tudi celovito analizo sedanjega stanja infrastrukture občinske uprave in podali nekaj procesnih in infrastrukturnih priporočil za izboljšanje delovanja sistemov, kar bo v veliki večini realizirano v letu 2024.

III. ODDELEK ZA OKOLJE IN PROSTOR

Oddelek za okolje in prostor vodi pripravo prostorskih aktov občine z načrtovanjem prostorskih ureditev lokalnega pomena ter določanjem namenske rabe prostora in prostorskih izvedbenih pogojev. Izvaja naloge, povezane z delovanjem prostorskega informacijskega sistema in naloge, povezane s pripravo programov za podporo prostorskemu in urbanemu razvoju. Izvaja postopke lokacijskih preveritev, izdaja lokacijske informacije in druga potrdila iz uradnih evidenc, ki se vežejo na prostorske podatke v pristojnosti občine, vodi pripravo strokovnih podlag s področja prostorskega načrtovanja in projektiranja za prostorske ureditve lokalnega pomena in za gospodarsko javno infrastrukturo, vodi pripravo strokovnih podlag in dokumentov na področju varstva okolja, ki se vežejo na vključevanje varstva okolja v procese načrtovanja, spremlja stanje prostora preko spremljanja izvajanja OPN, izdaja projektne pogoje za projektiranje ter mnenja o skladnosti nameravane gradnje s prostorsko izvedbenimi akti, izdaja soglasja k manjšim rekonstrukcijam in gradnji začasnih objektov, izdaja pogoje za izvedbo posegov v prostor za katere gradbeno dovoljenje ni potrebno ali za negradbene posege ter izdaja informacije in strokovna mnenja o možnosti gradnje lastnikom zemljišč in drugim udeležencem pri gradnji v prostoru. Oddelek sodeluje pri pripravi prostorskih aktov države in regionalnega prostorskega plana.

Dolgoročni cilji na področju prostora so izvajanje Strategije prostorskega razvoja občine, ki je bila sprejeta konec leta 2009 in dopolnjena v letu 2022 kot strateški del Občinskega prostorskega načrta. Strategija prostorskega razvoja občine teži k uravnoteženemu doseganju družbene blaginje in svobode posameznika pri uresničevanju prostorskih potreb, tako da ne bodo ogrožene bodoče generacije. Prostorski razvoj občine mora s preudarnim izkoriščanjem prostorskih potencialov, razvijanjem regionalnih posebnosti, ohranitvijo krajinske pestrosti in naravnih kakovosti ob upoštevanju naravnih omejitev ter z upoštevanjem prehodnosti prostora prispevati h krepitvi nacionalnega prostora. Med ključnimi izhodišči prostorskega razvoja občine je tudi težnja, da Mestna občina Novo mesto ohrani status najbolj razvite občine južnega dela vzhodne kohezijske regije, da se bo Novo mesto razvijalo kot nosilno razvojno območje regije in eno od gospodarsko najbolj razvitih slovenskih mest, da bo Novo mesto postalo kulturno bolj prepoznavno manjše srednjeevropsko mesto, za kar se bo prednostno pospešil razvoj univerze in odmevnih kulturnih programov, vključno z arheološkim parkom ter razvijala turistična ponudba in da bo Novo mesto postalo privlačno in varno bivalno okolje za vse kategorije prebivalstva, zato se bodo urejala zadostna in kakovostna stanovanjska območja in omrežja družbenih dejavnosti ter javni prostor.

Letni cilji zastavljeni za leto 2023 iz delovnega področja okolja in prostora so bili spremljanje izvajanja OPN, priprava občinskih podrobnih prostorskih načrtov oziroma njihovih sprememb na pobudo investorjev in za občinske ureditve javnega pomena, vodenje postopka lokacijskih preveritev, usmerjanje v racionalno rabo prostora, izdajanje informacij občanom in drugim subjektom o namenski rabi prostora in dopustni gradnji, vodenje in vzdrževanje baz prostorskih podatkov v občinski pristojnosti, priprava strokovnih podlag s področja urejanja prostora in naloge na področju varstva okolja, ki so povezane s prostorskim načrtovanjem in urejanjem, izdajanje lokacijskih informacij, izdajanje projektnih pogojev in mnenj glede skladnosti načrtovane gradnje s prostorskimi izvedbenimi akti, po uveljavitvi ZUreP-3 in GZ-1 pa še izdaja soglasij k manjšim rekonstrukcijam in h gradnji začasnih objektov, izdajanje pogojev za izvedbo posegov v prostor za katere gradbeno dovoljenje ni potrebno ali za negradbene posege.

Ključni cilji za leto 2023 so bili uspešno realizirani, zaradi dodatnih nalog, ki izvirajo iz določil nove sistemske prostorske in gradbene zakonodaje uveljavljene v letu 2022 in velikega pripada zahtev za izdajo mnenj o skladnosti nameravane gradnje z izvedbenimi prostorskimi akti in drugimi predpisi občine, pa je pri določenih projektih prišlo do zaostajanj.

1 PRIPRAVA PROSTORSKIH AKTOV

Priprava prostorskih aktov obsega vodenje postopka priprave prostorskih aktov, ki so v pristojnosti lokalne skupnosti na podlagi Zakona o urejanju prostora (ZUreP-2 in ZUrep-3). Postopek priprave prostorskih aktov obsega obravnavo pobude za pripravo prostorskega akta, pripravo in sprejem sklepa o pripravi, projektne naloge in pogodbe, pridobitev oziroma pregled strokovnih podlag in obravnavo variantnih rešitev, pregled in obravnavo izhodišč za pripravo osnutka in osnutka PA, seznanitev javnosti z izhodišči za pripravo osnutka PA, pripravo vlog za pridobitev posebnih smernic in 1. mnenja k osnutku PA, usklajevanje z nosilci urejanja prostora, pregled in obravnavo dopolnjenega osnutka PA, izvedbo javne razgrnitve in javne obravnave, opredelitev do pripomb iz javne razgrnitve in zavzetje stališč do pripomb, pregled in obravnavo predloga PA, pripravo vlog za pridobitev 2. mnenja nosilcev urejanja prostora k predlogu prostorskega akta, pripravo gradiva za obravnavo in sprejem na občinskem svetu ter vodenje spisa o postopku. Poleg tega obsega priprava tudi usklajevanja z investitorji, izdelovalci in nosilci urejanja prostora. V obseg dela oddelka sodi tudi vodenje priprave lokacijskih preveritev.

V letu 2023 so bili z delovnega področja z odloki sprejeti naslednji prostorski akti:

- Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu Tisk Šepic ob Straški cesti (Dolenjski uradni list, št. 4/23),
- 22. Odlok o Občinskem podrobnem prostorskem načrtu za južno zbirno cesto (Dolenjski uradni list, št. 11/23),

- Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o zazidalnem načrtu poslovno-stanovanjske gradnje v Dolenjih Kamencah (SDZN-2) (Dolenjski uradni list, št. 22/23)
- Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o Zazidalnem načrtu Podbreznik (SDZN 3) (Dolenjski uradni list, št. 22/23),
- Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu Graben/2 (Dolenjski uradni list, št. 22/23).

V letu 2023 so bili za začetek priprave OPPN sprejeti naslednji sklepi:

- Sklep o pripravi občinskega podrobnega prostorskega načrta DOLB GG Novo mesto (Dolenjski uradni list, št. 5/23 in 25/23),
- Sklep o pripravi sprememb in dopolnitev Občinskega podrobnega prostorskega načrta Poganci (Dolenjski uradni list, št. 6/23 in 25/23),
- Sklep o pripravi sprememb in dopolnitev Zazidalnega načrta Podbreznik (SDZN 3) (Dolenjski uradni list, št. 11/23)
- Sklep o pripravi sprememb in dopolnitev Zazidalnega načrta poslovno-stanovanjske gradnje v Dolenjih Kamencah (Dolenjski uradni list, št. 12/23)
- Sklep o pripravi občinskega podrobnega prostorskega načrta Vavpotičeva v Novem mestu (Dolenjski uradni list, št. 20/23)
- Sklep o pripravi občinskega podrobnega prostorskega načrta za prestrukturiranje območja Novoteksa (OPPN Novoteks) (Dolenjski uradni list, št. 25/23)
- Sklep o pripravi občinskega podrobnega prostorskega načrta Labod (OPPN Labod) (Dolenjski uradni list, št. 25/23)

Pripravljene, sprejete in objavljene so bile zaradi uskladitve s predpisi, tudi 4 spremembe in dopolnitve Sklepov o začetku priprave občinskih podrobnih prostorskih načrtov.

Poleg zgoraj naštetih prostorskih aktov je Oddelek za okolje in prostor v letu 2023 pripravil, OS pa sprejel še:

- Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o razglasitvi gozdov s posebnim namenom v Mestni občini Novo mesto (Dolenjski uradni list, št. 20/23) zaradi uskladitve s SD OPN2,
- Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ulicah v Novem mestu (Dolenjski uradni list, št. 22/23) s katerim sta se poimenovala dva novo zgrajena mostova za pešce in kolesarje in sicer Julijina in Štukljeva brv.

V letu 2023 je potekala oziroma se je nadaljevala priprava naslednjih prostorskih aktov (*financirano iz proračuna MONM, ** financira pobudnik):

- **SD OPPN Poganci****

Na območju SD OPPN, ki obsega 5,7 ha, je predvidena gradnja večjih poslovno-gospodarskih objektov s pripadajočimi zunanjsimi površinami ter rekonstrukcija glavne ceste Novo mesto (Revoz) - Metlika, s katere bo v prvi fazi (do izgradnje južne zbirne ceste) dostop do območja SD OPPN. Investitor je zasebnik, ki se ukvarja s prevozništvom in logistiko. V letu 2022 je bila z OPN (Dolenjski uradni list, št. 24/22-UPB1) na pobudo investitorja spremenjena podrobnejša namenska raba iz CD (centralne dejavnosti) v IG (gospodarske cone). Začel je veljati nov Zakon o urejanju prostora (ZUreP-3) in sprejet je bil OPPN za južno zbirno cesto (Dolenjski uradni list, št. 11/23), ki območje SD OPPN tangira v vzhodnem in jugozahodnem delu. Rešitve obeh prostorskih aktov morajo biti medsebojno usklajene. Na podlagi navedenih treh razlogov je bila s strani izdelovalca SD OPPN, podjetja Topos, d.o.o. po pooblastilu investitorja podana nova pobuda za pripravo SD OPPN po ZUreP-3 in pobudi priložene novelirane Strokovne podlage za SD OPPN Poganci (Topos d.o.o., november 2022). Na podlagi drugega odstavka 128. člena ZUreP-3 je bilo pridobljeno mnenje Zavoda RS za varstvo narave št. 3563-0055/2023-2, v katerem je ugotovljeno, da v postopku priprave SD OPPN Poganci ni potrebno izvesti presoje sprejemljivosti vplivov na varovana območja narave in da SD OPPN verjetno ne bo pomembno vplival na varovana območja narave. V februarju 2023 je bil sprejet Sklep o pripravi sprememb in dopolnitev Občinskega podrobnega prostorskega načrta Poganci (Dolenjski uradni list, št. 6/23). V marcu 2023 je bil na podlagi drugega odstavka

121. člena ZUreP-3 pripravljen predlog osnutka SD OPPN, ki je bil javno objavljen v času od 26.4. do 8.5.2023, vendar pripomb ali predlogov s strani zainteresirane javnosti, lastnikov sosednjih zemljišč, krajevne skupnosti ali drugih deležnikov ni bilo prejetih. V maju in juniju 2023 so bila pridobljena prva mnenja nosilcev urejanja prostora na osnutek SD OPPN. V oktobru 2023 je bil izdelan dopolnjen osnutek SD OPPN, ki je bil javno razgrnjen v času od 30. 10. 2023 do vključno 28. 11. 2023. Občinski svet je odlok prvič obravnaval in potrdil na 9. redni seji dne 16. 11. 2023.

- **OPPN Graben/2****

V letu 2023 se je nadaljevala v letu 2019 začeta priprava OPPN, za katerega je podala pobudo je Krka d.d. (EUP NM/16-OPPN-c - zemljišča nekoč v lasti KZ Krka z.o.o. na Grabnu). Po zaključku javne razgrnitve so bila pripravljena in s sklepom župana z dne 13.12.22 sprejeta stališča do pripomb in predlogov javnosti, nato pa v začetku leta 2023 po zavzetju stališč do pripomb je bil izdelan predlog OPPN, ki je bil 7. 3. 2023 posredovan v pridobitev drugih mnenj NUP. Pridobivanje mnenj NUP je potekalo od marca do julija 2023. Usklajen predlog OPPN je bil posredovan v drugo obravnavo ter sprejem na 8. sejo (5. 10. 2023) Občinskega sveta. Sprejet prostorski akt je bil 11. 10. 2023 objavljen v Dolenjskem uradnem listu (št. 22/23).

- **OPPN za JUŽNO ZBIRNO CESTO V NOVEM MESTU***

Južna zbirna cesta je načrtovana z namenom, da se južni del mesta in prostorski razvoj, ki je načrtovan ob njej ustrezno naveže in poveže na cestno mrežo Novega mesta. Približno 1,6 km dolga južna zbirna cesta se bo na vzhodu navezala na Belokranjsko cesto (G2-105/0256 Novo mesto-Metlika) na zahodu pa na Šmihelsko cesto (R3 664/2501 Gaber-Uršna sela-Novo mesto) oziroma na predvideno zahodno obvoznico Novega mesta, ki je načrtovana z Državnim prostorskim načrtom za državno cesto od avtoceste A2 Ljubljana-Obrežje pri Novem mestu do priključka Maline. V letu 2023 se je v letu 2021 začeta priprava OPPN nadaljevala. Po zavzetju stališč do pripomb iz javne razgrnitve konca leta 2022, je bila nato v začetku leta 2023 pripravljen predlog OPPN in pridobljena druga mnenja nosilcev urejanja prostora tako, da je OPPN sprejel v marcu 2023.

- **OPPN Novoteks****

V letu 2022 je bila podana pobuda za pripravo OPPN za prestrukturiranje območja Novoteksa. Investitorji in pobudniki priprave OPPN so lastniki zemljišč (večinoma podjetja v zasebni lasti) območja nekdanje tovarne Novoteks, ki si želijo poleg rekonstrukcije, dozidave ali nadomestne gradnje obstoječih objektov prvenstveno urediti nevarno stanje zlasti glede pomanjkanja parkirnih mest ter zaradi problematičnega in nevarnega dostopa v cono. Za namen priprave OPPN je bil izdelan predlog izhodišč za pripravo OPPN za prestrukturiranje območja Novoteks (Acer Novo mesto d.o.o., april 2022) in Strokovne podlage za širše območje EUP NM/10-OPPN-c (Acer Novo mesto d.o.o., april 2022).

V strokovnih podlagah so bile preverjene štiri variante rekonstrukcije glavne navezave na Bršljinsko cesto (lokalno cesto Bršljin – Straška cesta, odsek 295041), ki poteka po severnem robu območja in prečka železniško progo d.m.-Metlika-Ljubljana.

Na strokovne podlage so bile s strani MONM podane pripombe, v izdelavi je končna verzija s predlogom optimalne variante. Zaradi zagotovitve celovitih rešitev rekonstrukcije cestnega omrežja na tangiranem območju, ki vključuje tudi spremembo poteka dela Foersterjeve ulice zaradi ustrežnejše ureditve križanja z železniško progo Novo mesto – Straža, je bila septembra 2023 na MONM sprejeta odločitev, da se severni del EUP NBŠ_18_OPPN, na katerem je predvidena spremenjena prometna navezava cone na Bršljinsko ulico oz. Ljubljansko cesto, izvzame iz ureditvenega območja OPPN Novoteks in vključi v ureditveno območje načrtovanega SDUN3 Bršljin. Decembra 2023 je MONM na podlagi predstavljenih značilnosti vseh variant in opravljene primerjave kot najustreznejšo potrdila varianto 5, ki se jo bo uporabilo kot izhodišče za prostorsko načrtovanje v nadaljnjem postopku priprave OPPN.

- **SD OPPN OB LJUBLJANSKI CESTI 27 – DEL**

V letu 2022 je bila podana pobuda za pripravo SD OPPN na delu veljavnega Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu ob Ljubljanski cesti 27 – del (Dolenjski uradni list, št. 16/18). Območje na vzhodu meji na Ljubljansko cesto (LG 299261), na zahodu na regionalno železniško progo Metlika – Novo mesto – Ljubljana, na severu na trgovsko poslovni objekt in pripadajoča parkirišča družbe BTC d.d. in na jugu na bencinski servis OMV Slovenija,

d.o.o.. Pobudo je podala družba BTC d.d. (v nadaljevanju: pobudnik). Izdelali smo projektno nalogo za izdelavo SD OPPN, ki je bila posredovana pobudniku v usklajevanje in pregled. V letu 2022 je bilo več usklajevanj s pobudnikom. Ureditve v SD OPPN so zaradi navezovanja na prometno omrežje vezane na rešitve iz Idejnega projekta za rekonstrukcijo Ljubljanske ceste. Julija 2023 smo za namen priprave strokovnih podlag Ljubljanskemu urbanističnemu zavodu d.d. (izdelovalcu SD OPPN) posredovali Prometno študijo – kapacitetna analiza križišč na ljubljanski cesti v novem mestu ob rekonstrukciji ceste in ureditvi križanj z železniškimi progami (št. el. PR629-STU-P, junij 2023, PROVIA d.o.o.), ki je bila izdelana v okviru Idejnega projekta za rekonstrukcijo dela Ljubljanske ceste v Novem mestu (LG 299261) in ureditev križanja ulice Bršljin (LC 295041) z železniško progo Metlika – Novo mesto – Ljubljana ter ureditev križanja Foersterjeve ulice (JP 7995019). Pobudnik SD OPPN do konca leta ni predložil dopoljenih strokovnih podlag.

- **OPPN Golišče Stopiče/1 ****

Območje, ki ima v OPN enoto urejanja prostora STO/1-OPPN-a, je predvideno za stanovanjsko pozidavo nizke do srednje gostote. S strani dela lastnikov zemljišč je bil izkazan interes za izdelavo delnega OPPN. Po sprejetju Sklepa o priprave občinskega podrobnega prostorskega načrta Golišče – Stopiče/1 (Dolenjski uradni list, št. 26/22) se je v letu 2023 priprava OPPN nadaljevala. V januarju 2023 so bili pridobljeni predlogi in usmeritve zainteresirane javnosti ter nosilcev urejanja prostora na predlog osnutka OPPN. Sledilo je vsebinsko usklajevanje med investitorji in izdelovalko glede poteka infrastrukture, zasnove gradbenih parcel in objektov. Konec julija 2023 je bil pripravljen osnutek OPPN. V novembru je bila posredovana vloga nosilcem urejanja prostora za pripravo prvih mnenj na osnutek OPPN. Večji del mnenj je bilo prejetih do konca leta 2023.

- **SD OPPN Bučna vas – vzhod/1****

Postopek SD OPPN se je začel meseca junija 2022, ko je bila s strani investitorja podana uradna formalna pobuda za pripravo SD OPPN. Izdelane so bile strokovne podlage, s strani Zavoda RS za varstvo narave pa je bilo pridobljeno mnenje, da presoje sprejemljivosti vplivov na varovana območja ni potrebno izvesti. Sklep župana o začetku priprave SD OPPN je bil sprejet 28. 11. 2022 in objavljen v Dolenjskem uradnem listu, št. 28/22. V decembru 2022 je bila med pobudnikom, izdelovalcem in pripravljavcem sklenjena tripartitna pogodba za pripravo SD OPPN. V letu 2023 se je priprava nadaljevala, v juliju 2023 so bile izdelane Osnove za pripravo SD OPPN in javnost pozvana, da na omenjeno gradivo predloži predloge in usmeritve za pripravo SD OPPN. Postopek SD OPPN poteka v skladu z ZUreP-3, tako da bo v naslednji fazi izdelan osnutek SD OPPN. Vsebina SD OPPN se nanaša na spremembo pogojev pozidave v ureditvenih enotah A2, A3 in A4, kjer želi investitor graditi večstanovanjske stavbe, stavbe z oskrbovanimi stanovanji in stanovanjske stavbe – dvojčki.

- **SDZN Podbreznik 3****

V januarju 2023 sta investitorja za gradnjo objektov, na podlagi predhodnih zazidalnih preizkusov za enklavi E1 in E2, kjer se je izkazalo, da je faktor zazidanosti (FZ) gradbenih parcel, ki je določen posredno (dopustni tlorisni gabariti objektov z odstopanjem in grafično opredeljene gradbene parcele), manjši kot na nekaterih ostalih delih veljavnega akta, podala pobudo za SDZN. Glede na zahteve trga in potrebe po stanovanjih (oskrbovanih, javnih najemnih in za trg) je bila težnja investitorjev, da se faktor zazidanosti poveča in s tem približa določilom za tovrstne podrobne namenske rabe prostora in pri tem še vedno upošteva osnovni koncept samega zazidalnega načrta, ki poudarja pomen zelenih površin in krajinskih ureditev v območju. Pri predhodnem projektiranju se je tudi izkazalo, da je določila glede dopustnega gabarita kleti smiselno dopolniti na podoben način, kot že veljajo za nekatere stanovanjske bloke, kjer je dopustno združevanje kletnih etaž dveh do največ treh objektov. Zaradi prevladujoče stanovanjske pozidave, ki izkazuje potrebe po predšolskem varstvu, se je dejavnost vrtca predvidela tudi v okviru tehnološkega parka, konkretnije v enotah T9 in T11. Problematika pomanjkanja parkirnih površin se z dodatnimi parkirnimi mesti rešuje v okviru gradbene parcele osrednje cestne zanke in možnosti uporabe parkirnih mest v sosednjem območju Športnega parka Češča vas. Vse faze postopka SDZN so potekale v skladu z ZUreP 3 in Sklepom o pripravi, ki je bil objavljen v Dolenjskem uradnem listu, št. 11/23. Odlok o SDZN je bil sprejet dne 5. 10. 2023 na 8. redni seji občinskega sveta in uveljavljen z objavo v

Dolenjskem uradnem listu, št. 22/23, spletnih straneh Mestne občine Novo mesto in prostorsko informacijskem sistemu.

- **OPPN DOLB GG Novo mesto****

V letu 2023 se je nadaljevala priprava OPPN s katerim se na lokaciji vrtnarije v Šmihelu v prostor umešča kotlovnica z močjo 3100 kW za proizvodnjo tople vode in soproizvodnjo (kogeneracijo) električne in toplotne energije z distribucijskim sistemom energije za oskrbo stavb družbene infrastrukture v bližini (VDC, DSO, OŠ Šmihel). V pripravo je bila vključena javnost, izdelan je bil osnutek OPPN in pripadajoče okoljsko poročilo. V decembru 2023 je bil dopolnjen osnutek OPPN obravnavan na seji občinskega sveta, pričela se je javna razgrnitev.

- **OPPN Labod****

V letu 2023 je bila podana pobuda za pripravo OPPN z namenom, da se območje opuščene tovarne Labod prenove oz. prestrukturira v smislu dviga urbanih in bivanjskih kakovosti po pogojih, ki jih za območje enote urejanja prostora z oznako NMA_02_OPPN določa OPN. Načrtuje se ureditev osrednjega območja centralnih dejavnosti, ki se nameni bivanju, oskrbnim, storitvenim in družbenim dejavnostim. Sprejet je bil sklep o pripravi, v postopek priprave so bili vključeni lastniki zemljišč in KS Ločna – Mačkovec. Izdelane so bile ključne strokovne podlage in Osnove za pripravo OPPN.

- **OPPN OB BELOKRANJSKI CESTI – JUG 1/II ****

V novembru 2023 je bila podana pobuda za pripravo OPPN z namenom, da se ob Belokranjski cesti umesti prostorska ureditev, ki bo obsegala hotel, restavracijo, stanovanja, garažno hišo in samopostrežno avtopralnico. V postopku je bila preverjena verjetnost vplivov na varovana območja in pridobljena identifikacijska številka prostorskega akta.

- **SD ZN poslovno-stanovanjske gradnje v Dolenjih Kamencah**

V januarju 2023 je bila podana pobuda podjetja Vidic center d.o.o. Novo mesto za pripravo sprememb in dopolnitev Zazidalnega načrta poslovno-stanovanjske gradnje v Dolenjih Kamencah (v nadaljevanju: SDZN-2). Območje obravnave se nahaja na severnem robu Novega mesta, znotraj obstoječega oskrbno-storitvenega centra med Dolenjimi Kamencami in Veliko Bučno vasjo. Lokacija sprememb je obstoječa peščena površina med podjetjem Vidic center, d.o.o. in Ljubljansko cesto, ki zajema zemljišča s parcelnimi številkami 556/5, 556/12, 556/13, 675/11, 675/20, 675/21 in 675/24 (vse k.o. Daljni vrh) in so v lasti pobudnika.

Do tedaj veljavni Zazidalni načrt poslovno-stanovanjske gradnje v Dolenjih Kamencah (Uradni list RS, št. 33/96, 57/09, 101/09-OPN, 80/12-LN in 102/12-DPN) je na opisani lokaciji določal izvedbo bencinskega servisa, medtem ko je investitor želel ohraniti dosedanje rabo (parkiranje) in za ta namen izvesti urejeno parkirišče z razsvetljavo, odvodnjavanjem, ekološkim otokom, talnimi označbami, zasaditvijo in nadstreškom.

Postopek priprave SDZN-2 se je začel s sprejetjem Sklepa o pripravi sprememb in dopolnitev Zazidalnega načrta poslovno-stanovanjske gradnje v Dolenjih Kamencah (DUL, št. 12/23) in se je vodil skladno z ZUreP-3. Na podlagi 128. člena ZUreP-3 in mnenja Zavoda RS za varstvo narave št. 3563 0047/2022-2 z dne 30. 1. 2023 v postopku priprave SDZN-2 ni bilo potrebno izvesti celovite presoje vplivov na okolje oziroma presoje sprejemljivosti vplivov na varovana območja narave. V mesecu marcu 2023 je bil pripravljen in javno objavljen predlog osnutka SDZN-2, vendar pripomb ali predlogov s strani zainteresirane javnosti, lastnikov sosednjih zemljišč, krajevne skupnosti ali drugih deležnikov ni bilo prejetih. V aprilu in maju 2023 so bila pridobljena prva mnenja nosilcev urejanja prostora na osnutek SDZN-2. V juniju 2023 je bil izdelan dopolnjen osnutek SD OPPN, ki je bil javno razgrnjen v času od 29. 6. do vključno 28. 7. 2023. Občinski svet je odlok prvič obravnaval in potrdil na 7. redni seji dne 13. 7. 2023. Po zaključku javne razgrnitve so bila pripravljena in s sklepom župana z dne 11. 8. 2023 sprejeta stališča do pripomb in predlogov na dopolnjen osnutek SDZN-2. V septembru 2023 so bila prejeta druga mnenja nosilcev urejanja prostora na predlog SDZN-2. Usklajen predlog odloka je Občinski svet drugič obravnaval in sprejel na 8. redni seji dne 5. 10. 2023.

- **OPPN Vavpotičeva v Novem mestu****

V aprilu 2023 so bile izdelane strokovne podlage in s strani zasebnega investitorja podana pobuda za pripravo OPPN, s katerim bi se v Bršljinu in sicer v neposredni bližini poslovne cone Livada in Straške ceste ter na koncu Vavpotičeve ulice, določili podrobnejši prostorsko izvedbeni pogoji za obstoječo in predvideno večstanovanjsko pozidavo. Junija 2023 je bila

ponovno podana pobuda s strani novega zasebnega investitorja, s strani Zavoda RS za varstvo narave pa je bilo pridobljeno mnenje, da presoje sprejemljivosti vplivov na varovana območja ni potrebno izvesti. Julija 2023 je bila med pobudnikom, izdelovalcem in pripravljavcem sklenjena tripartitna pogodba za pripravo OPPN, v Dolenjskem uradnem listu št. 20/23 pa je bil objavljen Sklep o pripravi občinskega podrobnega prostorskega načrta Vavpotičeva v Novem mestu. Skladno s 121. členom ZUreP-3 je bil novembra 2023 izdelan predlog osnutka OPPN, na katerega so bile v mesecu decembru pridobljene usmeritve zainteresirane javnosti, v Dolenjskem uradnem listu št. 25/23 pa je bil objavljen Sklep o spremembah in dopolnitvah Sklepa o pripravi občinskega podrobnega prostorskega načrta Vavpotičeva v Novem mestu.

2 ŠTUDIJE, STROKOVNE PODLAGE IN PROJEKTI

Pri pripravi prostorskih aktov in drugih nalog na področju urejanja prostora je potrebno predhodno zagotoviti tudi razne strokovne podlage, študije, projekte. V letu 2023 je Oddelek za okolje in prostor vodil ali aktivno sodeloval pri naslednjih projektih:

- **Peš in kolesarske poti Novega mesta**

V letu 2023 smo skupaj z ostalimi uradi sodelovali pri pripravi projektne dokumentacije za peš in kolesarske poti NM. Spomladi 2023 je bila začeta gradnja 1. etape v dolžini 600 m, ki je bila zaključena v začetku leta 2023. Konec jeseni 2023 so stekli postopki za izbor izvajalca gradbenih del za izvedbo 2. etape v dolžini 350 m. Zaključek gradnje 2. etape bo predvidoma konec poleta 2024.

- **ARHEOLOŠKI PARK SITULA (MAROF)**

Za arheološki park Situla, pomemben in dolgoročno naravnan projekt ter kompleksen turističen produkt), in ki zahteva ogromen investicijski vložek za zagon in obratovanje, so bile od 2016 do 2020 leta izdelane strokovne podlage za arheološki park Situla, (Acer Novo mesto d.o.o., avg. 2020). Na podlagi usmeritev iz strokovnih podlag ter tržne analize se je oblikoval koncept arheološkega parka kot rezultat dela občine in različnih predstavnikov stroke. V letu 2021 se je odvijala faza iskanja sprejemljivih rešitev, ki so se usklajevale s preostalimi deležniki. Ko bo koncept, ki predvideva razvoj področja Marofa na območju Gradišča, Kapiteljskih njiv in območja Klemenčičeve domačije ter zaledja proti dovozni cesti, usklajen z vsemi, ki morajo biti v proces vključeni po strokovni plati in bo dosežen končni konsenz o lokaciji, velikosti, vsebini in namembnosti posameznih delov parka, se bodo lahko pričeli potrebni postopki za realizacijo projekta.

- **Idejni projekt za rekonstrukcijo Ljubljanske ceste**

Ljubljanska cesta (LG 299261) predstavlja eno glavnih mestnih vpadnic iz smeri avtoceste A2 Ljubljana – Obrežje in zahodnega priključka za Novo mesto. Cesta je na nekaterih odsekih že rekonstruirana, v skrajnem južnem delu od semaforiziranega križišča pri BTC (uvoz za Lidl) v približno km 0+880 do križišča s Seidlovo cesto pred Šmihelskim mostom v km 2+293 pa je potrebna prenove v smislu obnove cestišča in hodnikov za pešce, ureditve površin za kolesarje, obnove infrastrukturnih vodov, ureditve križišč in priključkov podrejenih cest, ureditve signalizacije in opreme ceste. Zahodno od Ljubljanske ceste poteka regionalna železniška proga Metlika – Novo mesto – Ljubljana (št. 80 d. m.), ki jo nivojsko križa ulica Bršljin (LC 295041 Bršljin – Prečna - Straža), le ta pa se približno v km 1+100 priključuje na Ljubljansko cesto. Interes Mestne občine Novo mesto je, da se preuredi sedanje nivojsko križanje Ulice Bršljin z železniško progo Melika – Novo mesto – Ljubljana v izvennivojsko, saj se obstoječi nivojski prehod nahaja v postajnem območju Novo mesto, je neustrezen in že leta povzroča zastoje na ožjem in širšem mestnem cestnem omrežju. Hkrati je potrebno preurediti oziroma prestaviti tudi nivojski prehod Foersterjeve ulice z železniško progo Novo mesto – Straža. Na načrtovano rekonstrukcijo lokalne občinske ceste, v sklopu katere se obravnava tudi križanje ulice Bršljin z železniško progo Metlika – Novo mesto – Ljubljana in Foersterjeve ulice z železniško progo Novo mesto - Straža vplivajo tudi rešitve načrtovane nadgradnje in modernizacije na državnem železniškem omrežju v območju železniške postaje Novo mesto (Bršljin). Na Oddelku za okolje in prostor smo v letu 2023 nadaljevali s pripravo idejnega projekta, za katerega je bilo v letu 2022 izvedeno in oddano javno naročilo. V letu 2023 je bila izdelana idejna zasnova v variantah, izbrana varianta, izdelan dokument

identifikacije investicijskega projekta, izdelana idejna zasnova za pridobitev projektnih pogojev in pridobljeni projektni pogoji ter izdelane idejne zasnove objektov (podvoza pod železnico in podporni oziroma oporni zidovi). Vseskozi je potekalo usklajevanje z DRSI in ŠŽ ter ostalimi deležniki.

- **Izhodišča za celostno urejanje nove železniške postaje Novo mesto**

Ob napovedanem državnim prostorskim načrtovanjem za nadgradnjo železniške proge št. št. 80 državna meja - Metlika - Ljubljana na odseku Novo mesto - Ivančna Gorica je ministristvo pristojno za promet napovedalo, da bo še pred sprejemom odločitev o DPN, predvidena nadgradnja vseh obstoječih potniških železniških postaj (PŽP) in železniških postajališč z dolžino peronov 150 m. V centru Novega mesta je predvidena tudi ukinitvev obstoječih postajališč Novo mesto – Kandija in Novo mesto - Center ter vzpostavitev novega postajališča Novo mesto - Potniški center. Ker je v predhodno sprejetih strateških prostorskih odločitvah (SPRS) zaradi hitrejšega razvoja javnega potniškega prometa in kvalitetnejše prevozne usluge treba razvijati sistem potniških terminalov tako, da se postajališča različnih prevoznih sistemov javnega potniškega prometa logistično povezuje bo na podlagi SPRS treba v Novem mestu vzpostaviti prometno vozlišče za potniški promet. Potniški terminal bo v Novem mestu sestavljen iz železniškega dela v pristojnosti države in avtobusnega dela v pristojnosti občine, zato so bila pripravljena izhodišča MONM, za katera je predlagano, da se pri projektiranju nove železniške postaje Novo mesto upoštevajo.

- **Strokovne podlage za umeščanja intermodalnega tovornega terminala Novo mesto v prostor**

V marcu 2023 je občinska uprava pripravila strokovne podlage, s katerimi je v povezavi z napovedanim državnim prostorskim načrtovanjem za nadgradnjo železniške proge št. št. 80 državna meja - Metlika - Ljubljana na odseku Novo mesto - Ivančna Gorica, preverila možnosti umeščanja tovornega terminala v prostor. Pri tem je ugotovila, da je umeščanje lokacije terminala v območje pri Pogancih strateško najustreznejše, bo pa zaradi uskladitve z nosilci urejanja prostora v nadaljevanju treba lokacijo približati trasi zahodne obvozne ceste Novega mesta, tako da se izognemo s pobudo predvidenemu poseganju v območje za potrebe obrambe pri Pogancih. S strokovnimi podlagami je bil seznanjen Občinski svet, ki je sprejel Usmeritve za umešanje tovornega terminala.

3 SODELOVANJE PRI PRIPRAVI DRŽAVNIH PROSTORSKIH AKTOV IN REGIONALNEGA PROSTORSKEGA PLANA

- **DPN za nadgradnjo železniške proge št. 80 državna meja - Metlika - Ljubljana na odseku Novo mesto - Ivančna gorica**

Maja 2022 je z objavo pobude ministristva, pristojnega za infrastrukturo pričelo državno prostorsko načrtovanje za nadgradnjo železniške proge št. št. 80 državna meja - Metlika - Ljubljana na odseku Novo mesto - Ivančna Gorica. V juliju smo izdali konkretne smernice in podatke za državno prostorsko načrtovanje z vidika pristojnosti občine. V decembru 2023 je bil sprejet Sklep Vlade RS o pripravi DPN.

4 VODENJE PREDPISANIH ZBIRK PROSTORSKIH PODATKOV, IZDAJANJE POTRDIL IZ URADNIH EVIDENC IN INFORMACIJE STRANKAM

Pod pojmom vodenja evidence prostorskih dokumentov in izdaje potrdil iz uradne evidence se šteje hranjenje dokumentov in evidenc, na osnovi katerih občina izdaja lokacijske informacije po ZureP-3. Primerjava o številu vlog od leta 2013 do leta 2023 je razvidna iz naslednje tabele:

Tabela: Primerjava podatkov o izdanih listinah z delovnega področja od 2013 do 2023

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Potrdila o namenski rabi in LI	1650	1870	1428	1453	1410	1335	1371	1358	1595	1678	1624

Na Oddelku za okolje in prostor strankam nudimo ustne informacije o možnostih gradnje na zemljiščih, sprejemamo vloge in pojasnujemo določila občinskih prostorskih aktov. Kot

strankam prijazna uprava pa poleg informacij iz naše pristojnosti nudimo strankam tudi druge prostorske informacije, ki so kakorkoli povezane z gradnjo oziroma postopki za pridobitev upravnih dovoljenj za gradnjo iz področja dela, ki je sicer v pristojnosti UE Novo mesto, predvsem kadar se nanašajo vprašanja na gradnje enostavnih in nezahtevnih objektov, za katere ni potrebno GD oziroma je potrebno GD za nezahtevni objekt.

5 SPREMLJANJE IZVAJANJA PROSTORSKIH AKTOV IN IZDAJANJE PROJEKTNIH POGOJEV ZA GRADNJO TER MNENJ O SKLADNOSTI NAMERAVANE GRADNJE S PROSTORSKO IZVEDBENIMI AKTI OBČINE na podlagi ZureP-3 in GZ-1

Spremljanje izvajanja veljavnega OPN (in tudi OPPN-jev) je stalna naloga Oddelka za okolje in prostor. Obsega spremljanje uporabe določil OPN, udeležbo v upravnih postopkih izdaje upravnih dovoljenj, pripravo tehničnih popravkov, pripravo izhodišč za spremembe in dopolnitve prostorskih pogojev, pomoč in svetovanje ostalim oddelkom Urada za razvoj in prostor pri investicijskih, nepremičninskih in davčnih nalogah ter v zadevah, ki se nanašajo na upravne postopke, predpisane z gradbenim zakonom, osnovne informacije o postopkih, potrebnih za izvedbo nameravane gradnje, informacije glede veljavnega prostorskega izvedbenega akta, informacije o potrebnih mnenjih, dokumentaciji za pridobitev dovoljenj in druge osnovne podatke, potrebne za pripravo dokumentacije in pridobitev dovoljenj.

V letu 2023 smo prejeli in obravnavali 357 zahtev za izdajo mnenj o skladnosti nameravane gradnje s prostorsko izvedbenim aktom in 42 zahtev za izdajo projektних pogojev, 10 zahtev za izdajo pogojev za izvedbo posega v prostor za katerega gradbeno dovoljenje ni potrebno oziroma za negradbeni poseg, prejeli in rešili smo 18 zahtev za izdajo soglasji k manjši rekonstrukciji. Obravnavali smo tudi 2 zahtevi – prigrasitvi za izdajo soglasja za začasni skladiščni objekt.

Oddelek je na zahtevo strank izdal tudi 75 pisnih strokovnih mnenj, ki so informacije o pogojih za izvajanje gradnje na podlagi 45. člena Gradbenega zakona (Uradni list RS, št. 199/21, v nadaljevanju GZ-1). V primeru, da glede pogojev gradnje za nadaljevanje projektiranja investitorji potrebujejo zavezujoče informacije oddelek na podlagi in po pogojih 42. člena GZ-1 izdaja projektne pogoje, za gradnje za katere ni potrebno gradbeno dovoljenje in za negradbene posege pa pogoje za izvedbo na podlagi 283. člena ZureP-3.

6 DRUGE NALOGE, KI SO SE IZVAJALE NA ODDELKU ZA OKOLJE IN PROSTOR

- **Sodelovanje pri delu strokovne komisije ZMOS za izvedbo CTN projektov**

Član strokovne komisije ZMOS za izvedbo CTN projektov je predstavnik Oddelka za okolje in prostor. Sodeloval je pri programiranju izvajanja CTN projektov v finančni perspektivi 2021-2027, pri usklajevanju vsebinskih izhodišč in pripravi javnih razpisov za izbor CTN projektov mestnih občin.

- **Sodelovanje pri aktivnostih Združenja mestnih občin**

Predstavnik Oddelka za okolje in prostor je član Odbora za okolje in prostor pri ZMOS. Podaja pobude, pripravlja predloge in sodeluje s predstavniki drugih občin pri obravnavi problemov povezanih s prostorom.

- **Poleg rednih nalog Oddelka za okolje in prostor, je oddelek sodeloval pri naslednjih projektih:**

- ažuriranje podatkov in objava informacij o prostorskih aktih na spletni strani MONM - Prostorski portal,
- grafično oblikovanje za potrebe Občinske uprave MONM, Kabineta župana in SOUOD,
 - idejna zasnova predstavitve spomenika NOB (Plečnikov spomenik) v Veliki Bučni vasi v Novem mestu (faza: pridobljeno je bilo kulturnovarstveno soglasje in soglasje DRSI),
 - idejna zasnova obeležja prenovljene stavbe Glavni trg 2.

7 NALOGE NA PODROČJU VARSTVA OKOLJA

V delovno področje Oddelka za okolje in prostor sodi tudi vključevanje vidikov varstva okolja v procese prostorskega načrtovanja. To obsega predvsem vodenje priprave raznih študij s

področja varstva okolja v povezavi s prostorskim načrtovanjem, vodenje priprave okoljskih poročil za prostorske načrte in podobno.

V sklopu teh nalog je bilo v letu 2023 pripravljeno okoljsko poročila za izvedbo celovite presoje vplivov plana na okolje za OPPN DOLB.

IV. ODDELEK ZA PREMOŽENJSKO PRAVNE ZADEVE

V Oddelku za premoženjsko pravne zadeve se izvajajo naslednje dejavnosti:

- ravnanje s stvarnim premoženjem Mestne občine Novo mesto,
- odmera komunalnega prispevka za novogradnje in legalizacije objektov ter priključevanje na novozgrajeno javno komunalno infrastrukturo, priprava in sprejemanje podlag in meril za odmero komunalnega prispevka,
- obravnava vlog o prekomerni obremenitvi okolja s hrupom,
- dejavnost Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Novo mesto.

1 RAVNANJE S STVARNIM PREMOŽENJEM V LASTI MESTNE OBČINE NOVO MESTO

Ravnanje s stvarnim premoženjem (pridobivanje, razpolaganje, upravljanje, obremenjevanje premoženja ipd.) se je izvajalo skladno s področno zakonodajo, to je predvsem z Zakonom o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti in Uredbo o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti, Stanovanjskim zakonom, Obligacijskim zakonikom in ostalimi predpisi, na podlagi katerih smo opravljali delo na področju premoženja.

Na področju ravnanja s stvarnim premoženjem so bila načrtovana sredstva za kritje stroškov, povezanih z upravljanjem, razpolaganjem in pridobivanjem nepremičnin. Glavni cilj je bil in je še vedno rešiti čim večje število premoženjskopravno razmerij, ki so neurejena že vrsto let in izvajanje prostorskih ukrepov občine na področju gospodarjenja z nepremičninami.

Tekoče delo na področju premoženja v letu 2023 je predstavljalo predvsem:

- izvajanje letnega načrta ravnanja s stvarnim premoženjem Mestne občine Novo mesto za leto 2023, v sklopu tega smo izvedli javne dražbe,
- pridobivanje drugih stvarnih pravic za potrebe izvajanja investicij in za urejanje obstoječega stanja,
- obremenjevanje občinskih nepremičnin,
- oddajanje nepremičnin v brezplačno uporabo in občasno uporabo,
- izdajanje odločb in sklepov s področja premoženja (odločbe o vzpostavitvi grajenega javnega dobra na javnih cestah in poteh ter odločbe o odvzemu statusa javnega dobra na nepremičninah, oboje v skladu z Gradbenim zakonom, Stvarnopravnim zakonikom in Zakonom o urejanju prostora, odločbe o vpisih upravnikov v register upravnikov v skladu s Stanovanjskim zakonom, soglasja k podaljšanemu obratovalnemu času gostinskih obratov na območju Mestne občine Novo mesto ipd.),
- urejanje lastništva na javnih cestah v zasebni lasti in drugih zemljiškoknjižnih stanj,
- vlaganje zemljiškoknjižnih predlogov za vpise stvarnih pravic v korist Mestne občine Novo mesto (lastninske pravice na podlagi različnih pogodb in odločb, služnosti, stavbne pravice, vpis/izbris zaznamb statusa javnega dobra, vpis zaznamb prepovedi odtujitve in obremenitve, zaznamb po Odloku o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Mestne občine Novo mesto idr.),
- odločanje o prekomerni obremenitvi okolja s hrupom,
- upravljanje s premoženjem,
- naročanje geodetskih storitev in nadzor nad izvajanjem le teh,
- zastopanje občine v postopkih razlastitve pred sodnimi organi,
- pripravljane gradiv za občinski svet in za njegova delovna telesa z delovnega področja,
- sodelovanje z drugimi uradi, državnimi in lokalnimi organi, javnimi zavodi in javnimi podjetji,

- vsakodnevne aktivnosti in individualne obravnave strank.

Lani je bilo na področju premoženja na novo odprtih 780 zadev. Zadeve so bile pretežno vezane na odkup nepremičnin oziroma na pridobivanje drugih stvarnih pravic za potrebe investicij, urejanje lastništva na javnih cestah, ki potekajo po zasebnih nepremičninah, in urejanje služnosti na obstoječi gospodarski javni infrastrukturi, za katere še niso bile pridobljene ustrezne pravice ter na urejanje služnosti za individualne priključke. Sklenili smo približno 400 različnih pravnih poslov. Pripravili smo jih bistveno več, vendar zaradi različnih razlogov ni prišlo do realizacije (npr. preizka cena, nestrinjanje z gradnjo ipd.).

V upravnem postopku smo na prvi stopnji izdali približno 205 odločb iz področij čezmerne obremenitve okolja s hrupom, ukinitvev javnega dobra ter vzpostavitev javnega dobra na nepremičninah ter na podlagi javnega razpisa za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem.

Na podlagi 141. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22) smo organizatorjem prireditev izdali osemindeset dovoljenj za začasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom organizatorjem prireditev za uporabo zvočnih naprav glede na Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 43/18, 59/19 in 44/22 - ZVO-2) zaradi varstva naravnega in življenjskega okolja pred hrupom, ki določa mejne vrednosti kazalcev hrupa v okolju za posamezna območja varstva pred hrupom, metode ocenjevanja kazalcev hrupa ter ukrepe za zmanjšanje emisije hrupa v okolje.

V letu 2023 smo nadaljevali z urejanjem lastništva na nepremičninah, na katerih je zgrajena javna prometna infrastruktura in so še vedno v zasebni lasti.

Na podlagi določil Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih skupnosti smo izdali sklepe o upravljanju nepremičnega premoženja, ki je bilo predano v upravljanje upravljavcem stvarnega premoženja.

Razpisali smo štiri javne dražbe za prodajo nepremičnega in premičnega premoženja ter eno javno dražbo za oddajo nepremičnega premoženja. Predmet prodaje so bila stavbna zemljišča ter premičnino premoženje. Predmet najema pa nepremično premoženje, konkretnije stavba s pripadajočimi zemljišči.

V letu 2023 smo nadaljevali z aktivnostmi glede Javnega razpisa za oddajo desetih neprofitnih stanovanj v najem. Za preučitev utemeljenosti vlog, prejetih na podlagi Javnega razpisa za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem, je z delom nadaljevala imenovana komisija, ki je izvedla dve seji, na podlagi katerih so bile izdane odločbe ter sklepi. Komisija je obravnavala vloge prosilcev, ki niso izpolnjevali splošnih pogojev stalnega prebivališča in državljanstva, niti izjem od teh dveh pogojev, ki so določeni v točkah 2.1.1 in 2.1.2, nadalje vloge tistih prosilcev, ki niso bile dopolnjene s podatki in listinami, ki so bile v Javnem razpisu za neprofitna stanovanja, opredeljene kot obvezna sestavina vlog, ter nepravočasne in nedopolnjene vloge ter tiste vloge, ki so bile popolne, pravočasne in vsebinsko utemeljene. Na četrti in peti seji smo 103 vloge, ki so bile točkovane. Izdane so bile odločbe o uvrstitvi prosilcev na prednostno listo A in B. Prednostna lista upravičencev za oddajo neprofitnih stanovanj je bila določena na podlagi določb Pravilnika o dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem (Uradni list RS, št. 14/04, 34/04, 62/06, 11/09, 81/11, 47/14 in 153/21), razpisnih pogojev in obrazca iz priloge Pravilnika o dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem. Objavljena je bila na enak način kot Javni razpis za neprofitna stanovanja. Pri objavi prednostne liste je bila zagotovljena ločena objava seznama upravičencev do najema neprofitnih stanovanj po kriterijih iz 9. člena Pravilnika od seznama ostalih upravičencev. Po rešitvi pritožb je bil objavljen seznam upravičencev. Upravičence, ki so dosegli največje število točk za listo A in B, sta Mestna občina Novo mesto in Javni stanovanjski sklad Mestne občine Novo mesto, pozvala na sklenitev najemne pogodbe.

Izvedli smo tudi postopke za povečanje namenskega premoženja Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Novo mesto, katerega ustanoviteljica je Mestna občina Novo mesto. Ker je bil za namen uresničevanja stanovanjske politike ustanovljen Javni stanovanjski sklad Mestne občine Novo mesto, je Mestna občina Novo mesto, ob upoštevanju določbe 3. alineje prvega odstavka 13. člena Odloka o ustanovitvi Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Novo mesto, tri zemljišča na območju Žabje vasi, konkretno nepremičnine parc. št. 258/40, 258/38 in 258/37, vse k. o. 1482 Ragovo, ki se nahajajo v Žabji vasi, in sicer na ureditvenem območju Odloka o OPPN za prostorsko ureditev skupnega pomena za rekonstrukcijo križišča Belokranjska cesta v Novem mestu na cestah G2-105 in R2-419 s širšim vplivnim območjem (Uradni list RS, št. 64/10), kot stvarni vložek vložila v Javni stanovanjski sklad Mestne občine Novo mesto, tako da se je povečalo njegovo namensko premoženje in kapital. Nepremično premoženje, s katerim se je povečalo namensko premoženje Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Novo mesto, je bilo ocenjeno s strani pooblaščenih cenilcev, skladno s četrtem odstavkom 7. člena ZJS pa je bilo opravljena tudi revizija stvarnega vložka. Nepremičnine so bile ocenjene na podlagi Poročila o oceni vrednosti z dne 31. 8. 2023. Revizijo stvarnega vložka je opravila družba Revidicom d.o.o., ki je v ta namen izdelala Revizorjevo poročilo o dajanju sprejemljivega zagotovila glede spoštovanja določil Zakona o javnih skladih in smiselno določbe ZGD-1 pri reviziji stvarnega vložka z dne 14. 9. 2023. Za namen povečanja namenskega premoženja Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Novo mesto smo pripravili Odlok o spremembi Odloka o ustanovitvi Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Novo mesto z vpisom nove vrednosti namenskega premoženja in njegovo natančno opredelitvijo stvarnega vložka. Na podlagi 7. člena Zakona o javnih skladih (Uradni list RS, št. 77/08, 8/10 – ZSKZ-B, 61/20 – ZDLGPE in 206/21 – ZDUPŠOP) in 15. člena Statuta Mestne občine Novo mesto (Dolenjski uradni list, št. 14/2019 – UPB1) smo med drugim pripravili tudi Sklep o prenosu nepremičnin na Javni stanovanjski sklad Mestne občine Novo mesto, s katerim smo na javni sklad prenesli namensko premoženje v višini 188.128,06 EUR. Mestna občina Novo mesto in Javni stanovanjski sklad Mestne občine Novo mesto sta z namenom dokončne ureditve zemljiškoknjižnega prenosa lastninske pravice, na podlagi Odloka o ustanovitvi javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Novo mesto, Odloka o spremembi Odloka o ustanovitvi Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Novo mesto ter Sklepa o prenosu nepremičnin na Javni stanovanjski sklad Mestne občine Novo mesto, sklenila Pogodbo o prenosu nepremičnin. S Pogodbo o prenosu nepremičnin so bila prenesena zemljišča Povečanje kapitala javnega sklada z vplačilom dodatnega premoženja se je vpisalo v sodni register (četrti odstavek 10. člena ZJS).

Zaradi zagotavljanja sredstev za poslovanje in delo Javnega stanovanjskega sklada Mestne občine Novo mesto za leto 2023 smo pripravili Pogodbo o zagotavljanju sredstev iz proračuna Mestne občine Novo mesto Javnemu stanovanjskemu skladu Mestne občine Novo mesto za leto 2023 ter Aneks št. 1 k Pogodbi o zagotavljanju sredstev iz proračuna Mestne občine Novo mesto Javnemu stanovanjskemu skladu Mestne občine Novo mesto za leto 2023.

Z namenom izvajanja stanovanjske politike, povečanja stanovanjskega fonda in uresničevanja občinskega javnega interesa na stanovanjskem področju smo sodelovali pri aktivnostih za nakup osemindesetih stanovanj od družbe Zarja d.o.o. Novo mesto. V ta namen smo pripravili Predpogodbo oziroma dogovor za nakup nepremičnin in nadalje sodelovali pri pripravi osnutkov prodajnih pogodb za doseg javne koristi in pri realizaciji prvega sklopa za nakup stanovanj. S predpogodbo je bilo namreč določeno, da se bo prodaja stanovanj, ki se oddajo za neprofitni najem za nedoločen čas, izvajala po sklopih, v skladu z vsakokratnim veljavnim proračunom in da bo za vsak sklop prodaje stanovanj sklenjena posebna prodajna pogodba za doseg javne koristi, zadnja najkasneje do marca 2025. Prva prodajna pogodba za doseg javne koristi, ki zajema prvi sklop osemnajstih stanovanj, v skupni vrednosti 729.814,02 EUR, je bila realizirana do konca leta 2023. Izvedli smo tudi primopredajo stanovanj.

Na področju pokopališke dejavnosti smo opravili analizo štiriindvajsetih pokopališč v Mestni občini Novo mesto, s katerimi upravljajo Komunala Novo mesto d.o.o. ter krajevne skupnosti. Analiza je bila usmerjena predvsem na urejanje in vzdrževanje pokopališč, prihodke iz naslova grobnin, izvajanje investicij, investicijsko vzdrževanje, vodenje evidenc, oddajo mrliških vežic in grobov v najem, cene obstoječih grobnin ter število grobov po vrstah. Pregledali smo tudi premoženjsko pravna razmerja glede zemljišč, ki so v privatni lasti fizičnih oseb ter tistih, ki so v lasti župnij. O nerešenih premoženjsko pravnih razmerjih smo izvedli sestanek s Škofijo. Ministrstvo za naravne vire in prostor smo seznanili s problematiko pokopališke dejavnosti in potrebo po spremembi zakonodaje, saj Zakon o pokopališki in pogrebni dejavnosti, pokopališke dejavnosti ne določa kot gospodarske javne službe. Z odgovorom Ministrstva za naravne vire in prostor smo seznanili tudi Ministrstvo za gospodarsko, turizem in šport, ki je pristojno za pokopališko in pogrebno dejavnost. Z dopisom, št. 354-1/2023-128, z dne 16. 8. 2023, nam je ministrstvo odgovorilo, da bo pristopilo k pripravi sprememb in dopolnitev Zakona o pokopališki in pogrebni dejavnosti, kjer bo predvidoma opredeljeno, da se pokopališka dejavnost izvaja kot gospodarska javna služba. Pripravili smo tudi nove predloge za zvišanje cen grobnin in sicer za pokopališča v upravljanju krajevnih skupnosti ter za tista pokopališča, s katerimi upravlja Komunala Novo mesto. Navedeno je zahtevalo tudi pripravo Odloka o spremembi Odloka o pokopališkem redu v Mestni občini Novo mesto, ki ga je potrdil občinski svet na decembrski seji.

2 KOMUNALNI PRISPEVEK

Odločbe o odmeri komunalnega prispevka izdajamo na podlagi sprejetih odlokov oziroma programov opremljanja na vlogo investitorjev ali ko od Upravne enote v zavezančevem imenu prejmemo obvestilo o uvedbi postopka izdaje gradbenega dovoljenja. V letu 2023 nismo vodili postopkov odmere komunalnega prispevka po uradni dolžnosti zaradi izboljšanja komunalne opremljenosti, smo pa vodili postopke odmere komunalnega prispevka po uradni dolžnosti zaradi že zgrajene nove komunalne opreme na območju obrtno-industrijske cone Livada.

V letu 2023 je bila vložena 301 vloga za odmero komunalnega prispevka za gradnjo novih objektov, legalizacije ali prizidave in spremembe namembnosti obstoječih objektov ter priključitve obstoječih objektov na novozgrajeno kanalizacijsko in vodovodno omrežje oziroma za vračilo komunalnega prispevka. Število vlog se je v primerjavi z letom 2022, ko je bilo vloženi 286 vlog, povečalo za 5 %.

V letu 2023 je bilo na podlagi vlog strank izdanih 267 odločb ter 15 sklepov o zavrženju vloge oziroma ustavitvi postopka. Izdanih je bilo tudi 8 odločb po uradni dolžnosti. Skupaj je bilo vloženi 20 pritožb. Reševali smo tudi zadeve na podlagi vlog za odmero komunalnega prispevka, vloženi pred letom 2023 in jih uspešno rešili.

Pri izdaji odločb o odmeri komunalnega prispevka sodelujemo z Upravno enoto Novo mesto, Komunalo Novo mesto d.o.o. in projektanti. Sodelujemo tudi z občinskim inšpektoratom v zvezi s priključevanjem obstoječih objektov na novozgrajeno kanalizacijsko omrežje. Pripravili smo odgovore na poizvedbe v zvezi z vlogami in odmero komunalnega prispevka. Spremljamo plačila komunalnega prispevka in v primeru zamud oziroma zapadlih obveznosti pozivamo investitorje k plačilu. Če kljub pozivu svojih obveznosti ne poravnajo, vlagamo predloge za izvršbo.

3 PRIPRAVA IN SPREJEMANJE PODLAG IN MERIL ZA ODMERO KOMUNALNEGA PRISPEVKA

V letu 2023 ni bilo sprejetih novih programov opremljanja stavbnih zemljišč.

4 IZVAJANJE KOMUNALNEGA OPREMLJANJA ZEMLJIŠČ PO SKLENJENIH POGODBAH O OPREMLJANJU

Gradnja javne komunalne opreme se izvaja tudi na podlagi sklenjenih pogodb o opremljanju predvsem v primerih, ko investitor pridobiva dovoljenje za gradnjo objektov na neopremljenem stavbnem zemljišču in je v skladu z zakonodajo in občinskimi prostorsko izvedbenimi akti sočasno dolžan zgraditi tudi del javne komunalne opreme v pristojnosti lokalne skupnosti.

OPPN za stanovanjski objekt na Jakčevi ulici

Konec leta 2022 je investitor pričel z izgradnjo komunalne opreme po Pogodbi o opremljanju za ureditev javnih in zelenih površin na območju OPPN za stanovanjski objekt na Jakčevi ulici, ki je bila sklenjena v letu 2020. V tem letu je bil sklenjen tudi aneks k pogodbi, s katerim se je dopolnila navedba parcel, kjer se bo gradil javni kanalizacijski vod za odpadne komunalne vode. S pogodbo je bila predvidena ureditev hodnika za pešce ob Jakčevi ulici v dolžini 60 m, otroškega igrišča in zelenih površin, večnamenske poti z javno razsvetljavo za pešce in kolesarje do navezave na Maistrovo ulico in ureditev cestnega priključka na Jakčevo ulico ter javnega kanalizacijskega voda za odpadne komunalne vode. Predmetna komunalna oprema je bila dokončana v letu 2023. Po ureditvi vseh zemljiškopravnih zadev je predvidena primopredaja komunalne opreme občini v prvi polovici leta 2024.

OPPN Mrzla dolina-zahod

Investitor gradnje prvih dveh objektov 1 in 2 na območju OPPN Mrzla dolina – zahod, ki je po pogodbi o opremljanju zgradil tudi 1. fazo komunalne opreme, je v letu 2022 na podlagi sklenjenega aneksa k pogodbi o opremljanju pričel tudi z izgradnjo preostale načrtovane komunalne opreme na območju OPPN Mrzla dolina-zahod in skupne komunalne opreme na območju OPPN Brod-Drage.

Gre za skupno komunalno opremo po določilih OPPN Brod-Drage in OPPN Mrzla dolina-zahod, in komunalno opremo načrtovano samo za OPPN Mrzla dolina-zahod končna faza, ki jo mora investitor blokov na območju OPPN Mrzla dolina-zahod zgraditi sočasno z gradnjo zadnjih preostalih dveh objektov (objekt 3 in 4) in jo predati Mestni občini Novo mesto pred pridobitvijo uporabnega dovoljenja za navedena bloka. Skupna komunalna oprema zemljišč za potrebe OPPN Mrzla dolina-zahod in OPPN Brod-Drage obsega: dostopno cesto 1A, rekonstrukcijo ulice Brod z novim zavijalnim pasom, avtobusnim postajališčem, pločniki in kolesarskimi stezami ter rekonstrukcijo obstoječe mešane kanalizacije na Brodu. V zvezi s tem je Mestna občina Novo mesto v letu 2022 vodila tudi razlastitveni postopek za pridobitev zemljišč za gradnjo avtobusne postaje in razširitev ceste s pločnikom in kolesarsko stezo. Z aneksom k pogodbi o opremljanju, ki je bil sklenjen v aprilu 2021, je investitor prevzel tudi izdelavo vse potrebne PZI projektne dokumentacije za izgradnjo skupne komunalne opreme za oba OPPN in za dokončanje komunalne opreme zemljišč samo na območju OPPN Mrzla dolina-zahod. V letu 2023 je bila narejena potrebna PZI projektna dokumentacija in zgrajena večina navedene komunalne opreme, dokončanje gradnje in zapisniška predaja pa je bila z aneksom podaljšana do konca aprila 2024. Pri tem se stroški skupne komunalne opreme za OPPN Mrzla dolina-zahod in OPPN Brod-Drage po programu opremljanja delijo med investitorje gradnje objektov na območju OPPN Mrzla dolina-zahod in OPPN Brod-Drage. Zato bo v letu 2024 po zaključku gradnje in predaji komunalne opreme s strani investitorja na MONM potrebno izvesti poračun vlaganj investitorja v zgrajeno komunalno opremo in ugotoviti višino preplačila glede na njegovo obveznosti iz naslova plačila komunalnega prispevka. Poračun vlaganj in vračilo preplačila bo predmet aneksa k pogodbi o opremljanju.

OPN-PIP Cikava

V letu 2019 je bila izvedena komunalna oprema po sklenjenem aneksu k pogodbi o opremljanju v zvezi z izgradnjo dela javne komunalne opreme na območju »PIP za poslovno-industrijsko cono Cikava«. Zgrajena komunalna oprema v letu 2023 še ni bila predana Mestni občini Novo mesto, ker je investitor še izvajal postopek parcelacije, ki je potreben v zvezi s prenosom zemljišč pod zgrajeno cesto na Mestno občino Novo mesto.

OLN PSC Mačkovec-1

V letu 2021 je bila na podlagi sklenjene pogodbe z AMZS d. d. izvedena zapisniška predaja dela javnega kanalizacijskega omrežja na območju OLN PSC Mačkovec, ki je bila zgrajena sočasno z izgradnjo Qlandije. Nerealizirana je ostala le še izgradnja pločnika ob novozgrajenem servisnem centru, ki se je zaradi neurejenih zemljiških zadev z aneksom podaljšala do 30. 6. 2023. Izgradnja pločnika je bila v letu 2023 zaključena, predaja oziroma prevzem s strani države pa je bil izveden v začetku leta 2024.

OPPN za turistično območje na Brezovici

Z investitorjem je bila v letu 2021 sklenjena Pogodba o opremljanju v zvezi z izgradnjo komunalne opreme na podlagi »OPPN za Turistično območje na Brezovici«. Predvidena je izgradnja komunalne opreme, in sicer dela nove vzhodne ceste z navezavo na dostopno cesto od hotela z ureditvijo križišča »T« oblike, gradnja dela javne razsvetljave, dela javnega vodovodnega omrežja in ostale pripadajoče infrastrukture. Gradnja komunalne opreme se v letu 2023 še ni pričela. V skladu s pogodbo je rok za izgradnjo komunalne opreme 31. 6. 2025, rok za predajo in prenos zemljišča na Mestno občino Novo mesto pa je 31. 12. 2025.

Območje ob Vavpotičevi ulici (soseska Livada)

V letu 2021 je bila sklenjena Pogodba o opremljanju v zvezi z izgradnjo dela javne komunalne opreme na območju Vavpotičeve ulice v Novem mestu – ureditev dostopne ceste in komunalne infrastrukture za novo stanovanjsko območje ob Vavpotičevi ulici (soseska Livada). Predvidena je izgradnja komunalne opreme v 2 fazah. V 1. fazi je bila predvidena izgradnja dostopne ceste s pločnikom, odvodnjavanjem meteornih voda iz ceste in javno razsvetljava, izgradnja večnamenske poti s cestno razsvetljava, meteorne kanalizacije in priključka nove dostopne ceste s pločnikom in odvodnjavanjem meteornih voda iz ceste. V letu 2022 je bil z investitorjem sklenjen aneks k pogodbi o opremljanju, na podlagi katerega se je območje komunalnega opremljanja razširilo na dodatno parcelo. Julija 2022 je investitor pridobil gradbeno dovoljenje za gradnjo dela komunalne opreme, v nadaljevanju je sledila gradnja. V letu 2023 je bila predmetna komunalna oprema iz 1. faze zgrajena in zapisniško prenesena na Mestno občino Novo mesto.

OPPN Novi trg

Konec leta 2023 je bil z investitorjem gradnje novega stanovanjsko-poslovnega objekta sklenjen Sporazum o izgradnji komunalne opreme na območju OPPN Novi trg. Predvidena je izgradnja desnega zavijalnega pasu na Seidlovi cesti za zavijanje na Rozmanovo ulico z delno rekonstrukcijo avtobusnega postajališča, peščevih, kolesarskih in drugih javnih površin, ureditev zunanjih površin ob stanovanjsko-poslovnem objektu, ki bodo služile kot javne površine (vključno s kolesarskimi površinami), rekonstrukcija javnega vodovoda na delu ceste Na Loko, izgradnja kanalizacije odpadnih padavinskih voda v okviru ceste Na Loko z izpustom v reko Krko, izgradnja kanalizacije odpadnih komunalnih voda na cesti Na Loko do navezave na S kanal ter ureditev ceste Na Loko. Gradnja je predvidena sočasno z izgradnjo stanovanjsko-poslovnega objekta, za katerega mora investitor pridobiti še gradbeno

dovoljenje. Rok za predajo komunalne opreme je 3 leta od pridobitve pravnomočnega gradbenega dovoljenja za stanovanjsko-poslovni objekt.

V. ODDELEK ZA EKONOMIKO NEPREMIČNIN

V Oddelku za ekonomiko nepremičnin se izvajajo naslednje dejavnosti:

- ravnanje s stvarnim premoženjem Mestne občine Novo mesto (najemanje, upravljanje),
- izdaja potrdil o predkupni pravici,
- naloge na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja,
- izvajanje obvezne lokalne gospodarske javne službe zavetišča za zapuščene živali,
- priprava in urejanje baze podatkov za odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča,
- izdajanje odločb o obratovalnih časih gostinskih lokalov.

1 RAVNANJE S STVARNIM PREMOŽENJEM V LASTI MESTNE OBČINE NOVO MESTO

Ravnanje s stvarnim premoženjem, ki se nanaša na najemanje in upravljanje, se je izvajalo skladno s področno zakonodajo, to je predvsem z Zakonom o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti in Uredbo o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti, Zakonom o kmetijskih zemljiščih, Stanovanjskim zakonom in ostalimi predpisi, na podlagi katerih smo opravljali delo na področju oddajanja in upravljanja premoženja.

Na področju ravnanja s stvarnim premoženjem so bila načrtovana sredstva za kritje stroškov, povezanih z upravljanjem, razpolaganjem in pridobivanjem nepremičnin. Glavni cilj je bil in je še vedno rešiti čim večje število premoženjskih razmerij, ki so neurejena že vrsto let in izvajanje prostorskih ukrepov občine na področju gospodarjenja z nepremičninami.

Tekoče delo na področju ekonomike nepremičnin v letu 2023 je predstavljalo predvsem:

- oddajanje nepremičnin v najem,
- oddajanje nepremičnin v brezplačno uporabo in občasno uporabo,
- izdajanje potrdil in izjav o (ne)juveljavljanju predkupnih pravic na podlagi Odloka o predkupni pravici Mestne občine Novo mesto in Zakona o varstvu kulturne dediščine,
- izdajanje odločb in sklepov (odločbe o vpisih upravnikov v register upravnikov v skladu s Stanovanjskim zakonom, soglasja k podaljšanemu obratovalnemu času gostinskih obratov na območju Mestne občine Novo mesto ipd.),
- upravljanje stvarnega premoženja,
- sodelovanje z drugimi uradi, državnimi in lokalnimi organi, javnimi zavodi in javnimi podjetji,
- vsakodnevne aktivnosti in individualne obravnave strank.

Lani je bilo vloženi 152 vlog za izdajo potrdila o predkupni pravici. Na področju najema je bilo odprtih 28 zadev, na področju brezplačne uporabe pa 51. Vse zadeve se tekoče rešujejo.

V letu 2023 smo objavili Javni poziv za zbiranje ponudb za oddajo prostorov v lasti Mestne občine Novo mesto v najem oziroma v brezplačno uporabo/souporabo za namen izvajanja društvenih dejavnosti. Na podlagi razpisa so se oddajali poslovni prostori na Gubčevi ulici 15. Poziv je bil namenjen vsem pravnim osebam (društva, zasebni zavodi ali druge organizacije), ki delujejo in prispevajo k družbenemu razvoju v občini (na področjih športa, kulture, socialnega in zdravstvenega varstva, mladine, okolja in drugih sorodnih področjih). Oddani so bili vsi prostori, ki so bili na voljo.

2 KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN RAZVOJ PODEŽELJA

2.1. Kmetijstvo in razvoj podeželja

Na področju kmetijstva in razvoja podeželja je bil na podlagi 24. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US in 123/21), Pravilnika o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva in podeželja v Mestni občini Novo mesto za programsko obdobje 2015 – 2020 (DUL, št. 4/2015 in 8/2015) in Odloka o proračunu Mestne občine Novo mesto za leto 2022 (DUL, št. 25/2020 in 19/2021) v letu 2023 izveden Javni razpis za dodelitev finančnih sredstev za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja v Mestni občini Novo mesto v letu 2023. Predmet Javnega razpisa so bila nepovratna finančna sredstva za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja za leto 2023 v okvirni višini do 125.000,00 EUR po shemi državnih pomoči v kmetijstvu, skladno z Uredbo komisije (EU) št. 702/2014 in Uredbo komisije (EU) št. 1407/2013. Shema za dodelitve pomoči v programskem obdobju 2015-2020 je bila podaljšana za skupinske izjeme do 30. 6. 2023 in za pomoči de minimis do konca leta 2023. Sredstva so bila razdeljena glede na dejansko realizacijo proračuna.

Razpisanih je bilo šest ukrepov in dva podukrepa:

- pomoč za naložbe v opredmetena ali neopredmetena sredstva na kmetijskih gospodarstvih v zvezi s primarno kmetijsko proizvodnjo (ukrep 1):
 - o posodabljanje kmetijskih gospodarstev (podukrep 1.1.) 68.000 EUR
 - o urejanje kmetijskih zemljišč in pašnikov (podukrep 1.2.) 20.000 EUR
- pomoč za zaokrožitev kmetijskih in gozdnih zemljišč (ukrep 2) 2.000 EUR
- pomoč za plačilo zavarovalnih premij (ukrep 3) 7.000 EUR
- pomoč za naložbe za ohranjanje kulturne in naravne dediščine na kmetijskih gospodarstvih (ukrep 4) 7.000 EUR
- pomoč za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter naložbe v nekmetijsko dejavnost na kmetiji – de minimis (ukrep 5) 6.000 EUR
- podpora delovanju društev s področja kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja (ukrep 7) 15.000 EUR

Prejeli smo 70 vlog (oziroma 80 vlog po posameznih vrstah ukrepov oz. podukrepih):

- za ukrep 1:
 - posod. kmet. gospodarstev (podukrep 1.1.): skupaj 56 vlog, od teh:
 - za naložbe v gradnjo: 3 vloge
 - nakup kmetijskih strojev in opreme: 49 vlog
 - za urejanje kmet. zemljišč in pašnikov (podukrep 1.2.): 7 vlog
- za ukrep 2 - pomoč za zaokrožitev zemljišč: 1 vloga
- za ukrep 3 - pomoč za plačilo zavarovalnih premij: 6 vlog
- za ukrep 4 –pomoč za naložbe za ohranjanje kulturne in naravne dediščine na kmetijskih gospodarstvih: 0 vlog
- za ukrep 5 – pomoč za naložbe v predelavo in trženje: 4 vloge
- za ukrep 7 – podpora delovanju društev: 10 vlog.

Vloge so bile obravnavane na podlagi pogojev in meril, ki so bili navedeni pri posameznih ukrepih, v poglavju IV. razpisa. Delež sofinanciranja pri posameznih ukrepih od 1. do 5. točke poglavja II razpisa za leto 2023, je določila komisija za vse upravičence, ki so izpolnjevali pogoje in sicer glede na število pravočasno prispelih, popolnih in upravičenih vlog, višino upravičenih stroškov ter višino razpoložljivih razpisanih sredstev pri navedenih ukrepih. Upravičencem je bil izdan sklep o višini odobrenih sredstev za posamezen ukrep. Medsebojne obveznosti glede porabe dodeljenih sredstev med občino in prejemnikom pomoči pa so bile predmet sklenjene pogodbe. Upravičencem so bila sredstva iz proračuna občine izplačana na podlagi zahtevka za izplačilo finančnih sredstev in poročila o izvedenih aktivnostih, kateremu

so mora biti predložena dokazila o plačilu obveznosti (originalni računi z dokazili o plačilu, ki so se morali nanašati na datum opravljene storitve po oddaji vloge do roka za dostavo zahtevkov ter poročilo o izvedenih aktivnostih).

2.2. Naravne nesreče

Leta 2023 je območje Mestne občine Novo mesto prizadela naravna nesreča - Neurje z dežjem in vetrom (od 17. julija do 25. julija 2023). Mestna občina Novo mesto je na podlagi 37., 76., 97.a in 98. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 — UPB, 97/10 in 21/18 — ZNOrg in 117/22), Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč (Uradni list RS, št. 114/05- UPB, 90/07, 102/07, 40/12- ZUJF in 17/14, 163/22, 18/23 – ZDU-10, 88/23, 95/23 – ZIUOPZP in 117/23 – ZIUOPZP-A) ter Uredbe o metodologiji za ocenjevanje škode (Uradni list RS, št. 67/03t 79/04, 33/05, 81/06 in 68/08) opravila naloge za odpravo posledic ter naravne nesreče.

Po pozivu URSZR, z dne 28. 7. 2023, navodilo za ocenjevanje škode 17 – 25. julij 2023 na podlagi originalnih obrazcev o škodi na stvareh zaradi posledic močnega neurja z dežjem in vetrom v letu 2023, so člani občinske komisije za ocenjevanje škode po naravnih nesrečah v Mestni občini Novo mesto, opravili ogled prizadetih območij ter pripravili predhodno oceno škode na prizadetih stvareh zaradi posledic neurja z dežjem in vetrom. Škoda se je ocenjevala na zemljiščih zaradi zemeljskih plazov, nanosov in odnosov zemljin, nanosov mulja, lesne mase, gramoza na površine, delne škode na stavbah in popolno uničenje objektov.

Na podlagi Sklepa o ocenjevanju škode na stvareh zaradi posledic neurja z dežjem, vetrom, zemeljskimi plazovi in poplavami med 17. in 25. julijem 2023, z dne 26. 7. 2023, ki ga je izdala Uprava RS za zaščito in reševanje, je Mestna občina Novo mesto zbirala vloge oškodovancev, ki so zaradi neurja v letu 2023 utrpeli škodo na stvareh. Škodo so lahko prijavi tisti oškodovanci, ki so utrpeli škodo na zemljiščih, stavbah oziroma na infrastrukturi in vodotokih v občini. Zbiranje vlog je potekalo od 27. 7. 2023 do 25. 9. 2023. Občina je prejela 4 vloge. Sledil je vnos vlog v državno aplikacijo Ajda, ki se je zaključil 25. 9. 2023. Skupna vrednost ocenjene škode na območju Mestne občine Novo mesto je po naravni nesreči v letu 2023 znašala skupaj 43.159,92 EUR.

Ostale stalne naloge, ki so bile v letu 2023 izvedene na področju kmetijstva, so sledeče:

- poročanje o dodeljenih državnih pomočeh s področja kmetijstva in ribištva po skupinskih izjemah in po pravilu de minimis pristojnima ministrstvom (Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvo za finance);
- izdaja potrdil o prejemu sredstev iz občinskega proračuna upravičencem, ki se prijavljajo na razpise Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano oziroma Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja;
- sodelovanje s svetovalno službo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije – Kmetijsko gozdarskega zavoda Novo mesto (vsakodnevno v času izvedbe javnega razpisa za področje kmetijstva in podeželja – priprava mnenj k posameznim ukrepom javnega razpisa, pojasnila ob pripravi vlog upravičencem);
- posredovanje odgovorov in pojasnil strankam v zvezi z vprašanji iz širšega področja kmetijstva;
- sodelovanje z društvi in združenji, ki delujejo na področju kmetijstva in razvoja podeželja;
- vodenje javnih objav – ponudb za prodajo ali zakup kmetijskega zemljišča ali gozda;
- vodenje javnih objav - odločb Fitosanitarne uprave Republike Slovenije, Ministrstva za kmetijstvo, v zvezi s pojavom nevarnih rastlinskih boleznih in škodljivcev oziroma zdravstvenim varstvom rastlin na območju občine;
- obravnavanje vlog potencialnih oškodovancev, ki so na dom prejeli pred tiskane obrazce za prijavo škode zaradi posledic pozebe, zbrane vloge smo vnesli v sistem AJDA.

2.3. Gozdarstvo

Na področju gozdarstva smo izvedli naslednje naloge:

- nadzor nad izvajanjem koncesije po koncesijski pogodbi za izvajanje izbirne gospodarske javne službe izvajanja del v gozdovih v lasti MONM;
- nadzor nad realizacijo plana sečenj v gozdovih v lasti MONM v letu 2023 (po izdanih odločbah ZGS OE Novo mesto);
- terenski ogledi gozdnih parcel v lasti občine za potrebe gospodarjenja z gozdom v letu 2023 in posledično za potrebe uvrstitve posameznih parcel v plan prodaje, s predstavniki koncesionarja GG NM d.d. in odgovornim revirnim gozdarjem;
- pomoč predstavnikom koncesionarja pri zaporah ceste ob sečnji gozdnih parcel ob cestah;
- izvedba plačila koncesijske dajatve s strani koncesionarja ob zaključku poslovnega leta.

V letu 2023 je bilo veliko dela opravljenega na gozdnih parcelah, ki so bile zajete v Program izvajanja del v gozdovih v lasti Mestne občine Novo mesto. Celoten plan predvidenih sečenj je bil izveden. Donos po kubiku lesa je bil višji kot v preteklem letu. Izvedena so bila tudi vlaganja v gozdno gojitvena dela (nega in sadnja). V ta namen smo izvajali določila koncesijske pogodbe, ki sta jo sklenila Mestna občina Novo mesto in Gozdno gospodarstvo Novo mesto d.d., to je spremljali in vršili smo nadzor nad koncesijo (ta zajema sečnjo in spravilo lesa, prodajo gozdnih lesnih sortimentov ter gradnjo oziroma vzdrževanje gozdne infrastrukture v gozdovih v lasti občine), preverjali cenik gozdnih sortimentov in stroškov dela ter ob zaključku načrtovanih del obračunali koncesijsko dajatev. Skupaj s predstavniki koncesionarja in revirnih gozdarjev Zavoda za gozdove Slovenije, Območne enote Novo mesto, smo se na podlagi ogledov občinskih gozdnih parcel na terenu odločali za nadaljnje gospodarjenje z gozdom na teh parcelah.

3 NADOMESTILO ZA UPORABO STAVBNEGA ZEMLJIŠČA (NUSZ)

Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča se plačuje od zazidanih in nezazidanih stavbnih zemljišč na območjih mest in naselij mestnega značaja, na območjih, ki so določena za stanovanjsko in drugo kompleksno graditev, na območjih, za katere je sprejet prostorski izvedbeni načrt in na drugih območjih, ki so opremljena z vodovodnim in električnim omrežjem. Odmerja se na podlagi Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča Mestne občine Novo mesto. Zavezanec za plačilo nadomestila je neposredni uporabnik zemljišča oziroma stavbe ali dela stavbe (imetnik pravice razpolaganja oziroma lastnik, najemnik, zakupnik, uživalec). Podatke o zavezancih in stavbnih zemljiščih občina pridobiva iz evidence GURS, zemljiške knjige in drugih javnih evidenc, od upravnega organa, pristojnega za izdajo dovoljenj za posege v prostor, iz občinskih prostorskih načrtov, lastnih evidenc in na podlagi prijave neposrednega uporabnika stavbnega zemljišča.

V letu 2023 smo nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča odmerili zavezancem na podlagi Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Mestni občini Novo mesto (DUL, št. 29/19, 19/21, 6/22 in 31/22). Skupno število zavezanec za odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča je znašalo 16.242. Skupna višina odmere nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča je znašala 7.360.958,65 EUR, od tega za 14.489 zavezancev (fizične osebe) 1.634.798,87 EUR in za 1.753 zavezancev (pravne osebe) 5.726.159,78 EUR. Glede na leto 2022 je število zavezancev večje in sicer za 162 zavezancev.

Na izdane odločbe o odmeri nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča je bilo v letu 2023 podanih 126 pritožb, pri čemer so bile štiri pritožbe specifične. Glede na število zavezancev (16.242) je to 0,77 %. Pritožbe so vlagali večinoma zavezanci, ki se niso odzvali na povabilo za predhodno uskladitev sprememb pri podatkih za odmero NUSZ. Večina sprememb je nastala po odmeri. Na zaprosilo Finančnega urada Novo mesto smo k pritožbam posredovali pisno mnenje o utemeljenosti pritožbenih razlogov.

Za leto 2023 je bil na podlagi Statuta Mestne občine Novo mesto (DUL, št. 14/19 – uradno prečiščeno besedilo) in na podlagi 17. člena Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Mestni občini Novo mesto (Dolenjski uradni list, 29/19 in 19/21) sprejet Ugotovitveni sklep o revalorizaciji vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Mestne občine Novo mesto za leto 2023 (Dolenjski uradni list, št. 31/22).

Na področju nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča vodimo v skladu z zakonodajo bazo podatkov za odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, ki mora vsebovati vse potrebne podatke o objektih in površinah zazidanih in nezazidanih stavbnih zemljišč, njihovi legi, namenu uporabe, komunalni opremljenosti, lastništvu in zavezancih za plačilo nadomestila. Skrbeti moramo tudi za evidentiranje vseh sprememb podatkov, ki vplivajo na odmero nadomestila. Navedena podatkovna baza je osnova za izdajo odločb o odmeri in plačilu nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, ki jih izdaja Ministrstvo za finance oziroma pristojni finančni urad. Bazo redno ažuriramo s spremenjenimi podatki, ki nam jih posredujejo sami zavezanci za plačilo nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, podatki, ki jih dobimo od pristojnih državnih organov (Finančna uprava Republike Slovenije in Geodetska uprava Republike Slovenije) ter s podatki iz odločb o odmeri komunalnega prispevka.

4 IZDAJANJE ODLOČB O OBRATOVALNIH ČASIH GOSTINSKIH LOKALOV

Za opravljanje gostinske dejavnosti morajo biti izpolnjeni pogoji, ki so določeni v skladu z Zakonom o gostinstvu (Uradni list RS, št. 93/07 – uradno prečiščeno besedilo, 26/14 – ZKme-1B in 52/16), Pravilnikom o merilih za določitev obratovalnega časa gostinskih obratov in kmetij, na katerih se opravlja gostinska dejavnost (Uradni list RS, št. 78/99, 107/00, 30/06, 93/07 in 16/21) in Odlokom o merilih za izdajo soglasij za obratovanje v podaljšanem obratovalnem času gostinskim obratom in kmetijam, na katerih se opravlja gostinska dejavnost, na območju Mestne občine Novo mesto (Dolenjski uradni list, št. 11/2020 in 6/2021).

Gostinec določi obratovalni čas gostinskega obrata/kmetije samostojno, v skladu s svojimi poslovnimi interesi in z upoštevanjem določb zakonodaje. Soglasje za podaljšanje obratovalnega časa gostinskega obrata oziroma kmetije je časovno omejeno in velja le za obdobje, ki je v soglasju potrjeno, oziroma največ do konca tekočega leta.

V letu 2023 smo prejeli 65 vlog za obratovalni čas (prijava rednega obratovalnega časa in izdaja soglasij za obratovanje v podaljšanem obratovalnem času – vključno s spremembami).

VI. ODDELEK ZA INVESTICIJE

Na področju investicij je oddelek v okviru dodeljenih pristojnosti skrbel za strokovne, razvojne, organizacijske in upravne naloge v zvezi z načrtovanjem in izvajanjem investicijskih projektov in investicijskem vzdrževanju objektov v lasti občine ter objektov gospodarske javne infrastrukture.

1 INVESTICIJE - NAČRT RAZVOJNIH PROGRAMOV

V nadaljevanju so predstavljeni projekti opredeljeni v NRP-ju, ki so se projektno vodili v Oddelku za investicije. Del projektov iz NRP se vodi tudi v ostalih oddelkih Urada za prostor in razvoj ter v Uradu za družbene dejavnosti.

2 OBJEKTI V LASTI MONM, VRTCI, ŠOLE

Na oddelku se aktivno sodeluje pri načrtovanju in izvajanju investicijskega vzdrževanja objektov v lasti MONM ter objektov, v katerih deluje občinska uprava in zavodi za izvajanje predšolske in šolske dejavnosti. Plan investicijskega vzdrževanja za te objekte ter nabavo

potrebne opreme za izvajanje programov se uskladi po sprejetem proračunu, v sodelovanju z posameznimi zavodi.

Dela investicijskega vzdrževanja objektov v uporabi uprave MONM se izvajajo v okviru Urada za prostor in razvoj, del pa se izvaja tudi v Uradu za finance in splošne zadeve (tekoče oz. redno vzdrževanje). V oddelku vodimo tudi investicije v novogradnjo objektov na področju predšolske vzgoje in osnovnega šolstva.

V sklopu investicijskega vzdrževanja vrtcev so bila v letu 2023 izvedena investicijska vzdrževalna dela na:

- Vrtcu Ciciban – nakup pisarniške opreme (stoli), nabava igral, termo posode za kuhinjo, senčilo za teraso (Bibe), ureditev stropa v delavnici, nabava aparatov za čiščenje, obnova parketa v Bibah, zunanje igralo v enoti Ciciban, nabava klimatske naprave za enoto Bibe in Kekec, obnova in sanacija zunanjih igral v enoti labod.
- Vrtcu Pedenjped – prizidava novega nadstreška (terase) za razvojni oddelek v enoti Pedenj ped, nabava novega plinskega kotla za kuhinjo
- Vrtcu Stopiče – ureditev peskovnika, nakup zunanjih igral
- Vrtec Brusnice – nakup sušilnega stroja, inox zaščita podbojev vrat , nujna zamenjava plinskega kotla v kuhinji,
- Vrtec Otočec – nakup zunanjega igrala.

V sklopu investicijskega vzdrževanja osnovnih šol so bile v letu 2023 izvedena investicijska vzdrževalna dela na:

- OŠ Brusnice – nakup kuhinjske opreme, sanacija tlakov, popravila sanacija vodovodne instalacije ,
- OŠ Stopiče – ureditev enih sanitarij, nakup pomivalnega stroja
- OŠ Dragotin Kette – nakup kosišča , ureditev asfaltnega igrišča, popravilo dvigala,
- OŠ Grm – zamenjava notranjega stavbnega povišja,
- OŠ Šmihel- ureditev stare vodovodne inštalacije
- OŠ Otočec- nakup opreme za knjižnico, ureditev klime
- OŠ Bršljin – Ureditev kuhinje, sofinanciranje zamenjave tlakov in vrat, sofinanciranje popravila toplotnih črpalk.
- OŠ Center – ureditev sanitarij v podružnici mali Slatnik, sofinanciranje nakupa opreme za novi učilnici.
- OŠ Drska – zamenjava požarne centrale, zamenjava zasilne razsvetljave
- Glasbena šola – delna ureditev fasade in cokla

3 ŠPORT

Na področju športa smo v letu 2023 končali z izgradnjo Bazenskega kompleksa v Češči vasi ter pričeli z izgradnjo pokrite tribune v Portovalu ter preko Zavoda Novo mesto izvajali vzdrževalna dela na športnih objektih.

4 KULTURA

Na področju kulture v investicijskem smislu ni bilo aktivnosti.

5 CESTNO GOSPODARSTVO

Na področju cestnega gospodarstva je Oddelek za investicije v letu 2023 izvajal aktivnosti v zvezi z izvedbo investicij na področju občinske cestne infrastrukture, kar vključuje pridobivanje investicijske in projektne dokumentacije, vseh potrebnih upravnih soglasij in dovoljenj, sodelovanje pri pridobivanju zemljišč, potrebnih za izvedbo investicij, pripravo in izvedbo postopkov javnih naročil za oddajo del in storitev, vodenje investicij, prevzem investicije, končni zaključni obračun in predajo končane investicije v uporabo. Poleg vseh opravil, ki jih zahteva področje vodenje investicij občinskih cest, je potekalo tudi sodelovanje oz. koordinacija nalog z državnimi organi na področju priprave in izvedbe investicij na državnih cestah, ki se sočasno financirajo iz državnega in občinskega proračuna, na podlagi predhodno sklenjenih sporazumov o sofinanciranju.

Občinske ceste

Na področju občinskih cest so bile izvedene naslednje investicije:

- Ureditev enostranskega hodnika za pešce v Črmošnjicah na LC 295130, 2. faza;
- Rekonstrukcija LC 295171 Pangrč Grm – Gabrje;
- Ureditev ulice Marjana Kozine;
- Ureditev križišča Straške in Povhove ulice;
- Ureditev makadamske povezave Srebrniče – kolesarka Novo mesto – Straža;
- Ureditev šolske poti Gabrje – Jugorje.

Izvedla se je sanacija in preplastitev na občinskih cestah Brusnice – Bednje, Cegelnica, Pristava – Mihovec, Šukljetova, Vaška cesta, Krka, Maistrova, Gorenje Kamenje, Hrib pri Orehku, Žlebe (Bajnof), Dolenje Grčevje, Cerovci.

Investicija Tematska pot gradišče Marof in Kettejev drevored je bila vključena v Trajno urbano strategijo (TUS) kot ena od prioriternih investicij skupaj z ureditvijo mestnega jedra. Predvidena je bila ureditev tematske poti Gradišče in večnamenske poti Kettejev drevored od priključka na Seidlovo cesto do Marofa, ki zajema investicijski del z novim tlakovanjem Kettejevega drevoreda, ureditvijo novo načrtovanih peščenih poti (po Konservatorskemu načrtu), ureditvijo javne razsvetljave, urbane opreme in novo zasaditvijo ter programski del. Projekt je sofinanciran iz EU skladov preko mehanizma CTN. Investicija je bila zaključena že v letu 2020. Konec leta 2021 smo podpisali pogodbo o sofinanciranju z MOP. Konec leta 2021 je bil izstavljen in plačan zahtevak za izplačilo, ki je zajemal veliko večino predvidenih sofinancerskih sredstev. Preostanek črpanja iz sklada evropskih sredstev za regionalni razvoj je bil izveden konec leta 2022 na podlagi predhodno podpisanega dodatka k sporazumu o sofinanciranju z MOP. V nadaljevanju se bo še izvajalo poročanje o kazalnikih učinkovitosti projekta na MOP.

Za pločnik in javno razsvetljavo med Dolenjimi Kamencami in Potočno vasjo je bila po projektu izvedba predvidena v 3. fazah, od katerih sta 1. in 3. faza že realizirani (cestna razsvetljava Dolenje Kamence in cestna razsvetljava Hudo).. Gradnja 2. faze projekta se je pričela avgusta 2023. S preostalimi lastniki v Potočni vasi je bila sklenjena služnostna pogodba. Skozi Dolenje Kamence do prepustov čez Mlinščico v Potočni vasi so bili zgrajeni meteorna kanalizacija, vodovod, oporni zidovi in postavljeni cestni robniki. Na vodovodu sta bila uspešno opravljena tlačni preizkus in dezinfekcija. Prepusta čez Mlinščico sta bila preprojektirana in dograjena. Med prepustoma je bil zgrajen podporni zid za hodnik za pešce. Zaključek gradnje je predviden spomladi 2024 oz. poletju 2024 v primeru reševanja problematike nedelovanja meteorne kanalizacije 50 m nad mejo obdelave projekta v Dolenjih Kamencah.

V letu 2022 smo pridobili projektno dokumentacijo za prometno ureditev Westrove ulice ter slepega kraka Šegove ulice. Izvedba je predvidena sočasno z investicijo Direkcije za infrastrukturo, namerava urediti železniški prehod na omenjeni ulici, predvidoma, v prihodnjih letih, ko bodo imeli zagotovljena sredstva.

V letu 2023 smo pridobili projektno dokumentacijo za 1. fazo rekonstrukcije Vavpotičeve ulice, ki zajema izgradnjo meteorne in fekalne kanalizacije od Tiskarne Novo mesto do navezave pri črpališču na ulici Bršljin. 1. faza bo zaključena predvidoma v mesecu juniju 2024. Konec leta 2023 smo pričeli s projektiranjem 2. faze Vavpotičeve ulice, ki zajema ureditev mešani površin za pešce in kolesarje, cestno razsvetljavo ter postavitev fizične ovire, ki bo onemogočala tranzit iz bližnje obrtno industrijske cone. Pričetek 2. faze je predviden takoj po zaključku 1. faze.

Aprila 2023 so bila zaključena gradbena dela na projektu Ureditev enostranskega hodnika za pešce v Črmošnjicah pri Stopičah – 1. faza, ki je potekala od glavne ceste Novo mesto – Metlika do mostu čez potok Težka voda.

Gradnja 2. faze projekta od mostu do križišča se je pričela aprila 2023 in zaključila septembra 2023.

Poleti 2023 je bila pridobljena PZI projektna dokumentacije za projekt Rekonstrukcija lokalne ceste LC295102 Gorenje Lakovnice – Jurna vas. Pričetek gradbenih del je bil novembra 2023. Gradbena dela bodo zaključena predvidoma spomladi 2023.

Državne ceste

V jeseni 2022 se je pričela izgradnja 2. faze peš in kolesarskih površin ob Topliški cesti. Delno je bila izvedena rekonstrukcija celotne voziščne konstrukcije, nadaljevanje rekonstrukcije z izdelavo pločnika, pripadajočo komunalno infrastrukturo in cestno razsvetljava je bila uspešno zaključena v letu 2023, ko je bila tudi predana v stalno uporabo.

V letu 2022 so se pričela izgradnja pešcevih in kolesarskih površin s cestno razsvetljava in avtobusnim obračališčem ob regionalni cesti Mali Slatnik-Petelinjek. Dela so se nadaljevala v leto 2023 in bila uspešno zaključena.

Za ureditev Šentjernejske ceste je bila aprila 2023 pridobljena PZI projektna dokumentacija. Maja 2023 je bila dokumentacija predana v recenzijo na DRSI, ki še vedno ni razpisala recenzije

V letu 2022 se je pričela gradnja na projektu rekonstrukcija regionalne ceste skozi naselje v Birčni vasi z ureditvijo pločnika za pešce, cestne razsvetljave, para avtobusnih postajališč, obračališča in ureditvami dostopnih poti in navezav na obstoječe lokalne ceste. Gradnja se je nadaljevala v letu 2023 in bila uspešno zaključena.

Ob podružnični osnovni šoli v Birčni vasi se je sočasno z investicijo rekonstrukcije regionalne ceste izvedlo parkirišče, ki je zagotovilo zadostno število parkirnih mest za potrebe parkiranja učiteljev in obiskovalcev. Ureditev parkirišča zajema dovoz, parkirišče za 15 vozil, od tega eno parkirno mesto za invalide. Parkirišče je ograjeno s panelno ograjo in opremljeno s cestno razsvetljava.

Za rekonstrukcijo križišča na Ratežu je bila leta 2022 s strani Direkcije izdelana in potrjena projektna naloga za izdelavo PZI projektne dokumentacije. Izdelana je na osnovi potrjene 6 variante idejne rešitve krožnega križišča regionalnih cest in lokalne ceste. Naročilo projektne dokumentacije čaka na razpoložljiva sredstva s strani Direkcije.

Zaradi zagotovitve prometne varnosti je bil v območju križišča ob regionalni cesti izveden pločnik in cestna razsvetljava v dolžini 130m. Gradnja pločnika se je nadaljevala v leto 2023 in se ni zaključila. Nov prehod za pešce in ureditev odvodnjavanja meteornih vod bosta zaključena, ko bo Direkcija izvedla preplastitev križišča in cestišča v območju novozgrajenega pločnika predvidoma do sredine leta 2024.

6 KOMUNALNO OPREMLJANJE OBRTNIH, POSLOVNIH IN GOSPODARSKIH CON

V letu 2023 je bila zaključena izvedba 1. faze komunalnega urejanja PIC Cikava. Pridobljena so bila sredstva za sofinanciranje operacije z EU sredstvi preko mehanizma dogovor za razvoj regij (ESRR in RS).

Prav tako je bila v letu 2023 zaključena izvedba 2. faze urejanja OIC Livada, s čimer je omogočen dostop vsem podjetjem na območju cone.

7 STANOVANJSKO GOSPODARSTVO

Rekonstrukcija objekta Glavni trg 2 se je začela že junija 2020. Z rekonstrukcijo objekta, ki zajema temeljito statično obnovo konstrukcije, bo ob upoštevanju kulturno-varstvenih smernic pridobljenih 8 stanovanj ter 3 poslovni prostori, ki bodo namenjeni neprofitnim dejavnostim za oživitvev mestnega jedra.

V letu 2023 je bila investicija zaključena. Urejenih je 8 novih stanovanj velikosti od 52 m² do 95 m² ter 3 poslovne prostore.

Gradnja stanovanj na območju ZN Podbreznik:

V letu 2023 je MONM v sodelovanju s Stanovanjskim skladom RS (SSRS) nadaljevala z aktivnostmi na projektu izgradnje najemnih stanovanj na območju ZN Podbreznik. Gre za gradnjo petih večstanovanjskih objektov in sicer blokov B1, B3 in B5 s 103-emi stanovanji s strani SSRS in blokov B7 in B9 z 81-imi stanovanji s strani MONM. V letu 2021 je bila naročena izdelava investicijske in projektne dokumentacije (IDZ, IDP in DGD), na podlagi katere je bilo v prvi polovici leta 2022 pridobljeno dovoljenje za gradnjo, kar je MONM omogočilo, da se je prijavila na razpise za pridobitev sredstev za sofinanciranje projekta izgradnje najemnih stanovanj na območju ZN Podbreznik.

Na razpisu za pridobitev sredstev iz naslova Načrta za odpornost in okrevanje (NOO) MONM sredstev ni uspela pridobiti. Uspešna pa je bila na razpisu za pridobitev sredstev za 50% soinvestiranje projekta s strani SSRS po » Programu zagotavljanja javnih najemnih stanovanj za leto 2022 in 2023«. S tem namenom je bila med MONM in SSRS v letu 2022 sklenjena pogodba o soinvestiranju. V skladu z navedeno pogodbo o soinvestiranju in oddaje vse potrebne dokumentacije pa je bila konec leta 2023 za investicijski projekt – Večstanovanjska bloka B7 in B9, Podbreznik v Novem mestu med MONM in SSRS sklenjena tudi prodajna pogodba, na podlagi katere se ta investicijski projekt s strani SSRS sofinancira v višini cca. 5.878.300 EUR.

V letu 2022 je bil izveden postopek JN za izbiro izvajalca po sistemu projektiranje (PZI) in gradnja, na podlagi katerega je MONM z izbranim najugodnejšim ponudnikom v začetku leta 2023 sklenila pogodbo za izdelavo PZI in izgradnjo načrtovanih objektov. V letu 2023 je bila izvedena skupna garaža, objekta B7 in B9 pa sta bila zgrajena do 2. etaže. Gradnja se bo nadaljevala in zaključila v začetku leta 2025.

8 POVRŠINE ZA KOLESARJE

Večnamenska pot ob Levičnikovi cesti: gradnja je bila zaključena v letu 2019. Namen projekta je sledenje ciljem strategije urbanega razvoja mesta, ki želi mestne predele varno povezati s kolesarskimi potmi, kar bi hkrati pomenilo izboljšanje kvalitete zraka v urbanem okolju. Ob "hitri" Levičnikovi cesti smo zato načrtovali izgradnjo varne kolesarske poti, popolnoma ločene od vozišča ceste. V teku je 5-letno poročanje MZI, ker je investicija bila sofinancirana iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Brv in kolesarska povezava – Irča vas: projekt v povezavi z ostalimi investicijami v občini predstavlja celostno urejanje trajnostnega prometa. Brv in kolesarska pot Irča vas bo omogočala trajnostno mobilnost med Drsko in Bršljinom. V letu 2021 smo izbrali izvajalca za izvedbo vseh gradbenih del s katerim smo tudi podpisali pogodbo o izvajanju. Izvajalec je z deli pričel v letu 2022 in jih uspešno zaključil oktobra 2023.. Sredstva iz kohezijskega sklada EU so bila v celoti počrpana, v nadaljevanju se bo še izvajalo 5 letno poročanje o poteku projekta na MZI.

Brv in kolesarska povezava – Loka-Kandija: projekt v povezavi z ostalimi investicijami v občini predstavlja celostno urejanje trajnostnega prometa. Brv in kolesarska pot Loka-Kandija bo predstavljala eno od točk za povezovanje starega mestnega jedra, Kandije, Drske in zaledja na način, da bo pripomogla k obogatitvi turistične in športno-rekreacijske dejavnosti ter k dvigu kakovosti bivanja v ožjem in širšem prostoru mesta, ter predvsem trajnostni mobilnosti. V letu 2021 smo izbrali izvajalca za izvedbo vseh gradbenih del s katerim smo tudi podpisali pogodbo o izvajanju. Izvajalec je z deli zaključil 2023, ko je bila brv tudi predana v upravljanje.. Počrpana so bila vsa sredstva iz Evropskega sklada za regionalni razvoj, in preostali delež EU sredstev so bila počrpana v celoti. Izvedeno je bilo tudi poročanje o poteku projekta na MZI ki se bo nadaljevalo naslednjih 5 let.

Regionalna kolesarska povezava – Novo mesto – Straža: Osnovni namen izgradnje regionalnih kolesarskih povezav je ureditev varnega kolesarskega prometa, ki bodo Novo mesto povezale s soslednjimi lokalnimi središči. Z investicijo se bo omogočila dnevna migracija kolesarjev iz soslednjih lokalnih središč proti zaposlitvenem in upravnem središču regije, Novemu mestu. S tem se bodo spreminjale tudi potovalne navade prebivalcev, pri čemer se stremi k temu, da kolo postane dobra alternativa osebnemu vozilu. Povečala se bo tudi prometna varnost kolesarjev zaradi urejenih kolesarskih povezav, kar bo vplivalo tudi na povečanje števila dnevnih kolesarjev. Osnovni namen izgradnje regionalne kolesarske povezave je ureditev varnega kolesarskega prometa zagotavljanje trajnostne mobilnosti, v okviru mehanizma Dogovor za razvoj regije. V letu 2019 je bila za regionalno kolesarsko povezavo Novo mesto – Straža pripravljena razpisna dokumentacija za skupno javno naročilo za izdelavo projektne dokumentacije PZI in uspešno izvedeno skupno javno naročilo. Izdelava projektne dokumentacije PZI je bila zaključena v letu 2020. Ravno tako je bil v letu 2022 med Mestno občino Novo mesto in Občino Straža ter Ministrstvom za infrastrukturo, Direkcijo RS za infrastrukturo (DRSI) sklenjen sporazum o sofinanciranju za gradnjo regionalne kolesarske povezave. V letu 2022 je bilo prav tako izvedeno skupno javno naročilo za izgradnjo regionalne kolesarske povezave, katere gradnja se je začela in se bo predvidoma končala aprila 2023. Sredstva iz Evropskega sklada za regionalni razvoj so bila v veliki meri počrpana, v nadaljevanju se bo še izvajalo črpanje preostalega deleža EU sredstev, poročanje o poteku projekta na MZI in postopki za pridobitev uporabnega dovoljenja.

Pešaško-kolesarska pot v gozdu Portoval: v sklopu urejanja obrečne infrastrukture smo izvedli projekt pešaško-kolesarske poti v gozdu Portoval. Splošni cilj je ureditev območja reke Krke na območju plovbnega režima (območje od Irče vasi do Seidlovega jeza) in širše za potrebe lokalnih prebivalcev in turizma ob pogoju sobivanja z naravo in vsem živalskim svetom reke Krke. Ureditev pešaško kolesarske poti v Portovalu je bila predvidena ob desnem bregu reke Krke od Irče vasi pri čolnarni skozi mestni gozd Portoval in se zaključi z navezavo na ureditve športnih objektov Športno rekreacijskega parka Portoval. V letu 2022 je bilo izvedeno javno naročilo in izbrali smo izvajalca za izvedbo vseh gradbenih del. Izvajalec je prav tako pričel z delom na lokaciji in z njimi zaključil konec meseca avgusta 2022. Prav tako smo konec leta 2022 predali pešaško-kolesarsko pot v vzdrževanje koncesionarju Komunala Novo mesto. V sklopu izvajanja projekta smo novembra 2022 izvedli projekt zasaditve 30 (tridesetih) dreves. V nadaljevanju sledi še zasaditev 90 (devetdesetih) dreves in sicer spomladi v letu 2023.

RSZRP Novo mesto: Izgradnja Regionalnega središča za zaščito, reševanje in pomoč Novo mesto bo na eni lokaciji združila službe potrebne za zaščito, reševanje in pomoč na območju Mestne občine Novo mesto in širše. Združevanje služb na področju usposabljanja, izmenjavi izkušenj, vzpostavitvi skupnega sistema vodenja intervencij, kljub temu pa jim ustrezni pogoji omogočajo, da funkcionirajo kot samostojne enote. V letu 2021 je bila izdelana idejna zasnova, študija prometne dostopnosti ter investicijska dokumentacija (DIIP). V letu 2022 smo uspešno izvedli novelacijo prostorske preveritve in izdelavo programske projektne naloge na podlagi dodatnih zahtev MORS (zazidalni preizkus). Aprila 2022 smo prav tako izvedli parcelacijo zemljišč ter spremembe in dopolnitve prostorskega akta, da dopušča gradnjo na območju vojašnice Franca Uršiča. V letu 2023 je bil sklenjen sporazum o izvedbi projektne in investicijske dokumentacije ter delitvi stroškov med MONM in MORS. V letu 2024 sledi izvedba javnega natečaja za izdelavo projektne dokumentacije DGD in PZI ter izdelava predinvesticijske zasnove (PIZ) in izdelava investicijskega programa (IP).

UrbaNMakerspace: Osnovna namena projekta »urbaNMakerspace« sta vzpostavitev prostora z vsemi potrebnimi orodji, stroji in materiali ter vzpostavitev primerne poslovne prostora - inkubatorja, ki bo omogočal delovanje mladim inovativnim podjetjem in nudil okolje za razvoj novih kreativnih idej v delavnici. Mestna občina Novo mesto bo v okviru projekta uredila in opremila poslovne prostore za inkubator »urbaNMakerspace«, ki bo ponujal poslovne prostore za mlada (stara do 5 let) inovativna podjetja in prostor oziroma delavnico, kjer bo sodobna

tehnična oz. robotska oprema z namenom prenašanja izkušenj med podjetniki ter ustvarjanja novega znanja in dodane vrednosti. Prodajalec prostorov, ki so predmet operacije, Zavarovalnica Sava, se je v prodajni pogodbi zavezala, da bo rekonstruirala nenosilno talno ploščo, kar je bilo tudi izvedeno. V nadaljevanju mora Zavarovalnica Sava še izvesti (glede na zaveze) dvigalno invalidsko ploščad, ki pa je trenutno v izvedbi. V letu 2022 je bilo izvedeno javno naročilo in izbrali smo izvajalca za ureditev pisarniških prostorov v 3. etaži poslovnega objekta Novi trg 9. Izvajalec je zaključil z gradbenimi deli marca 2023. Projekt sofinancira ESRR preko mehanizma DRR in ima s pristojnim posredniškim organom (MGRT, sedaj MKRR) podpisano pogodbo o sofinanciranju. Sredstva iz Evropskega sklada za regionalni razvoj so bila v celoti počrpana. Junija 2023 je bilo pridobljeno uporabno dovoljenje. Operacija je bila z oddajo končnega poročila zaključena decembra 2023. Sledi 5-letno poročanje spremljanja operacije. Pisarniški prostori in oprema so bili v upravljanje predani Razvojnemu centru Novo mesto d.o.o..

VII. ODDELEK ZA KOMUNALNE DEJAVNOSTI

Oddelek za komunalne dejavnosti je s svojim delovanjem v letu 2023 pokrival delovanje področja gospodarskih javnih služb oskrbe s pitno vodo, odvajanja in čiščenja odpadnih voda, zbiranja, prevoza, obdelave in odlaganja oziroma odstranjevanja komunalnih odpadkov, pokopališke in pogrebne dejavnosti, javnih površin, javnih sanitarij, služb dejavnosti systemskega operaterja distribucijskega omrežja in dobave zemeljskega plina tarifnim odjemalcem, pripravo in vodenje investicij v komunalno in cestno infrastrukturo, izvajanje upravnih nalog s področja varovanja cest in prometa, izvajanje upravnih nalog s področja oglaševanja ter izvajanje drugih nalog področja, priprava predlogov odlokov in drugih predpisov občine.

Vodovodna, kanalizacijska in druga infrastruktura

V letu 2023 smo na področju kanalizacijske in vodovodne infrastrukture izvedli naslednje investicije:

- rekonstrukcija kanalizacije ob Težki vodi;
- prometna ureditev pri OŠ Grm;
- vodovod Dolenje – Gorenje Kamence;
- kanalizacija Maistrova ulica – 1. faza;
- rekonstrukcija jaška kanalizacije pri URSI;
- kanalizacija Lakovnice;
- vodovod in kanalizacija Ždinja vas – 2. faza;
- vodovod Gabrje – Hrušica;
- pločnik Stopiče – Črmošnjice, 1. in 2. faza.

V 2023 so se izvajale naslednje investicije (ki na dan 31. 12. 2023 niso bile zaključene):

- Rekonstrukcija črpališča Brod
- ČN Karteljevo;
- pločnik in JR Kamence;
- rekonstrukcija lokalne ceste Jurna vas.

V letu 2023 je bila izvedena naslednja projektna dokumentacija oz. pridobljeno gradbeno dovoljenje:

- Rekonstrukcija črpališča Brod;
- Kanalizacija Vrh pri Ljubnu;
- Tlačni kanalizacijski vod preko Ločenskega mostu;
- Komunalno urejanje območja OPPN Regrške košenice 2
- Čistilna naprava Karteljevo;
- Kanalizacija Maistrova ulica – 1. faza;
- Pot ob Težki vodi – 2. faza.

V 2023 poteka projektiranje in pridobivanje pravice graditi naslednjih investicij:

- Vodovod, kanalizacija in ČN Karteljevo;
- Meteorna kanalizacija Ždinja vas (manjši odsek);
- Kanalizacija Maistrova ulica – 2. faza;
- Vodovod Daljni Vrh;
- Vodovod Brusnice - Ratež - Potov Vrh
- kanalizacija Karteljevo, vodovod Karteljevo, vodohran Karteljevo;
- komunalno urejanje območja OPPN Regrške Košenice-2;
- kanalizacija »nova povezava Streliška ulica – S-kanal«;
- kanalizacija Ragovska ulica;
- kanalizacija Slančeva ulica;
- rekonstrukcija ČN Brusnice;
- sanacija kanalizacije ob Brulčevem mlinu;
- kanalizacija Dolenje Kamenje.

Oddelek sodeluje z namenom zagotavljanja uresničevanja interesov Mestne občine Novo mesto pri izvajanju sporazumov oziroma pogodb o opremljanju pri naslednjih investicijah:

- Vodovod Ločna (izvedeno in prevzeto v I. 2023);
- Ureditev komunalne infrastrukture Loka (v pripravi sporazum z investitorjem)
- Rekonstrukcija komunalne infrastrukture Šegova ulica (izvedba razpisa za izbiro izvajalca gradnje s strani investitorja);
- Komunalno opremljanje Mrvarjev hrib;
- Izvedba OPPN Jakčeva ulica (v teku prevzem infrastrukture);
- Izvedba komunalne infrastrukture v GC Zahod (poteka projektiranje);
- Izvedba vodovoda v Prečni (sporazum z investitorjem).

Na podlagi pogodbe s Komunalo Novo mesto je potekalo intervencijsko vzdrževanje kanalizacijske in vodovodne infrastrukture. V letu 2023 so bile izvedene lokalne sanacije kanalizacije na Markljevi ulici, Krajčevi ulici, Topliški cesti, Šegovi ulici, Koštialovi ulici, Adamičevi ulici, v Češči vasi, Kandijski ulici, Ulici Mirana Jarca, izvedeni so bili interventni ukrepi na ČN Suhadol, CČN Ločna, črpališču Prečna, ČN Prečna ter na področju vodovodne infrastrukture vgrajeni merilniki motnosti v vrtinah Kamenje ter Gabrje, zamenjane črpalke v črpališčih Kamence, Stari Grad, na Ljubljanski cesti ter Pahi, v VH Veliki Cerovec, obnovljena sta bila krajša odseka vodovoda na Šegovi ulici ter v Ločni.

Oddelek je zadolžen tudi za nadzor nad vodenjem in vzdrževanju katastra za komunalno infrastrukturo. Naloge izvaja izvajalec gospodarske javne službe Komunala Novo mesto.

Oddelek vrši nadzor nad vzdrževanjem javnega hidratnega omrežja, ki ga je na podlagi »in-house« pogodbe izvajala Komunala Novo mesto. V letu 2023 je bilo zamenjanih 55 hidrantov.

Ravnanje z odpadki

Na področju ravnanja z odpadki so bile izvedena aktivnosti, opredeljene v nadaljevanju. Investicijsko vzdrževanje deponije Leskovec je opredeljeno v Poslovnem planu javnega podjetja CeROD d.o.o. (v nadaljevanju CeROD) za tekoče leto in ga sprejme Svet županov in Skupščina podjetja.

Na področju investicijskega vzdrževanja objektov ravnanja z odpadki, je bilo v sodelovanju s javnim podjetjem CeROD v letu 2023 realizirano: nadgradnja plinske mreže, tesnilna zaščita med staro in novo deponijo, nadgradnja BACOM (polžni transporter, motorji in frekvenčniki),

nadgradnja programa BS – tehtanja, ventilator na bazenu izcedne vode, skladišče kemikalij, ionska izmenjava BOR-a.

Podjetje CERO – DBK vodi vse postopke v zvezi s pridobitvijo investicijske in projektne dokumentacije vključno z izgradnjo MBO Dolenjske in Bele krajine. Projekt je z vidika gradbenih del zaključen. Prav tako je izveden že del zagona in testiranje strojne opreme (hladni zagoni, brez odpadkov). V teku je pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja.

Mestna občina Novo mesto je sofinancirala zamenjavo hidravlične balirne stiskalnice v Zbirno reciklažnem centru Komunale Novo mesto na Cikavi.

Izdajanje odločb o subvencioniranju malih čistilnih naprav in hišnih črpališč v Mestni občini novo mesto ter o subvencioniranem dovozu pitne vode

Mestna občina Novo mesto je v letu 2020 sprejela nov Pravilnik o dodelitvi proračunskih sredstev za namen subvencioniranja nakupa in vgradnje malih čistilnih naprav in hišnih črpališč v Mestni občini Novo mesto, ki je bil usklajen s Strategijo opremljanja Mestne občine Novo mesto s komunalno infrastrukturo za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode. S tem smo omogočili pridobitev subvencije tudi občanom na območju aglomeracij, kjer izgradnja javne kanalizacije ni upravičena.

Sredstva se občanom dodeljujejo skladno s Pravilnikom ter na podlagi objave javnega poziva za subvencioniranje nakupa in vgradnje malih čistilnih naprav in hišnih črpališč v Mestni občini Novo mesto. V letu 2023 je bilo prejetih 8 in rešenih 7 vlog za subvencioniranje nakupa in vgradnje malih čistilnih naprav in hišnih črpališč.

Občanom, ki nimajo zagotovljene oskrbe s pitno vodo iz javnega vodovodnega omrežja, je Mestna občina Novo mesto na podlagi Sklepa o subvencioniranem prevozu pitne vode na območja, kjer ni možnosti priklopa na javni vodovod subvencionirala dostavo pitne vode pod pogojem, da je imela na naslovu gospodinjstva vsaj ena oseba prijavljeno stalno prebivališče. V letu 2023 je bilo prejetih in rešenih 5 vlog.

Javne površine, pokopališka dejavnost, javne sanitarije

Na področju gospodarskih javnih služb komunalnega gospodarstva, ki jih izvaja Komunala Novo mesto, nadziramo izvajanje posameznih dejavnosti in porabo proračunskih sredstev. Sodelujemo pri načrtovanju novih smernic na področju urejanja javnih površin, pešpoti, javnih sanitarij, odvoza in zbiranja komunalnih odpadkov, na področju pokopališč ter gospodarjenja z vodnjaki in pitniki na območju Mestne občine Novo mesto.

V okviru omenjenih gospodarskih javnih služb skrbimo za:

- pripravo letnega programa urejanja javnih površin in usklajevanje plana investicij s področja gospodarskih javnih služb s proračunom Mestne občine Novo mesto;
- sprejem letnega načrta urejanja javnih površin in nadzor nad njegovim izvajanjem;
- strokovno ravnanje z mestnim drevjem;
- nadzor nad izvajanjem investicij gospodarskih javnih služb urejanja pokopališč, ki jih izvaja javno podjetje Komunala Novo mesto d.o.o.;
- nadzor nad izvajanjem investicij gospodarskih javnih služb urejanja zbiranja in prevoza odpadkov, ki jih izvaja javno podjetje Komunala Novo mesto d.o.o.,
- pregled in pripravo poslovnih planov in poslovnih poročil za obravnavo in sprejem na občinskem svetu,
- pregled, pripravo in analizo predlogov za spremembe cen storitev gospodarskih javnih služb.

Vzpostavlja se kataster mestnega drevja. V letu 2023 je bilo popisanih 312 dreves na območju ožjega mestnega središča Novega mesta. Vzpostavljena je programska oprema, ki omogoča

vnos stanja drevesa na terenu in omogoča neposreden vpogled v stanje drevesa. Kataster omogoča pregled nad dejanskim stanjem dreves.

V letu 2023 so bile v okviru investicij v pokopališko infrastrukturo urejene nove utrjene poti na pokopališčih Ločna in Prečna.

V okviru gospodarske javne službe zbiranja in prevoza odpadkov je v letu 2023 javno podjetje Komunala Novo mesto izvajalo investicije v infrastrukturo, potrebno za zbiranje odpadkov na območju Mestne občine Novo mesto. Obnovljenih je bilo 32 odjemnih mest.

Javno podjetje Komunala Novo mesto d.o.o. je v letu 2023 na podlagi Odloka o javnih površinah Mestne občine Novo mesto izvajalo obvezno gospodarsko javno službo urejanja javnih površin, ki je potekalo skladno s potrjenim Letnim programom urejanja in čiščenja javnih površin za leto 2023.

Javno službo urejanja sanitarij smo izvajali preko pogodbe občasnega ali začasnega dela upokojujencev. Mestna občina Novo mesto je prejela nagrado Društva KVČB za naj javno stranišče v kategoriji mestnih občin za leto 2023.

Sprejeti odloki

S področja dela oddelka je Občinski svet Mestne občine Novo mesto v letu 2023 sprejel naslednje odloke:

- Odlok o spremembi in dopolnitvi Odloka o ustanovitvi javnega podjetja Komunala Novo mesto, d.o.o.;
- Odlok o spremembi Odloka o izvajanju izbirnih gospodarskih javnih služb dejavnosti systemskega operaterja distribucijskega omrežja in dobave zemeljskega plina tarifnim odjemalcem.

Druge naloge Oddelka za komunalne dejavnosti s področja prometa:

- vodenje postopkov za izdajo dovoljenj za zaporo občinskih cest (v letu 2023 je bilo izdanih 136 odločb o cestnih zaporah).

VIII. ODDELEK ZA PROMET IN MOBILNOST

Oddelek za promet in mobilnost pokriva področje gospodarskih javnih služb, investicij ter rednega in investicijskega vzdrževanja javne razsvetljave, urejanje prometa in prometne preventive, sodelovanje pri upravljanju državnih cest in ostale državne infrastrukture. Oddelek vodi tudi postopke sprememb odlokov, pravilnikov in drugih aktov s področja urejanja prometa, predlaga standarde in normative za izvajanje javnih služb, predlaga predloge planov in planske porabe sredstev za zagotavljanje in uporabo storitev gospodarskih javnih služb (cene storitev), vodi strokovni nadzor nad izvajanjem nalog izvajalcev ter drugih pogodbenih partnerjev gospodarskih javnih služb.

1 IZVAJANJE GOSPODARSKIH JAVNIH SLUŽB

Po posameznih področjih se obvezne in izbirne gospodarske javne službe izvajajo, kot je navedeno v spodnji tabeli:

Zap. št.	Gospodarska javna služba	Vrsta GJS	Izvajalec
1.	Urejanje svetlobnih prometnih znakov (koncesijska pogodba veljavna do 11/2026)	Obvezna	Gregorič Elektromehanika d.o.o.

2.	Urejanje javne razsvetljave (koncesijska pogodba veljavna do 11/2026)	Obvezna	Gregorič Elektromehanika d.o.o.
3.	Urejanje mestnega potniškega prometa	Obvezna	Arriva d.d.

Na področju gospodarske javne službe urejanja javne razsvetljave je sklenjena Koncesijska pogodba za izvajanje storitve izbirne gospodarske javne službe, urejanja objektov in naprav javne razsvetljave na območju Mestne občine Novo mesto, in sicer s koncesionarjem Gregorič Elektromehanika d.o.o..

V skladu z uredbo o svetlobnem onesnaževanju, so bile v letu 2023 zamenjane neustrezne svetilke z novimi, ki so energetske ustrežnejše.

Nujna redna vzdrževalna dela so v letu 2023 zajemala zamenjavo svetil in svetilk, zamenjavo drogov svetil in drugih naprav, popravilo oziroma menjavo sestavnih delov naprav za javno razsvetljavo, čiščenje in redno vzdrževanje drogov in drugih delov javne razsvetljave, intervencije na javni razsvetljavi, vodenje katastra in kontrolne knjige, izvedbo dodatnih obremenitev na javni razsvetljavi, dajanje mnenj v zvezi z javno razsvetljavo, druge storitve, ki jih določa zakon ali izvršilni predpis ter izdelavo letnega načrta urejanja javne razsvetljave.

Vodili in izvedli smo projekte sofinanciranja izgradnje in dopolnitev cestne razsvetljave po krajevnih skupnostih po sistemu sofinanciranja projektov krajevnih skupnosti, in sicer: KS BUČNA VAS – dopolnitev cestne razsvetljave Kamenje, Dolenje Kamence, Gorenje Kamence, Goli vrh – Daljni vrh; KS BRŠLJIN – dopolnitev cestne razsvetljave Foersterjeva; KS CENTER – dopolnitev cestne razsvetljave Germova ulica; KS MAJDE ŠILC – dopolnitev cestne razsvetljave Žibertov hrib; KS URŠNA SELA – dopolnitev cestne razsvetljave Uršna sela; KS STOPIČE – dopolnitev cestne razsvetljave Šentjošt; KS OTOČEC – dopolnitev cestne razsvetljave Lešnica; KS MALI SLATNIK – dopolnitev cestne razsvetljave Mali Slatnik; KS DRSKA – dobava in montaža LED solarnega sistema Drska; KS ŽABJA VAS – dopolnitev cestne razsvetljave Žabja vas; KS PREČNA – izvedba dodatnih del na razsvetljavi na avtobusnih postajališčih v naselju Prečna; KS BIRČNA VAS – izvedba gradbenih del Kremenjak; izgradnja in investicijsko vzdrževanje javne razsvetljave v MONM ter izgradnja dopolnitve cestne razsvetljave na Potovem vrhu, pešpot OŠ Grm, Kremenjak, Cegelnica in Gotna vas.

V okviru investicijskega vzdrževanja in investicij v cestno razsvetljavo je bilo izvedeno investicijsko vzdrževanje v izgradnjo cestne razsvetljave ter semaforske opreme.

Na podlagi Sklepa Vlade Republike Slovenije o povrnitvi dela stroškov lokalnim skupnostim na državni meji zaradi vlaganj v infrastrukturo, ki povečuje varnost prebivalcev v obmejnih območjih, smo se prijavili na razpis, ki ga je pripravilo Ministrstvo za notranje zadeve. Na podlagi predloženega poročila smo za leto 2023 pridobili sredstva v višini 11.312,20 EUR.

2 PROMET

Na področju prometa Oddelek za promet in mobilnost opravlja strokovne prometno tehnične, upravne ter druge naloge in zagotavlja pogoje in nadzor za razvoj prometa, predlaga standarde in normative v prometu in skrbi za njihovo izvajanje, pripravlja predloge za določanje prometne ureditve na območju Mestne občine Novo mesto, spremlja problematiko na področju varnosti cestnega prometa v zvezi s preventivo in vzgojo v cestnem prometu, izvaja monitoring prometnih tokov, sodeluje in koordinira naloge z državnimi organi na področju cestno –

prometne infrastrukture, izvaja aktivnosti na področju varovanja prometne infrastrukture, prometne signalizacije in druge prometne opreme.

Oddelek je izdajal upravne akte s področja prometa, in sicer mnenja, projektne pogoje, soglasja in odločbe za postavitve objektov in posegov v varovalne pasove občinskih cest, mnenja na predloge prostorskih aktov, sklepe o zavržbah, seznanitve, pozive za dopolnitve skladno z Zakonom o cestah in Odlokom o ureditvi cestnega prometa v Mestni občini Novo mesto, dovoljenja za izredne prevoze po javnih cestah skladno z Zakonom o cestah, dovoljenja za zapore občinskih cest in parkirišč zaradi izvajanja del na cestah, v varovalnih pasovih cest in na javnih parkiriščih, ki vplivajo na odvijanje prometa na cestah skladno z Zakonom o cestah in Odlokom o ureditvi cestnega prometa v Mestni občini Novo mesto, dovoljenja za promet z vozili na območjih, kjer je to s prometno signalizacijo prepovedano skladno z Odlokom o ureditvi cestnega prometa v Mestni občini Novo mesto in dovoljenja za dostop s tovornimi vozili v ožje mestno središče skladno z Odlokom o ureditvi cestnega prometa v Mestni občini Novo mesto.

2.1 Projektna dokumentacija za rekonstrukcije in prometne ureditve

V letu 2023 so bile izdelane projektne dokumentacije za celovito rekonstrukcijo in ureditev Jakčeve in Ragovske ulice, ureditev krožnega križišča in površin za pešce v središču Otočca (1. del), ureditev pešpoti od ploščadi vstopne točke Trška gora v smeri proti Trški gori, izvedbo kratkoročnih ukrepov (1. faza) za umirjanje prometa na Ulici Marjana Kozine, ureditev prehoda za kolesarje in pešce v križišču Straške in Povhove ulice, ureditev površin za pešce v križišču Gubčeve (LZ 299052) z JP 799028, ureditev prehoda za pešce Brod na lokalni cesti LZ 299131 v območju priključka z regionalno cesto Soteska – Novo mesto ter obnovo prehoda za pešce na Belokranjski cesti. V izdelavi so projektne dokumentacije za rekonstrukcijo ulice Ob Težki vodi, rekonstrukcijo Ulice Marjana Kozine (celovita ureditev), rekonstrukcijo infrastrukture na območju pri OŠ Grm, izvedbo prehoda za pešce na Andrijaničevi cesti in ureditev komunalne infrastrukture v jedru naselja Otočec (2. del).

2.2 Prometna varnost in preventiva

Delo znotraj Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v Mestni občini Novo mesto obsega delo komisije za oceno prometne varnosti, sodelovanje na sejah, vodenje arhiva, skrb za finančne zadeve, naročilo promocijskega gradiva in razdelitev le-tega, sodelovanje v rednih preventivnih akcijah AVP (alkohol, »Bodi preViden«,...), podajanje predlogov in mnenj za izboljšanje prometne varnosti. V letu 2023 sta bila izvedena javna razpisa za izvajanje prometnih vsebin za srednje šole in osnovne šole, izvedeno šolsko tekmovanje »Kaj veš o prometu«, izvedeno predavanje za obnovo znanja o cestno prometnih predpisih in ure vožnje z inštruktorji za starejše voznike, posvet ob svetovnem dnevu spomina na žrtve prometnih nesreč, posvet na temo prometne varnosti ob začetku šolskega leta, likovni in fotografski natečaj v času Evropskega tedna mobilnosti ter nakup dveh števecov za meritve hitrosti.

2.2.1. Meritve v prometu in sodelovanje s Policijsko postajo Novo mesto in medobčinskim inšpektoratom

Poleg stalnih merilnih mest smo v letu 2023 izvedli meritve v prometu na občasnih merilnih mestih na občinskih cestah in državnih cestah na območju Mestne občine Novo mesto. Meritve so bile opravljene s pomočjo radarskih tabel. Rezultati meritev, ki so bile izvedene s pomočjo števca prometa, se glede na izbrane lokacije večinoma podvajajo. Na podlagi podatkov iz stalnih in občasnih merilnih mest smo v sodelovanju s Policijsko postajo Novo mesto in medobčinskim inšpektoratom pripravili izhodišča za izvajanje aktivnosti na področju nadzora hitrosti vožnje v prometu s strani obeh organov.

2.3 Mestni potniški promet

Na področju mestnega potniškega prometa izvaja prevoze koncesionar Arriva d.o.o.. Prevoze izvajajo na šestih linijah z osmimi vozili, ki ustrezajo ekološkemu standardu EURO 5 + EEV. Večjih tehničnih težav z vozili ni bilo.

Vozni redi so oblikovani na podlagi potreb ljudi, ki v jutranjih urah potujejo v smeri izobraževalnih ustanov, služb in podobno ter v popoldanskih urah potujejo v obratni smeri proti domu. Nove izvedbe vozni redov vsako leto objavimo na postajališčih. Aktualni vozni redi so objavljeni tudi na spletni strani Mestne občine Novo mesto in na strani koncesionarja.

V letu 2023 je bilo vzpostavljeno plačevanje mestnega potniškega prometa preko sistema Sitium oziroma preko Mestne kartice, ki je na voljo tako v fizični obliki kot tudi kot mobilna aplikacija. Mestni potniški promet je bil za vse uporabnike brezplačen v mesecu septembru v okviru Evropskega tedna mobilnosti in Evropskega dneva brez avtomobila.

2.4 Urejanje svetlobnih prometnih znakov

Urejanje svetlobnih prometnih znakov se v Mestni občini Novo mesto izvaja kot izbirna gospodarska javna služba. Izvajalec navedene javne službe je koncesionar Gregorič Elektromehanika d.o.o.. V okviru koncesije se izvajajo redna vzdrževalna dela, ki obsegajo zamenjavo okvarjenih delov (sijalke, signalni dajalniki, varovalke, transformatorji, tipke, semaforne glave ipd.) ter najnujnejša popravila zaradi vandalizma ali prometnih nesreč. Izvajalec mora zagotavljati dežurno službo 24 ur dnevno, vse dni v letu. Poleg navedenega izvajalec tudi namešča in odstranjuje radarske table, ki služijo kot pomoč pri sprejemanju ukrepov za izboljšanje varnosti v prometu na posameznih odsekih cest.

2.5 Druge zadeve s področja prometa

Poleg navedenega je bilo izvedeno tekoče vzdrževanje in urejanje javnih parkirnih prostorov na območju ožjega in širšega mestnega jedra.

Sodelovali smo pri kontroli pravice parkiranja in v okviru poslovanja pripravljali pregled poslovanja:

- poročilo parkirne hiše – finančno poročilo, mesečni vnos prometa za parkomate, za prihodke iz naslova plačnih, izdanih obvestil za neplačano parkirnino,
- kontrolo plačila obvestil – knjiženje plačil za prejeta obvestila za neplačano parkirnino, usklajevanje ter priprava predlogov za uvedbo prekrška za neplačana obvestila in posredovanje predlogov v nadaljnji postopek na SOU ODBK.

V letu 2023 so bile v sklopu projekta »Z okolju prijazno infrastrukturo do urejenega podeželja«, sofinanciranega iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in državnega proračuna, na avtobusnih postajališčih postavljene štiri nove nadstrešnice, in sicer na Lutškem selu, Črešnjicah, pri Osnovni šoli Otočec in v Gornji Težki vodi (pri Restavraciji Prepih).

Oddelek skrbi tudi za redno letno posodabljanje podatkov o občinskih cestah. Skupaj s SOU ODBK smo pripravili nov Odlok o občinskih cestah v Mestni občini Novo mesto, ki je usklajen z veljavnim Zakonom o cestah.

Sodelovali smo še pri pripravi in izvedbi aktivnosti Evropskega tedna mobilnosti 2023 skupaj s kabineto župana in pri projektu SALOMON s Splošno bolnišnico Novo mesto in RC Novo mesto, katerega cilj je izdelava mobilnostnega načrta bolnišnice.

V letu 2023 se je pripravil osnutek za pričetek procesa izdelave Občinske celostne prometne strategije in izvedla prijava na javni razpis Ministrstva za okolje, podnebje in energijo, in sicer za sofinanciranje občinskih celostnih prometnih strategij.

SKUPNA OBČINSKA UPRAVA OBČIN DOLENJSKE

1. Zakonske podlage, ki pojasnjujejo delovanje organa

Skupna občinska uprava občin Dolenjske je bila ustanovljena z Odlokom o skupni občinski upravi občin Dolenjske (DUL; št. 8/20 s spremembami) za opravljanje upravnih, strokovnih, pospeševalnih in razvojnih nalog občinskih uprav občin ustanoviteljic ter nalog v zvezi z

zagotavljanjem javnih služb iz pristojnosti občin ustanoviteljic, ki jih občine ustanoviteljice s svojimi akti prenesejo na skupno upravo.

V letu 2023 so se v skupni upravi izvajale naloge medobčinske inšpekcije, medobčinskega redarstva, pravne službe, urejanja prometa, civilne zaščite, požarnega varstva, prostora (urbanizma) in informatike.

Medobčinski inšpektorat, ki deluje v okviru SOU OD, nadzoruje izvajanje predpisov občin ustanoviteljic SOU OD in izvajanje državnih predpisov, ki pooblašča občinsko inšpekcijo za nadzor. Občinska inšpekcija tako izvaja nadzor nad določenimi zakonskimi obveznostmi na področju varstva okolja, na področju javnih gospodarskih služb, na področju varstva občinskih cest in nekategoriziranih cest, ki se uporabljajo v javnem prometu in javnih površin, na področju urejanja prostora in graditve objektov in na področju taks.

Medobčinsko redarstvo, ki deluje v okviru SOU OD, nadzoruje izvajanje predpisov občin ustanoviteljic SOU OD in izvajanje državnih predpisov na področju urejanja prometa, varstva cest, javnih poti in rekreacijskih površin, varstva naravne in kulturne dediščine, varstva okolja, na področju javnega reda in mira in na področju skrbi za javno premoženje.

Naloge pravne službe določajo zakoni, podzakonski predpisi ter na njihovi podlagi izdani občinski predpisi s področja premoženjsko pravnih zadev in prekrškovnega prava.

Naloge urejanja prometa določajo zakoni, podzakonski predpisi ter na njihovi podlagi izdani občinski predpisi s področja javnih cest, cestnih priključkov na javne ceste ter prometne signalizacije in prometne opreme na cestah.

Naloge civilne zaščite določajo zakoni, podzakonski predpisi ter nacionalne strategije s področja sistema civilne zaščite.

Naloge požarnega varstva določajo zakoni, podzakonski predpisi ter nacionalne strategije s področja sistema požarnega varstva.

Naloge občinskega urbanista so določene v 46. členu Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. [199/21](#), [18/23](#) – ZDU-10, [78/23](#) – ZUNPEOVE in [95/23](#) – ZIUOPZP, v nadaljevanju: ZureP-3).

Naloge, ki so se izvajajo na področju informatike so zlasti informacijska podpora delovanja občinskih uprav, informacijske storitve za prebivalce ter razvoj informacijskih sistemov.

2. Dolgoročni cilji skupne občinske uprave in letni cilji skupne občinske uprave

Strateški cilji SOU OD so:

- strokovnost in zakonitost delovanja;
- zadovoljstvo občanov in skrb za njihove potrebe;
- koncept dobrega medobčinskega sodelovanja, izvajanje novih nalog skupne uprave in prepoznava kakovosti storitev skupne uprave v širšem okolju.

Glede na strateške in tudi operativne cilje, ki so predstavljeni v nadaljevanju po posameznih področjih, je bil oblikovan Program dela skupne občinske uprave za leto 2023.

Operativni cilji na področju inšpekcijskega nadzora za leto 2023:

- prispevati k izboljšanju stanja cest ins tem k večji varnosti udeležencev v cestnem prometu
- varstvo pred nedovoljenimi posegi v cestni svet ins tem prispevtai k varnemu odvijanju cestnega prometa
- zagotoviti ustrezno varstvo in uporabo priključkov na obč. ceste

- varna vzpostavitev cestnih zapor in varno odvijanje cestnega prometa
- zagotoviti ustrezno polje preglednosti
- preprečiti nedovoljeno obveščanje in s tem pripevati k varnemu odvijanju prometa
- zagotoviti ustrezno opremljenost obč. cest s prometno signalizacijo, prometno opremo in napravami
- prispevati k ločenemu zbiranju kom. odpadkov
- prispevati k večji priključenosti objektov na gosp. javno infrastrukturo
- zagotoviti pravilno vodenje tur. evidence in odvajanje tur. takse
- zagotoviti urejenost javnih površin in odvajanje obč. takse.

Operativni cilji na področju redarskega nadzora za leto 2023:

- prispevati k cestnoprometni varnosti;
- prispevati k urejenemu videzu prostora;
- prispevati k večji varnosti občanov.

Operativni cilji na področju pravne službe za leto 2023:

- učinkovito reševanje zahtev za sodno varstvo v prekrškovnem postopku
- učinkovito reševanje upravnih postopkov, ki se izvajajo za posamezno občino SOU OD
- učinkovito reševanje premoženjsko - pravnih zadev.

Operativni cilji na področju urejanje prometa za leto 2023:

- izboljšanje obstoječih prometnih ureditev;
- skrb za učinkovit in dostopen javen prevoz;
- učinkovito reševanje upravnih postopkov;
- prepoznavnost projektov na področju preventive v okolju (strategija »prepoznavnosti« projektov);
- razvijanje celostne prometne strategije občin.

Operativni cilji na področju civilne zaščite za leto 2023:

- pregled in posodobitev sistema zaščite in reševanja oz. posameznih dokumentov.

Operativni cilji na področju požarnega varstva za leto 2023:

- pregled in posodobitev posameznih dokumentov na predmetnem območju;
- preventivne aktivnosti in akcije v mesecu oktobru - mesecu požarne varnosti.

Operativni cilji na področju urejanja prostora za leto 2023:

- strokovna izdelava dokumentacije v zakonsko določenem roku.

Operativni cilji na področju informatike za leto 2023:

- nadgraditi programsko orodje za odmero NUSZ.

3. Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev, ocena uspeha glede na indikatorje, nastanek morebitnih posledic pri izvajanju programa

Odstopanj od zastavljenih operativnih ciljev ni bilo.

Rezultat inšpekcijskega dela se je kazal kot urejenost na terenu, v okolju: boljše ločevanje odpadkov po frakciji odpadka, pridobivanje upravnih dokumentov na področju posegov na/ob/v cestah cest, manjše število nepravilnosti na področju cest, boljše stanje glede prometne situacije, priključenost na kanalizacijo ter kot razrešitev problemov ter zadovoljstvo občanov. Uspešno smo sodelovali tudi z ostalimi organi, ki se dotikajo naše pristojnosti, in sicer Svetom za preventivo in varnost v cestnem prometu, policijo, občani in občinami. Ugotovitve nadzora kažejo znatno izboljšanje na področju ravnanja s kom. odpadki in varstva cest, kar je potrebno pripisati konstantnemu nadzoru na teh področjih.

Na področju redarstva so bile izvedene vse planirane naloge. Na področju redarskega nadzora smo stremeli predvsem k sistematičnemu nadzoru predvsem na lokacijah, kjer se kršitve mirujočega prometa ponavljajo in odločno posegajo v mobilnost ostalih udeležencev v prometu. Pri izvajanju nalog nadzora hitrosti vozil smo opravili vse planirane meritve ter obenem uspeli slediti zastavljenemu cilju, da potrebne akte izdamo že naslednji dan oziroma najkasneje v enem tednu po opravljenih meritvah. Le na tak način izvajanje te naloge zagotavlja osnovno poslanstvo, to je ozaveščanje voznikov ter zniževanje hitrosti vozil. Sodelovali smo pri vseh akcijah, ki jih organizira Agencija za varnost cestnega prometa kot so akcija nazora uporabe varnostnega pasu v vozilih, načina uporabe telefonov med vožnjo. Sodelovali smo tudi s sosednjimi redarstvi in policijo pri skupnih akcijah.

Na področju urejanja prometa, pravne službe, civilne zaščite in požarnega varstva so bile izvedene vse planirane naloge in doseženi so bili vsi cilji.

Na področju občinskega urbanizma so bili vodeni postopki v zakonsko določenih rokih.

Na področju informatike so se izvedle vse začrtane naloge.

4. Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja ter ukrepi zaboljšanje učinkovitosti poslovanja

Skupna občinska uprava je pri delu ravnala v skladu s Programom dela za leto 2023 ter v skladu z državnimi in obč. predpisi. Odhodki so bili vsi načrtovani glede na potrebe in znotraj predvidenih sredstev. Nenamensko porabljenih sredstev ni.

5. Notranji finančni nadzor skupne občinske uprave

Notranji finančni nadzor se vrši v okviru sedežne občine preko notranje revizije.

Občinskemu svetu posameznih občin ustanoviteljic se na osnovi Zakona o javnih financah podaja poročila o polletni in letni realizaciji proračuna. S potekom realizacije prihodkov in odhodkov se občinski svet seznanja tudi pri sprejemanju rebalansov proračuna med letom. Izdelan pa je tudi zaključni račun skupne občinske uprave, ki je posredovan vsem občinam soustanoviteljicam skupne uprave.

6. Pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi

Odstopanj od zastavljenih operativnih ciljev ni bilo.

7. Ocena učinkov poslovanja skupne občinske uprave

SOU OD je v letu 2023 izvedla vse organizacijske, kadrovske in materialne aktivnosti za nemoteno delovanje.

Na področju inšpekcijskega in redarskega nadzora smo prispevali k upoštevanju predpisov na terenu. Konkretni učinki se kažejo v urejenosti okolja in upoštevanju pravnega reda.

Na področju delovanja pravne službe smo hitro in učinkovito reševali postopke o prekršku in upravne postopke. Prav tako so bili sprejeti interni akti in navodila za delo v SOU OD. Pravna služba je tudi pripravila ali sodelovala pri pripravi občinskih predpisov.

Na področju urejanja prometa smo prispevali k izboljšanju prometnih ureditev in k varnosti v cestnem prometu.

Na področju civilne zaščite in požarnega varstva smo uspešno izvedli pripravo dokumentacije glede na zakonske zahteve, izvajali promocijske aktivnosti ter učinkovito sodelovali z vsemi akterji na tem področju dela.

Na področju prostora so se postopki vodili skladno z zakonodajo znotraj zakonskih rokov, s čimer smo prispevali k nemoteni vložitvi vlog za izdajo gradbenih dovoljenj.

Na področju informatike smo z nadgradnjop rpgrama NUSZ prispevali k večji preglednosti in k večjemu zajemu zavezancev za odmero NUSZ.

3.4. Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta

Letni zastavljeni cilji, sprejeti s proračunom, spremembami in dopolnitvami proračuna ter rebalansom proračuna obsegajo tako cilje vezane na izpolnjevanje zakonsko predpisanih obveznosti (tekoči odhodki ter tekoči transferi), kot cilje vezane na razvojne usmeritve oz. prioriteta področja mestne občine (investicijski odhodki ter investicijski transferi). V programskem delu izvajanja proračuna in pri izvajanju del in nalog, ki jih nalaga zakonodaja je izvrševanje bolj predvidljivo kot na investicijskem delu, kar se pozna tudi v deležu realiziranega plana.

Izvajanje projektov, zastavljenih z načrtom razvojnih programov, je sicer potekalo v skladu z zastavljenimi cilji, vendar je bila časovna dinamika občasno otežena zaradi določenih prilagoditev okolju oziroma odzivov na spremenljive okoliščine.

3.5. Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja

Gospodarnost in učinkovitost poslovanja se ugotavlja glede na predpisane standarde in merila, ki jih določajo proračunski uporabniki, župan in ukrepi za izboljšanje poslovanja proračunskega uporabnika samega. Doseganje ciljev z izvajanjem posameznih procesov je opravičevalo porabo sredstev proračunskega uporabnika.

Gospodarnost in učinkovitost poslovanja se je izražala skozi razmerje med učinki in vložki javnih sredstev ter dosežene kakovosti storitev, ki so bile posebej izpostavljene kot pogoj za uspešno poslovanje. Porabniki javnih financ so dolžni, da s sredstvi ravnavo gospodarno, zakonito in dosegaajo maksimalno učinkovitost ter kakovost storitev. Zavedamo se, da lahko z izboljšanjem oz. nadgrajevanjem postopkov, procesov, organizacijskimi in drugimi ukrepi dosehamo še višjo stopnjo gospodarnosti in učinkovitosti. To je tudi eden izmed ciljev za naprej.

3.6. Ocena delovanja sistema notranjega finančnega nadzora

Notranji finančni nadzor je bil zagotovljen skozi delovanje sistema notranjega kontroliranja in notranjega nadziranja. Notranje kontroliranje je potekalo med sprotnim izvajanjem posameznih nalog, notranji nadzor pa je potekal z revidiranjem pretežnega dela poslovanja proračunskega uporabnika. Skladno s predpisi o zagotavljanju sistema notranjega nadzora javnofinančnega poslovanja in postopkov odločanja o porabi proračunskih sredstev se zagotavlja sprotno spremljanje in izvrševanje proračuna. Postopki so opredeljeni z internimi akti občine. Notranje kontrole obsegajo sistem postopkov in metod, katerih cilj je zagotoviti spoštovanje načel zakonitosti, preglednosti, učinkovitosti, uspešnosti in gospodarnosti pri uporabi javnih sredstev. Ker se razmere oz. okolje, v katerem deluje občina, nenehno spreminja, se z namenom učinkovitejšega obvladovanja tveganj pri delovanju, sproti dograjujejo oz. prilagajajo procesi in postopki dela.

Na Mestni občini Novo mesto je bila sprejeta odločitev, da se zagotavljajo storitve izvedbe notranje revizije z zunanjim izvajalcem notranjega revidiranja. V letu 2023 je bila opravljena

revizija v skladu z letnim načrtom revidiranja na posameznih področjih poslovanja. O izvedenih postopkih in ugotovitvah je bilo izdano končno poročilo o notranjem revidiranju za leto 2022.

Ocena delovanja sistema notranjega finančnega nadzora je pripravljena v skladu z Metodologijo za pripravo izjave o oceni notranjega nadzora javnih financ. Izjava o oceni notranjega nadzora financ je priložena letnemu poročilu.

3.7. Pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi, zakaj cilji niso bili doseženi

V proračunu se morajo načrtovati samo tisti izdatki, ki jih je po realni oceni mogoče uresničiti v načrtovanem obdobju. Prejemki in izdatki morajo biti kar najbolj ocenjeni, da ne prihaja pri izvrševanju proračuna do večjih odstopanj med sprejetim in realiziranim proračunom. Večja odstopanja realiziranih izdatkov od načrtovanih v proračunu za leto 2023 so se usklajevala s prerazporeditvijo sredstev med proračunskimi postavkami znotraj oz. med proračunskimi uporabniki.

Doseganje zastavljenih ciljev je v vzročni povezavi s razpoložljivimi finančnimi sredstvi. V fazi planiranja (sprejemanja proračuna) je potrebno poleg zagotovljenih sredstev, ki jih prejme mestna občina v posameznem proračunskem letu, planirati tudi kapitalske prihodke v tako imenovanem Načrtu ravnanja s nepremičnim in premičnim premoženjem. V primeru, da nepremičnina ali premičnina v tekočem proračunskem letu ni predvidena za prodajo, z njo posledično ni možno izvesti nobenih aktivnosti v smislu prodaje (razpisa, dražbe itd.). S prodajo ustvarjeni kapitalski prihodki, poleg pridobljenih državnih in EU sofinanciranj predstavljajo obseg sredstev, ki se lahko uporabijo za investicijska vlaganja.

Med pomembnejše razloge za nerealizirane cilje in s tem neporabljena planirana sredstva, lahko poleg nepredvidljivega okolja uvrstimo tudi težavnost pridobivanja potrebnih soglasij, iskanje in usklajevanje optimalnih rešitev glede lokacij ali obsega investicij, daljši postopki javnih naročil, postopki reševanja morebitnih pritožb in ustreznost projektov.

3.8. Ocena učinkov poslovanja na druga področja

Učinki in rezultati uspešnega poslovanja so neposredno vidni na različnih področjih in imajo pozitiven vpliv na dvig standarda in kvalitete življenja v Mestni občini Novo mesto nasploh. Pozitivni učinki se odražajo na področjih številnih gradenj in investicij v komunalno infrastrukturo, na cestnem in stanovanjskem gospodarstvu, trajnostni mobilnosti, prometnih povezavah, kot posledica sprejemanja prostorskih planskih dokumentov na področju urejanja prostora. Pozitivne posledice se prav tako odražajo na drugih npr. družbenih/socialnih/področjih, kjer na podlagi delovanja naših javnih zavodov, raznih društev in neprofitnih organizacij, pripomoremo h kvalitetnejši ponudbi različnih programskih vsebin na področju športa, sociale, mladine, kulture... Ocenjujemo, da je imelo poslovanje oziroma delovanje občine pozitiven vpliv in doprinos na druga področja, medsebojno učinkovanje pa ustvarja uspešno sinergijo.